

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta tělesné výchovy a sportu

Plavecké sporty v České republice v letech 1945 - 1960

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

PaedDr. Tomáš Miler

Zpracoval:

David Matěcha

srpen 2008

Abstrakt

Název práce

Plavecké sporty v České republice v letech 1945 – 1960

Swimming sports in Czech republic in years 1945 – 1960

Cíl práce

Cílem diplomové práce je přiblížit a popsat vývoj plaveckého sportu v České republice v daném období. Hlavní náplní práce je charakteristika vývoje a stavu plavání, vodního póla, skoků do vody a synchronizovaného plavání a organizační zajištění soutěží v daném období. Součástí práce je také přehled výsledků českých plavců, skokanů i pólistů na domácích i zahraničních závodech (MS, ME, OH, aj.)

Snahou je tedy přiblížit významné momenty v historii českého plaveckého sportu.

Metoda

Chronologická, komparativní

Chronologická metoda je použita v průběhu celé práce. Je zde popisován vývoj jednotlivých plaveckých sportů na území České republiky v letech 1945 - 1960.

Komparativní metoda spočívá v porovnávání jednotlivých celků. Této metody je využito hlavně v části věnující se vystoupení československých reprezentantů na zahraničním fóru.

Výsledky

Rekonstrukce vývoje plaveckých sportů v České republice v letech 1945 - 1960.

Klíčová slova

Plavání, vodní pólo, skoky do vody, soutěže

Abstract

Work name

Swimming sports in the Czech republic in years 1945 – 1960

Aim of work

Aim of work of graduation theses is to approach and describe progress of swimming sports in the Czech republic in a given period. The main contents of this work is characterization of development and actual state of swimming, water polo, fancy diving and synchronized swimming as well as organizational ensuring of competition in a given period. One part of the work is view of results of Czech swimmers, divers and players of polo in championships both in the Czech republic and abroad (World championships, Europe championships, Olympic games,...).

Tendency is then to zoom in important moments in history of Czech swimings sports.

Method

Chronology, comparative

Chronological method is used in the course of the whole work describing the development of the particular swimming sports in the Czech republic during the years 1945 – 1960.

Comparative method consists of comparing individual units. This method is mainly used in the part of the work following the representatives of Czechoslovakia performances in the international forum.

Results

Description of progress of swimming sports in the Czech republic in years 1945 – 1960.

Key words

Swimming, water polo, fancy diving, competition

Poděkování

Za odbornou pomoc a cenné připomínky velmi děkuji vedoucímu diplomové práce
PaedDr. Tomáši Milerovi, pod jehož vedením byla tato práce vypracována.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně a použil jsem pouze
literaturu uvedenou v seznamu bibliografické citace.

V Praze dne 1.9. 2008

David Matěcha

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. CÍLE, ÚKOLY, METODY A VÝZKUMNÉ OTÁZKY PRÁCE	11
3. STRUČNÁ HISTORIE PLAVECKÝCH SPORTŮ	13
3.1. Vývoj plaveckých sportů ve světě	13
3.1.1. Plavání	13
3.1.2. Sportovní plavání	18
3.1.3. Vodní pólo	20
3.1.4. Skoky do vody	20
3.1.5. Synchronizované plavání	21
3.2. Vývoj plaveckých sportů na území ČSR	22
3.2.1. Plavání	22
3.2.2. Vodní pólo	23
3.2.3. Skoky do vody	23
3.2.4. Synchronizované plavání	24
4. CHARAKTERISTIKA A ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ SOUTĚŽÍ V ČSR V LETECH 1945 – 1960	25
4.1. Plavání	25
4.2. Vodní pólo	53
4.3. Skoky do vody	64
4.4. Synchronizované plavání	72
5. VÝSLEDKY ČESKOSLOVENSKÉHO PLAVECKÉHO SPORTU VZHLEDEM K ZAHRANIČÍ	73
5.1. Plavání	73
5.2. Vodní pólo	89
5.3. Skoky do vody	99
5.4. Synchronizované plavání	105
6. VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI ČESKOSLOVENSKÉHO PLAVECKÉHO SPORTU V LETECH 1945 – 1960	106
7. ZÁVĚR	110
8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	112
9. PŘÍLOHY	114

SEZNAM ZKRATEK POUŽITÝCH V TEXTU

AC	Amateur Club
ČsAPS	Československý amateurský plavecký svaz
ČPK	Český plavecký klub
PPK	Piešťanský plavecký klub
APK	Armádní plavecký klub
LTC	Lawn Tennis Club
SPK	Slovenský plavecký klub
KVS	Klub vodních sportů
LEN	Ligue Européenne de Natation (Evropská plavecká federace)
FINA	Federation Internationale de Natation (Světová plavecká federace)
ŠK	Športovní klub
ME	Mistrovství Evropy
ČSR	Československá republika
ČSSR	Československá socialistická republika
YMCA	Young Men's Christian (Křesťanské sdružení mladých)
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
ČOS	Česká obec sokolská
GZ	Gottwaldovy závody
NV	Národní výbor
OH	Olympijské hry
SHDM	Sportovní hry dělnické mládeže, později Sportovní hry dětí a mládeže
SHM	Sportovní hry mládeže
ÚV PS ČOS	Ústřední výbor plavecké sekce České obce sokolské
ATK	Armádní tělovýchovný klub
TOZ	Tyršův odznak zdatnosti
SALH	Sportovní akademické letní hry (LASH – Letní akademické sportovní hry)
PÚ	Plavecké ústředí
JZD	Jednotné zemědělské družstvo
SVTVS	Státní výbor tělesné výchovy a sportu
TSO	Tělovýchovná sportovní organizace
DTO	Dělnická tělovýchovná organizace
PPOV	Připraven k práci a obraně vlasti

BPPOV	Bud' připraven k práci a obraně vlasti
ÚDA	Ústřední dům armády
ROH	Revoluční odborové hnutí
DA	Dům armády
ČSTV	Československý svaz tělesné výchovy
VT A AZ	Vojenská technická akademie Antonína Zápotockého
VA AZ	Vojenská akademie Antonína Zápotockého
TJ	Tělovýchovná jednota
SK	Sportovní klub
ČKD	Českomoravská Kolben Daněk
ZJŠ	Závody Jana Švermy
ITVS	Institut tělesné výchovy a sportu
FDJ	Freie Deutsche Jugend (Svobodná německá mládež)
MSS	Mezinárodní svaz studenstva
NDR	Německá demokratická republika
NSR	Německá spolková republika
VŠ	Vysoká škola
Sl.	Slavia
S.	Sokol
Sp.	Spartak
PK	Plavecký klub
yd	yard
min.	minuty
s	sekund
Hr. Kr.	Hradec Králové
m	metry

1. ÚVOD

Plavání a pohyb ve vodě provází lidstvo od jeho samotného vzniku. Bylo, je a bude přirozenou součástí našeho života. Vzhledem k dlouhé historii této činnosti myslím, že nemusí lidstvo hledět stále jen dopředu, ale že je někdy dobré se trochu poohlédnout zpět, zamyslet se zda to, co děláme, je dobré. V historii můžeme spatřit náš dosavadní život nebo činnost z úplně jiného pohledu. V historii můžeme nalézt řešení současných problémů nebo nás může naopak varovat před věcí příští.

Tato diplomová práce se snaží popsat vývoj plaveckých sportů v ČSR v letech 1945 - 1960. V době před sledovaným obdobím se v naší mladé republice teprve formovaly jednotlivé kluby, lidé se učili být dobrými funkcionáři. Místo přirozeného vývoje však přišla válka a veškeré snahy o budování plaveckého, a samozřejmě veškerého normálního života, musely být na roky zastaveny. Po válce se lidé snažili navázat na život první republiky, avšak po únoru 1948 a převzetí moci komunistickou stranou, se život v ČSR vydal na zcela novou cestu. Stejně tak pojetí sportu v ČSR. Teprve období po 2. sv. válce lze označit za dlouhý časový úsek, během kterého se mohl bez přerušení vyvíjet společenský a potažmo i sportovní život v ČSR. Práce by tedy měla nabídnout čtenáři jasný a ucelený přehled o plaveckých sportech v době, kdy se mohl nerušeně rozvíjet, v době, kdy byla tělesné připravenosti národa věnována mimořádná pozornost státu. V prvních letech po válce, resp. po únoru '48, nastává mohutná organizační „bouře“ na všech frontách. Tato diplomová práce je podle mých informací prvním uceleným dílem, které se snaží rozumnou formou s dostatečným odstupem popsat a zhodnotit plavecké sporty v tomto období.

Cílem práce je shromáždit veškeré dostupné informace a zpracovat je v jednotlivých kapitolách s tímto rozdělením: nástin vývoje plavání ve světě, charakteristika soutěží v ČSR s důrazem na celkový stav soutěží, charakteristika a účast našich závodníků na zahraničních soutěžích a výčet nejúspěšnějších závodníků doma i v zahraničí.

Práce je rozdělena do kapitol, ve kterých jsou odděleně a přehledně zpracovány informace z oblasti jednotlivých plaveckých sportů, tedy plavání, skoky do vody a vodní pólo. Největší pozornost práce je věnována organizování plaveckých soutěží u nás. U každého roku jsou v úvodu zmíněny nejdůležitější události, které měly větší či menší vliv na plavecký „život“ v ČSR. Důraz jsem kladl i na charakteristiku jednotlivých soutěží u nás i v zahraničí tak, aby si čtenář nečetl jen strohá fakta, výsledky apod., ale aby se dozvěděl i o dalších okolnostech, které daný podnik provázely. Synchronizované plavání je zmíněno

v jediné kapitole (bez rozdělení domácí a zahraniční soutěže), neboť tento sport vznikl na našem území oficiálně až ke konci sledovaného období a v jeho dalším průběhu se zvlášť neprosazoval.

V přílohách této práce jsou uvedeny výsledky z nejdůležitějšího závodu roku pro většinu závodníků – mistrovství republiky. Příloha je rozdělena na výsledkový přehled mistrů ČSR v plaveckých disciplínách, u skoků do vody jsou uvedeny vždy první tři skokani, resp. skokanky, a u soutěže vodního póla je předložena konečná tabulka.

Stručný přehled literatury, informační zdroje

Charakteristika plaveckých sportů je v řadě publikací. K napsání úvodní části jsem čerpal především z těchto publikací.

Hoch et al (1976, 1983) – podává informace o vývoji plavání i plaveckých sportů z dob pravěku až po nedalekou minulost. Seznamuje čtenáře s hlavními mezníky ovlivňující světové plavání. Zmiňuje vznik mezinárodních federací v plaveckém sportu.

Černušák (1957) – tento autor se kromě obecného vývoje plavání ve světě zabývá také přehledy olympijských vítězů v plavání a porovnává výkonnost českých plavců s výkony na olympiádách. Celkem přehledně předkládá historii plavání na území České republiky. Neopomíná také řízení plaveckého sportu od založení prvního plaveckého svazu, významnější plavecké soutěže a samozřejmě také stručný výčet umístění našich plavců na OH a ME.

V dalších publikacích se Černušák et al (1962) zabývá také plaveckými sporty – vodní pólo a skoky do vody. V úvodní části zmiňuje historii těchto sportů ve světě i u nás.

Hanák (1972) – autor se zabývá vývojem skoků do vody. V publikaci jsou popsány soutěže, bodování skoků, druhy skoků i pravidla. Dílo se zabývá i didaktikou nácviku skoků.

V nejobsáhlejší části práce jsem čerpal z časopisu „Plavectví“, resp. „Vodní sporty“, vydávaného nejprve Českým amateurským plaveckým svazem, později Československým svazem tělesné výchovy v Praze. Tento časopis pravidelně informoval o dění kolem plavání a plaveckých sportů. Některé výsledky byly získány ze sportovního týdeníku „Naše cesta“.

2. CÍLE, ÚKOLY, METODY A VÝZKUMNÉ OTÁZKY PRÁCE

Teoretická zdůvodnění

Tato práce má nabídnout jasný a ucelený přehled o vývoji plaveckých sportů v ČR v letech 1945 – 1960. Měla by tak zaplnit chybějící dílo v historii plavání České republiky. Považuji za důležité zabývat se historií bez ohledu na obor. Neměli bychom zapomínat na vývoj a úspěchy našich závodníků. Každý, kdo se o plavání zajímá (plavci, trenéři, nebo i rodiče dětí – plavců, i obyčejný nadšenec historie), by měl znát významné mezníky, zajímavé události nebo alespoň jména, která sport, který provozují a mají o něj zájem, zviditelnila, proslavila. V neposlední řadě doufám, že si práce najde své čtenáře z řad plavců i jiných studentů tělovýchovy a bude jim ku prospěchu v jejich studiu.

Cíl práce

Cílem práce je podat informace o historii plavání, skoků do vody, vodního póla a synchronizovaného plavání v České republice v období mezi lety 1945 – 1960.

Úkoly práce

- sběr a studium pramenů o obecné historii plavání ve světě
- sběr a studium pramenů o historii plavání v České republice
- konzultace a sběr pramenů v archivech
- pokusit se získat informace k tomuto tématu na různých internetových stránkách
- konzultace s pamětníky popř. bývalými plavci
- s ohledem na správné historické členění v daném období zpracovat získaný materiál a sestavit závěr

Výzkumné otázky práce

Práce má přinést odpovědi především na tyto otázky:

Změnilo se výrazněji české plavání v prvních letech po 2. světové válce ?

Zlepšila se organizace plaveckých sportů v ČSR po únoru 1948 ?

Byly výsledky našich plavců v tomto období srovnatelné se zbytkem světa ?

Metodologie

Metodologie historického výzkumu je poměrně složitá a komplikovaná. Použiji metody, které by mě měly dovést k zodpovězení stanovených otázek. Ve své diplomové práci budu pracovat a využívat tyto metody historického výzkumu:

Chronologická metoda – tuto metodu využiji prakticky v celé své práci. Získané materiály a informace jsou uspořádány do logicky jdoucího celku s přihlédnutím k dané problematice (plavecké sporty v letech 1945 – 1960). Časově na sebe informace navazují. Dále budu v práci sledovat a vypovídat i o změnách v řízení a organizaci plaveckých sportů na území ČSR v daném období a postupovat souběžně s myšlenkou chronologického uspořádání.

Progresivní metoda – při použití této metody jsou zachyceny minulé události tak, jak po sobě následovaly od doby starší k době novější. Myslím, že tato metoda plně postačí k práci. Přesto jsou ještě metody, které mohu při zpracování informací použít.

Komparativní metoda – jedná se o metodu, kdy jsou posuzovány informace (např. výsledky) dvou celků. V práci bude kapitola zabývající se výsledky našich plavců ve vztahu k zahraničí. Budu tedy pracovat s metodou komparativní.

3. STRUČNÁ HISTORIE PLAVECKÝCH SPORTŮ

Plavání bylo od pradávna součástí našeho života. Vždyť samotný život, který vznikl před 3,5 miliardami let, se utvořil právě v prvotním moři. Tedy ve vodě. Tato informace je v lidském organismu s největší pravděpodobností geneticky zakódována. I napříč spektrem zvířecí říše nalezneme v každé třídě živočišné druhy, pro které je přirozené místo pro život vodní prostředí.

Člověk se však svým biologickým a hlavně společenským vývojem odcizil přírodě natolik, že ztratil kromě jiných schopností také schopnost plavat bez učení.¹

Je ale prokazatelné, že voda (koupel, bazén, apod.) má i na neplavce blahodárné účinky a tito lidé mají svým způsobem vodu rádi.

Nikdy nebyla vyslovena žádná teorie, která by dokázala, že plavání je nezdravé. Veškerá literatura o plavání uvádí, že plavání, zejména pravidelné, přispívá ke zdraví a tělesné i duševní zdatnosti. Plavat mohou i lidé, kteří nemohou pro svůj zdravotní stav provozovat jiné druhy sportu. Neexistuje žádné oslabení zdraví, při kterém by nebylo možné užívat plavání k rekreaci nebo rehabilitaci. Plavání příznivě ovlivňuje činnost srdce a cévní soustavy, zlepšuje krevní obraz i oběh a dýchání, zvyšuje kloubní pohyblivost, otužilost, zrychluje rehabilitaci poúrazovou i pooperační, odstraňuje rychleji únavu po těžké psychické i fyzické práci.²

Jednou ze základních vlastností vody je nadlehčování, nadnášení. Myslím, že právě tato vlastnost přitahuje tolik lidí do bazénu, resp. do vody, a způsobuje onen kladný vztah k vodnímu prostředí. Lidé se nemusejí „vláčet“ se svým tělem v plné váze, ale užívají si jistý pocit lehkosti, který má velký vliv na psychické a emoční uvolnění.

Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že plavání a pobyt ve vodním prostředí provázel člověka odnepaměti.

3.1. VÝVOJ PLAVECKÝCH SPORTŮ VE SVĚTĚ

3.1.1. PLAVÁNÍ

Kapitola stručně popisuje světový vývoj plavání. Zachycuje nejvýznamnější mezníky, události a počiny v oblasti plavání od pravěku po počátky moderního sportu.

¹ MOTYČKA, J. *Teorie plaveckých sportů*. Brno: MU, 2001. s. 12.

² MOTYČKA, J. *Teorie plaveckých sportů*. Brno: MU, 2001. s. 12.

Pravěk

Z období prvotně pospolné společnosti nemáme v současné době nalezeny žádné doklady o vztahu člověka k plavání. Je však více než zřejmé, a logické, že člověk této doby musel mít těsný vztah a kontakt s vodou.

Kmeny sběračské civilizace, která se zatím dokázala živit pouze sběrem plodů, semen či větviček, se čas od času potřebovala přemístit za potravou či z jiných důvodů na jiné území. Musely mimo jiné překonávat přírodní překážky v podobě vodních toků. Pravděpodobně nějakým způsobem připomínajícím plavání. O něco později se vyvinula civilizace lovecká. Jejich sídla byla velmi často zakládána na březích nebo v blízkosti řek, nebo jiných vodních ploch. Ty jim poskytovaly vedle vody k pití také přirozený zdroj potravy. Člověk hledal ve vodě potravu, ať už to byly ryby, nebo jiné plody moře a jezer. Svědčí o tom nálezy prehistorických odpadních jam.

Znalost plavání se musela stát nepostradatelnou dovedností k přežití stejně jako již dobře osvojené dovednosti chůze, běhu, lezení a házení. Tyto dovednosti byly existenční nutností v obstarávání obživy i při bojích s nepřítelem. Pravděpodobnost těchto názorů naznačuje skutečnost, že obyvatelé ostrovních a pobřežních oblastí, které byly prozkoumány nebo objeveny při cestách v 19. století, žili ještě na úrovni prvotně pospolné společnosti (Austrálie, Melanésie, Polynésie). Přesto byli výborní plavci a vyznali se i v potápění.

Představu si můžeme udělat i při srovnání života primitivních Indiánů žijících ještě před několika desetiletími v povodí horní Amazonky. Pro ně byla ryba každodenní potravou.³

Vztah člověka k vodě byl však v různých zemích rozdílný. Na příklad u lidí žijících v blízkosti řek (tedy plné zvířat nebezpečných člověku), existoval strach z vody. Naopak tam, kde voda pomáhala k jeho obživě stávala se koupel v ní často součástí náboženských rituálů – díkůvzdání.⁴

V těchto dobách, kdy neexistovaly žádné školy nebo metody jak se naučit plavat, žili lidé ve větší pokoře před přírodou. Člověk plaval pravděpodobně tak, že napodoboval pohyby zvířat (žáby, pes, kůň). Metodou pokusů a omylů se naučil plavat a propracoval se na takovou úroveň, která mu postačovala k tomu, že mohl ve vodě lovit i bojovat. Užíval pohybů jako je hrabání, někdy i se střídavým vytahováním paží. Nohy napodobovaly pohyb končetin žáby, nebo se pohyb podobal kopu nohou jako dnešní plavecký způsob kraul. Ostatně dodnes tak

³ VOŘÍŠKOVÁ, M. *Historie a význam plavání v dějinách lidstva*. Diplomová práce. Praha: UK FTVS 2006.

⁴ BUBNÍK, M. a kol. *Plavání*. Praha: Sportovní a turistické nakladatelství, 1959. s. 21.

plavou v některých částech Afriky a Jižní Ameriky.

Příroda sama byla člověku školou a učitelem sám život.⁵

Starověk – Egypt

Z tohoto období se již zachovalo poměrně velké množství různých obrázků, rytin i písemných dokumentů o vztahu tehdejší civilizace (člověka) k plavání. Do této doby patří mimo jiné samotné věhlasné a pro nás až nepochopitelně vyspělé kultury Řecka, Egypta a Říma (které je pokračovatelem starověkého Řecka). Prvního velkého rozmachu dosáhla celá tělesná výchova (včetně plavání) již ve starověku, tedy v otrokářské společnosti. Společnost se rozdělila. Příslušníci vládnoucí a vyšší třídy nemuseli manuálně pracovat. Na to měli otroky. Čeho ale měli více, byl volný čas. Ten se naučili využívat k dalším aktivitám. Jako byl zájem o umění, nové vědy a tělesnou výchovu.

Otrokáři, jako představitelé vládnoucí třídy, měli zájem na tom, aby jejich děti dostaly co nejlepší vzdělání. Zvali proto do svých domů učitele, kteří vyučovali základům tehdejších věd, různým druhům umění a tělesné výchově.⁶

Z dob největšího rozmachu starého Egypta se dochovalo množství nejrůznějších dokladů, které potvrzují velkou oblibu plavání. Dochovaly se zejména malby na vázách, sošky zobrazující plavajícího člověka a v papyrosech nalezneme i zmínky o učitelích plavání, kteří vyučovali děti vládců. Pravděpodobně nejstarší známý obraz na světě s vyobrazením plavce je z Egypta ze 4. – 5. tisíciletí před Kristem. Styl plavce se podobá dnešnímu kraulu. Jak známo, Egypťané měli své Bohy pro různé činnosti. Najdeme mezi nimi i bohyni plavání – Vedjet. Možná právě proto, že si vybrali za boha plavání ženu – bohyni, plavalý v této kultuře i ženy.

V otrokářské společnosti vládnoucí menšina musela věnovat velkou pozornost organizaci, jejímž prostřednictvím otroky ovládala, totiž vojsku. Proto výcvik ve vojenských dovednostech a upevňování tělesné zdatnosti – mezi jiným i plaváním – patří k běžnému zaměstnání vládnoucí třídy. U třídy vykořisťované jedině ještě nepracující mládež si mohla najít čas a příležitost k plavání.⁷

⁵ VOŘÍŠKOVÁ, M. *Historie a význam plavání v dějinách lidstva*. Diplomová práce. Praha: UK FTVS 2006.

⁶ HOCH, M., ČERNUŠÁK, V. *Plavání*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství 1968.

⁷ HOLEČEK, Č. a kol. *Plavání pro studující tělesné výchovy na pedagogických institutech*. Praha: SPN, 1964. s.

Starověk – Řecko

Největšího rozmachu dosáhla tělesná výchova ve starověkém Řecku. V kultuře starověkého Řecka, které položilo základy mnoha moderním vědám, se péče o rozvoj tělesné zdatnosti stala jedním z nejdůležitějších aspektů pro posuzování každého občana. Svědčí o tom i známé úsloví samotného Platóna, že kdo neumí „ani plavat, ani číst“, tomu by neměl patřit žádný veřejný úřad.

Zkrátka Řecko kladlo na plavání velký důraz. Důvod? Stačí se podívat na jeho geografickou polohu. Tisíce ostrůvků v Egejském, Jónském nebo Krétském moři jsou od sebe vzdálené mnohdy na dohled. Tedy neustálý kontakt s mořem. Umění plavat bylo nezbytným předpokladem pro řecké námořníky, obchodníky, vojáky i sportovce – atlety, kteří se sjížděli po více než tisíc let na olympijské i jiné všeřecké hry. V pořadu tělovýchovných slavností, které se pořádaly na počest bohů, nechyběly ani plavecké a skokanské exhibice. Bohužel Řekové nezařadili plavání mezi regulérní sportovní disciplíny na svých hrách. Přesto bylo plavání zařazeno jako vyučovací předmět na gymnáziích, kde umění plavat bylo považováno za jedno z nejdůležitějších. Je třeba také vyzdvihnout umění řeckých vojáků, kteří se učili a cvičili v plavání i ve zbroji, aby mohli nečekaně přepadat protivníky přímo na jejich lodi uprostřed moře. Z této doby pochází také velké množství písemných a výtvarných památek, které dosvědčují ovládání plavání, skoků do vody i potápění, a to i mezi ženami. Např. na mnoha řeckých vázách jsou zachyceni muži připravující se ke skoku do moře ze skalního útesu. Z řecké mytologie je i díky obrazu známa pověst o Leandrovi, který každý večer plaval přes Dardanelskou úžinu (asi 1400 m) za svou milenkou Hérou (samozřejmě ráno zase zpět). Je tak považován za prvního známého dálkového plavce.

Starověk – Řím

Římané převzali (nebo se alespoň snažili převzít) řeckou kulturu a hledali v ní uplatnění i pro mocné římské imperium. V plavání viděli přínos hlavně pro vojenství a později i pro zábavu. Každý římský voják se musel po nástupu do armády naučit co nejdříve plavat. Plavecká výuka probíhala dokonce i ve zbroji a šatech. Vojáci byli takto trénováni pro útok přes řeku i útek. V této době se také více než kdy předtím začíná rozvíjet potápění. Předpokládá se, že existoval zvláštní vojenský potápěčský oddíl – urinatores.

Plavání normálních občanů římské říše se soustředovalo hlavně do velmi oblíbených a rozšířených lázní. Zde se zpravidla nacházely bazény s teplou vodou, kde se mohlo i plavat.

Z římské epochy se dochovaly již jen zbytky přepychových lázní s bazény. Například Caracalovy lázně měly bazén o rozměrech 55 x 20 metrů s ohřívanou vodou.⁸

Přesto je konec římské říše spojen i s úpadkem tělesné výchovy. Římský císař Theodosius zakázal roku 394 n.l. po 1160 letech olympijské hry. Zaniklo tedy zdravé soutěžení. Místo toho přišla éra zápasů na život a na smrt – gladiátorů. Některé souboje se dokonce konaly v arénách naplněných vodou tzv. naumachie. Bohužel to nebyly plavecké závody, ale gladiátoři se zde snažili utopit jeden druhého. Tak, jak upadala římská říše, upadal i zájem o sport včetně plavání.

Středověk

Tento trend se nezastavil ani ve středověku. Feudální společnost a církve dokonce považovaly péči o tělo za něco špatného. Podle sv. Hieronyma (5. st. n. l.) dokonce čistá pokožka ukazovala na špinavou duši. Raný feudalismus byl proto plný špíny a morových epidemií. Výjimku tvořili snad jen venkované, kteří se běžně koupali a snad i plavali v rybnících, jezerech nebo řekách. Pomineme-li toto porušování kázaného, byli jedinou skupinou, která se musela cvičit v plavání, rytíři. Ti měli plavání jako součást tzv. 7 rytířských ctností.

Již v 15. století se vlivem humanismu a renesance začaly měnit názory na tělesnou výchovu, tedy i plavání. Pod vlivem studia starověké vzdělanosti se objevuje požadavek svobodného rozvoje všech lidských schopností. Požadavek tělesné výchovy – i plavání – vyslovuje Francois Rabelais i J. J. Rousseau. J. A. Komenský plavání nepodporoval, neboť se obával jeho nebezpečí. Patrně tu spolupůsobil i jeho náboženský názor. Přesto máme v jeho díle možnost vidět obrázek plavce.⁹

Humanisté se snažili vrátit řecké ideály. Začali studovat staré řecké spisy. Zde se mimo jiné dozvídali o plavání, které jak už jsem poznamenal, patřilo v této civilizaci k nepostradatelným uměním. Také díky tomu nastal zvýšený zájem o plavání. Například již v roce 1538 vydal Švýcar Mikuláš Winnmann z Ingolstadtu první učebnici plavání.

⁸ HOCH, M., ČERNUŠÁK, V. *Plavání*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1968.

⁹ BUBNÍK, M. a kol. *Plavání*. Praha: Sportovní a turistické nakladatelství, 1959. s. 21.

Novověk

Zásadní obrat nastal až v kapitalistické společnosti. Rozvoj výrobních sil vyžadoval stále hlubší vzdělání. Zakládali se, vedle jiných, i pedagogické instituty, kde se mládež vychovávala podle nejnovějších metod. V Dessavě vzniklo Bassedowovo Filantropinum, kde se vyučovalo též plavání. Absolventi pak zakládali podobné ústavy v celé Evropě.

V 19. století nastal velký rozvoj tělesné výchovy. Jak už bývalo zvykem, plavání se nejprve plně rozšířilo při vojenském výcviku. Již roku 1810 založil německý generál Pfuel plaveckou školu v Praze. V témže roce se lord G.G. Byron úspěšně pokusil přeplavat Dardanelskou úžinu, aby zjistil pravdivost (nebo alespoň možnost) legendy o Leandrově a Héře. Jeho čin se stal příkladem pro mnohé následovníky. Roku 1875 přeplaval anglický kapitán Webb slavný kanál La Manche. Začala doba sportovního plavání.

3.1.2. SPORTOVNÍ PLAVÁNÍ

Od té doby se lidé snažili přeplavat kdejaký průliv. Vždyť přeplavat nějaký průliv (Mesinský, Öresund, Dardanely, Bospor, Gibraltarský, Bonifácký apod.) se stalo vysoce ceněným a ryze sportovním výkonem. A je jím dodnes. Kolébkou sportovního plavání se stala Anglie, největší koloniální mocnost a nejrozvinutější stát světa té doby. Vzhledem k vysokému stupni industrializace, i poměrně vysoké životní úrovni, se zvyšovalo množství volného času. Lidé se začali více zajímat jak naložit s volným časem. V polovině 60. let minulého století se začaly v Londýně zakládat různé sportovní spolky. Mezi těmi úplně prvními byly i spolky přátel plavání. Dnes bychom řekli plavecké kluby. Zakládali je dobrovolníci a především studenti vysokých škol. Tím se přirozeně vytvořil prostor pro nejrůznější přebory a závodění mezi školami. Zároveň s rozvojem plavání se začal hledat nejlepší plavecký způsob.

Sportovní plavání si žádá objevování co nejlepšího plaveckého způsobu, který by byl rychlý, ale zároveň stál plavce co nejméně sil. Dlouhou dobu se využíval způsob podobný kraulu – tzv. trudgeon. Australan Healy později nahradil nůžkovitý střih nohou u trudgeonu kopáním nahoru a dolů. Tento způsob se později nazval „australský kraul“. Ostatně v Melbourne se v roce 1858 konaly závody v plavání na 100 yd, které byly organizátory označeny za mistrovství světa. S poměrně drobnými úpravami se vyvinul z tohoto způsobu kraul do dnešní podoby. Aplikací vznikl i kraul – znak (1910 - 1912). Nejrozšířenější

plavecký způsob 19. a 20. století byl plavecký zp. prsa. Velký rozvoj plaveckého sportu nastal po první světové válce, kdy v čele světového plavectví stanuli plavci ze zámořských států (hlavně USA a Japonsko). Nové tréninkové metody bývají spjaty se jmény závodníků, kteří je začali jako první uplatňovat.

Jako je intervalová metoda tréninku v lehké atletice spjata se jménem E. Zátopka, tak v historii plavání vynikají světový kraulaři Weismüller, Borg, Furushashi, Fraserová, prsař Rademacher, znakař Kiefer nebo motýlkář Tumpek. Všichni tito plavci dosahovali vrcholných výkonů své doby a vítězili na olympijských hrách nebo drželi světové rekordy.¹⁰

V ženských disciplínách však nebyla situace okolo předních umístění tak jednoznačná jako u mužů. Evropské plavkyně zde držely se zámořskými plavkyněmi vyrovnanou bilanci. Zejména v období před, i po 2. sv. válce, se často umísťovaly na předních místech světových rekordních tabulek a na medailových stupních při OH. V některých disciplínách byla mistrovství Evropy dokonce kvalitnější než OH.

Závodníci se stále snažili plavecké styly (hlavně prsa) nějakým způsobem inovovat. Nejrozšířenějšími inovačními prvky byl souhlasný kop nohou a souhlasné přenesení paží vzduchem. Postupně vznikl nový plavecký způsob – motýlek a bylo zakázáno plavání pod vodou (platnost od 1. 7. '53). Tím se de facto upravila i pravidla pro plavání plaveckého stylu prsa.

V současné době se nepředpokládá, že by se objevil nějaký rychlejší nebo nový plavecký styl, závodníci a trenéři se spíše snaží o maximální zdokonalení současných 4 plaveckých způsobů.

Roku 1908 byla založena Mezinárodní plavecká federace FINA (Fédération Internationale de Natation Amateur). Tím se vytvořil prostor pro vytvoření směrnic a pravidel. Organizace tak dala základ k soutěžím v mezinárodním měřítku.

V roce 1927 vznikla Evropská plavecká liga – LEN (Ligue Européenne de Natation). FINA tak reagovala na silný rozvoj plavectví na evropském kontinentě. Organizace LEN spadá pod FINA, ale vlastně samostatně řídí plavání v Evropě (samozřejmě pod dohledem FINA). Prvním předsedou byl zvolen Čech ing. Hauptman. Postupně vznikly i další kontinentální plavecké organizace pod FINA (obdoba v kopané je FIFA resp. UEFA).

LEN je také pořadatelem Mistrovství Evropy v plavání. První se uskutečnilo v roce 1926 v Budapešti. Nejprve se konalo 1x za 4 roky (vždy mezi OH). Dnes se ME konají každé 2 roky.

¹⁰ HOCH, M. a kol. *Plavání – teorie a didaktika*. 2. vydání. Praha: SPN, 1987. s. 24.

V současné době se konají vrcholné podniky ještě s rozdělením na krátkém (25m) a dlouhém (50m) bazénu.

Od roku 1967 se pořádají také Mistrovství Evropy juniorů.

První Mistrovství světa v plavání se uskutečnilo až v roce 1973 v Bělehradě.

Další významný sportovní podnik - Světový pohár - se začal plavat v roce 1979 (Tokio).

3.1.3. VODNÍ PÓLO

O hru s míčem ve vodě šlo pravděpodobně na začátku letopočtu v Indii, kde se hrálo s pomocí pálek na kanoích v mělké vodě. Aby tato hra byla přece jen zvláštní, hrálo se, místo na kanoích v kleče, na sudových koních, v hluboké vodě a na kruhových prostranstvích.¹¹

Kolébku moderního sportu je ale Anglie, kde se začala hrát hra s míčem ve vodě, kterou nazvali vodní pólo. První přátelské utkání mezi dvěma týmy bylo sehráno ve Skotském Glasgow již v roce 1869. Pravidla byla dohodnuta. Ještě neexistovala jednotná pravidla. Ta byla vydána až v roce 1875. Podle nich se pak mohlo v roce 1888 sehrát první anglické mistrovství. Pravidla z roku 1890 již stanovují počet hráčů vodního póla na dodnes platných 7 hráčů. Ve stejné době se vodní pólo dostává i do Spojených států, kde postupně vznikly hned dva druhy vodního póla (podle tvrdosti míče). Následně si tento sport našel cestu i do Austrálie a zbytku Evropy.

Vodní pólo se na svém začátku potýkalo s velmi tvrdým pojetím hry a až několikeré přepracování pravidel poněkud zmírnilo někdy až brutalitu, kterou hráči během hry předváděli. V roce 1928 vznikla při FINA komise pro vodní pólo, která řídila a řídí tento sport dodnes. Vodní pólo se objevilo hned na prvním mistrovství světa v roce 1973. Na olympijských hrách se vodní pólo objevilo již roku 1900, ale pravidelně je na seznamu olympijských sportů až od roku 1986.

3.1.4. SKOKY DO VODY

První zmínky o skocích do vody jsou např. v Homérových textech z 9. st. př. n. l. Novější setkání se skoky můžeme spatřit např. na Hawai, kde se domorodci vrhali z útesů do moře, aby okouzlili ženy, a sobě i ostatním dokázali svou statečnost. Jejich náčelník prováděl údajně i jakési hodnocení letu a dopad. V roce 1843 vyšla první publikace o skocích do vody, kde je i popsáno několik desítek skoků.

S budováním koupališť a plováren na konci 19. století se začala budovat i skokanská zařízení

¹¹ NEDOROST, K. *Vodní pólo v souvislostech*. Praha: ČSPS, s. 6.

a zájem o tento sport začal pomalu stoupat. Z evropských zemí si skoky oblíbilo především Německo, kde bylo první národní mistrovství uskutečněno již v roce 1886.

Na olympijské hry se skoky dostaly již v roce 1904 (pouze muži). Soutěžilo se ve skocích z věže a skoku střemhlav do dálky. Skoky z prkna se do programu dostaly v Londýně 1908. V roce 1925 bylo na pražském zasedání FINA rozhodnuto o zřízení komise pro skoky do vody, která začala tento sport řídit. Ženy startovaly na OH poprvé v roce 1912 (Stockholm) a program pro muže a ženy ve skocích z věže i prkna se objevil poprvé na OH 1920 v Antverpách.

3.1.5. SYNCHRONIZOVANÉ PLAVÁNÍ

S uměleckým plaváním (jak se dříve říkalo), se mohla veřejnost poprvé seznámit kolem roku 1800 a to ve Vídni. Ve vídeňských novinách se psalo o statických obrazech ve vodě. Tato činnost byla nejprve určena pro muže, teprve roku 1907 se trend otočil a vodnímu baletu se začaly věnovat i ženy. První soutěž byla zaznamenána v Anglii v roce 1892. Ve 20. letech minulého století se začal tento sport doprovázet hudbou, což zvýšilo jeho atraktivitu pro diváky i sportovce. Synchronizované plavání se ujalo především v Chicagu, kde jistá docentka Curtisová založila skupinu ornamentálního plavání. Americká skupina také předvedla své vystoupení (exhibice) na OH v Helsinkách 1952.

Ve Spojených státech amerických se uskutečnilo také první národní mistrovství v roce 1954 a o rok později bylo synchronizované plavání jako ženský sport zařazeno do programu Panamerických her. V Evropě se plavání nejdříve prosadilo v NDR.

Jako oficiální závodní sport je uznáno až v roce 1956 v Melbourne, kdy je zřízena komise synchronizovaného plavání a je včleněno jako čtvrtý plavecký sport do FINA. V prosinci 1958 se v Amsterdamu uskutečnil první velký závod za účasti 9 celků. První jasné určení soutěžních a technických pravidel a figur pro pořádání soutěží bylo schváleno na olympijském kongresu FINA v Římě v roce 1960. O čtyři roky později bylo rozhodnuto o pořádání šampionátů světadílů v sólových akrobatických figurách, v párových a týmových sestavách. Na OH v Moskvě bylo synchronizované plavání zařazeno na seznam olympijských sportů a v roce 1984 na OH v Los Angeles se poprvé udělovaly medaile olympijským šampionkám.

3.2. VÝVOJ PLAVECKÝCH SPORTŮ NA ÚZEMÍ ČSR

3.2.1. PLAVÁNÍ

První dochovaná zpráva o cechu pražských plavců se datuje k roku 1524. Ovšem o plavání v dnešní podobě na území naší republiky můžeme hovořit až v období 19. století. Vůbec první plovárnou v celé rakousko - uherské monarchii byla pražská vojenská plovárna na Vltavě pod Letnou a to již v roce 1809. Založil ji Arnošt z Pfuolu. Pro nesrovnalosti a omezený přístup veřejnosti, byla později vybudována nová občanská plovárna, která zahájila činnost 7. 6. 1840.

Na území Československa (v té době ještě pod vládou Habsburků) se konaly první plavecké závody roku 1845 u příležitosti příjezdu prvního parovlaku z Olomouce do Prahy. Závody měly pouze exhibiční charakter.

Počátky sportovního plavání logicky souvisejí až se vznikem prvních sportovních klubů. Náš nejstarší sportovní klub, AC Sparta 1890, uspořádal 5. 8. 1895 první plavecké závody mezi Slovanským a Střeleckým ostrovem. Plavání se pěstovalo především ve veslařských klubech. O rok později (1896) se již konalo první mistrovství zemí koruny české. Lidé se začali o plavání zajímat stále více a více. Organizátoři sami se snažili o větší atraktivitu a tak vkládali do plaveckých závodů i disciplíny, které s plaváním ne zcela souvisely, např. plavání v neckách, na voru nebo v sudu. Nejvýznamnější závody před 1. sv. válkou se jmenovaly „Napříč Prahou“ (1906) a Bürgermeisterův memoriál. Po roce 1910 se rozšířila členská základna plavců o nové kluby – SK Podolí, plavecký oddíl AC Sparta Praha, v Brně vznikl ČVK Brno. Kluby samy pořádaly větší či menší plavecké závody. Do roku 1914 vykonávaly kluby svoji činnost bez jednotného vedení.

V únoru 1914 došlo k ustanovení plavecké sekce při České amatérské atletické unii (ČAAU). Tato sekce při ČAAU se po 1. sv. válce přeměnila v samostatný Československý amatérský plavecký svaz (ČsAPS), stalo se tak 19. 1. 1919, a ve stejném roce se konalo i první mistrovství ČSR v plavání. Prvním předsedou byl zvolen Vilém Makovička. V roce 1920 se stal jako jediný představitel Československého plavectví členem FINA. Plavecké kluby ze Slovenska se připojily k ČsAPS až v roce 1922. V roce 1923 začal ČsAPS vydávat první časopis – Československé plavectví.

S velkými obtížemi řídila ČsAPS kluby české, slovenské, německé, maďarské i židovské. Během protektorátu 1938 – 1945 se ČsAPS zcela rozpadla na dva samostatné plavecké svazy v Čechách a na Slovensku. Po osvobození 1945 se svazy opět spojily.

Po roce 1948 se stala hlavní sportovní organizací ve státě Československá obec sokolská (ČsOS) a ČsAPS se stala její součástí. Po zrušení Sokola (1953) řídil veškerou sportovní činnost Státní výbor tělesné výchovy a sportu. Tento model podle Sovětského vzoru se však neosvědčil a tak se veškeré sportovní organizace ve státě přesunuly do Československého svazu tělesné výchovy (1957). Dnes je Český svaz plaveckých sportů (ČSPS) stále členem ČSTV.

Výkonnost čs. plavectví souvisela hlavně s výstavbou krytých bazénů. Do roku 1930 bylo plavání jen sezónním sportem, a proto se naši plavci zcela neztráceli v poli závodníků na plaveckých závodech. Naši plavci začali výrazněji zaostávat za zahraniční konkurencí až z důvodu malého množství tréninkových ploch, hlavně v chladných měsících. První bazén byl na území bývalého Československa postaven sice již v roce 1895 v Bratislavě, ale to nemohlo pokrýt potřebu plavců – závodníků. První bazén s délkou 50m byl otevřen na Barrandově v Praze v roce 1930 a dlouhá léta patřil i bez teplé vody k našim nejvytíženějším plaveckým bazénům. V roce 1930 byly na území ČSR pouze 4 regulérní kryté plavecké bazény. Nelze se pak divit slabší výkonnosti našich plavců ve srovnání s evropskou špičkou. Dnes se bazény v našich městech počítají na desítky. Naši plavci vždy patřili, až na pár výjimek, k evropskému průměru. I v současné době je jen velmi málo plavců, kteří vybočují z průměru (Hlaváčková, Hlaváčová, Svoboda).

V dnešní době se plavání těší velké oblibě. Vyzdvihován je především jeho význam v oblasti rehabilitace a kondičního významu pro širokou veřejnost. Z pohledu fanouška je plavání stále velmi zajímavým sportem, neboť světové rekordy jsou neustále vylepšovány stejně jako technika borců na špičkové úrovni. Lze tedy předpokládat, že plavání si udrží svůj progresivní vývoj i v budoucnosti.

3.2.2. VODNÍ PÓLO

Rovněž **vodní pólo** se nemohlo na našem území zcela prosadit. Vodní pólo přišlo do Evropy v roce 1894 z Anglie, ale u nás se začalo hrát až v roce 1910. Příčinou pozdního rozšíření byla hlavně materiální a prostorová náročnost tohoto plaveckého sportu. První veřejný zápas vodního póla v ČSR se odehrál 4. 7. 1913 mezi Spartou Praha a SK Podolí. První mistrovství republiky ve vodním pólu se konalo 16. - 17. 8. 1919 v Praze na Žofínském ostrově.

Po roce 1945 byla účast ČSR jen na ME 1947 v Monte Carlu. Největší úspěch VP je

2. místo na univerziádě 1947. Ženy neprorazily. Ve vodním pólu dnes probíhá celostátní liga vodního póla.

3.2.3. SKOKY DO VODY

Provozování **skoků do vody** bylo od počátků ovlivněno množstvím a kvalitou plaveckých bazénů. Skoky se nejprve mohly bezpečně provozovat jen v Praze. První mistrovství ČSR proběhlo společně s mistrovstvím v plavání v roce 1920. Na kongresu FINA v Praze v roce 1925 bylo, na návrh našeho zástupce ing. Hauptmana, rozhodnuto o zřízení skokanské komise při FINA. Skoky do vody provozovalo poměrně málo sportovců. Přestože skoky do vody byly součástí různých závodů i mezinárodních střetnutí reprezentace, nedařilo se rozšířit skokanskou základnu. Malé možnosti kvalitního tréninku, malá propagace i velká obtížnost tohoto sportovního odvětví na tom jistě měla svoji zásluhu. I tak se u nás podařilo vychovat několik skvělých skokanek i skokanů. V první řadě skvělá Milena Duchková, která ve svých 16 letech ohromila svět a na OH 1968 v Mexiku vyhrála skoky z věže a na OH 1972 v Mnichově obsadila krásné 2. místo. Mezi další její úspěchy můžeme zařadit vítězství v Helsinkách na světovém poháru 1968, titul mistryně Evropy z Barcelony 1970 a 2. místo na prvním mistrovství světa v Bělehradě. Další skvělou skokankou byla svého času i její trenérka Marie Čermáková. Poslední výraznější úspěch zaznamenala svým 4. místem na OH 1996 v Atlantě Heidemarie Grécká – Bártová.

3.2.4. SYNCHRONIZOVANÉ PLAVÁNÍ

Viz. Kapitola 4.4.

4. CHARAKTERISTIKA A ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ SOUTĚŽÍ V ČSR V LETECH 1945 – 1960

V této kapitole jsou zaznamenány nejdůležitější události v plaveckém sportu ve sledovaném období. Jsou zde zmíněny především organizační novinky tak, jak byly zaznamenány v dobovém tisku.

4.1. PLAVÁNÍ

1945

Druhá světová válka tvrdě zasáhla do všech částí života lidí a sport a sportovní kluby nevyjímaje. Jak již bylo zmíněno, válka si vyžádala reorganizaci z důvodu odtržení Slovenska a zabránění pohraničních oblastí – sudet. Přesto se lidé snažili, aby se jejich život vrátil do normálních kolejí a postupně se obnovovaly různé spolky kluby sportovního i všeobecného charakteru. Ihned po válce se snažily plavecké kluby obnovit svou činnost. U venkovských či menších klubů se začalo plavat v rybnících a řekách, ty větší se snažily dát do provozu bazény či jiné kryté lázně a koupaliště, které byly většinou v dezolátním stavu. Podmínky pro plavecký sport u nás nebyly nikdy příliš dobré, přesto poválečná doba byla asi ještě horší. Na vytápění krytých bazénů nebylo dostatek uhlí, venkovní koupaliště žádala často rekonstrukci. I po ní však nemohli plavci trénovat v dostatečné míře, neboť se museli o koupaliště i lázně „dělit“ s širokou veřejností. To platilo ještě mnoho let po válce.

- v roce 1945 bylo evidováno 60 plaveckých klubů
- předsedou ČsAPS byl již od roku 1942 Ing. Kroc
- již v červenci byly pořádány přebory jednotlivých okrsků (celkem 6 okrsků, Protektorát byl takto rozdělen za války v roce 1942)
- kluby zaměřily svoji činnost na meziklubová utkání, příp. „Velkou cenu“ jejíž součástí byla zpravidla i utkání vodního póla, skoky jen exhibičně
- plavání bylo řízeno, stejně jako před válkou, znovu obnoveným Sokolem

Soutěže:

Plavecké přebory Čech a Moravy - dorost

- proběhly 4. - 5. 8. '45 v Přerově
- před zraky 2400 diváků se o přeborníka republiky utkalo na 120 dorostenců a dorostenek z 18 klubů
- slovenští plavci se ještě nezúčastnili

- celkově zvítězili dorostenci a dorostenky ze Sokola Přerov před AC Sparta Praha

První poválečné mistrovství ČSR v plavání

- konalo se na plaveckém stadionu ČPK na Barrandově ve dnech 10. – 12. 8. '45

Výsledky družstev:

Muži: 1. ČPK Praha 119 b.

2. PPK Piešťany 96 b.

3. Slavia Praha 91 b.

4. Sparta Praha 52 b.

5. APK Praha 34 b.

Ženy: 1. LTC Praha 91 b.

2. Sokol Přerov 52 b.

3. SPK Bratislava 48 b.

4. Slavia Praha 47 b.

5. ČPK Brno 39 b.

Výsledky jednotlivých disciplín v příloze 9.1.

„Velká cena ČPK Brno“

- klub ČPK Brno pořádal dne 15. 8. '45 v lázních Zábrdovicích plavecké závody ve sprinterském trojboji. Závodilo se na tratích 50 m, 100 m a 200 m v. zp.
- z 19 startujících si vítězství nakonec odnesl jeden z našich nejlepších reprezentantů válečné i poválečné doby Bubník z klubu Slavia Praha.

„Velké moravské národní plavecké slavnosti“

- tyto závody s honosným názvem pořádal druhý velký brněnský klub KVS Brno jen o 4 dny později než předchozí zmiňovaný podnik
- plavalo se rovněž v lázních Zábrdovicích před krásnou návštěvou asi 4000 diváků, přestože podmínky nebyly kvůli povětrnostní situaci zcela regulérní

1946

Dne 1. 1. '46 se v Piešťanském 25m krytém bazénu EVA v samostatném závodě pokusil náš nejlepší plavec „prsař“ **Ľudovít Komadel o překonání světového rekordu na 400 m prsa.** Časem 5:43,8 min. nakonec „jen“ vyrovnal světový a evropský rekord. Naneštěstí nebyl rekordní protokol zaslán příslušným komisím LEN ani FINA, a tak **vyrovnání rekordu nebylo oficiálně uznáno(!)**

- v dubnu proběhla ustavující schůze ČsAPS s účastí 6 zástupců z Čech a Moravy a 3 zástupců ze Slovenska
- poprvé po válce byla vybojována 2 mezistátní utkání

- zároveň se svaz snažil (neúspěšně) navázat na předválečnou tradici „Všeslovanských mistrovství v plavání“ (ČSR, Polsko, Jugoslávie)
- v lázních se v zimních měsících stále plavalo spíše jen sporadicky pro špatný technický stav bazénů, nebo nedostatek uhlí k vytápění
- plavecká činnost oddílů byla spíše na úrovni meziklubových utkání a pořádání velkých cen apod.
- valná hromada ČsAPS zvolila na svém jednání dne 8. 12. '46 za předsedu JUDr. Karla Černíka a zároveň rozhodla o obnovení vydávání časopisu „Plavectví“ (od roku 1947)

Soutěže:

Celostátní přebory dorostu

- tento rok již i se Slovenskými kluby
- plaváno ve dnech 29. - 30. 6. '46 v Brně Zábrdovicích, pořadatel ČPK Brno
- vytvořeny 4 nové čs. dorostenecké rekordy
- vítězem se stalo družstvo SPK Bratislava (112 b.) před ŠK Piešťany (70 b.)

Mistrovství ČSR

- druhé poválečné mistrovství se konalo 2. - 4. 8. '46 v Bratislavě na Tehelném poli
- zúčastnilo se jej 150 plavců ze 16 klubů
- organizátoři mistrovství se setkali s tvrdou kritikou ze strany závodníků a funkcionářů neboť nebylo zajištěno vhodné ubytování ani důstojné ceny pro vítěze
- v soutěži družstev zvítězila celkově SKP Bratislava (179 b.) před ČPK Brno

Soutěž mužů: 1. ČPK Praha 83 b.

2. Slavia Praha 76 b.

3. ŠK Piešťany 62 b.

4. SKP Bratislava 57 b.

Ženy: 1. SPK Bratislava 122 b.

2. ČPK Brno 84 b.

3. KVS Brno 35 b.

4. Sparta Praha 18 b.

Přehled mistrů ČSR pro rok 1946 v příloze 9.1.

„Pohár Slovenského národného povstání“

- plavecký závod, který byl tento rok založen, byl pořádán v Trenčianských Teplicích vždy po mistrovství ČSR a byl brzy označován jako „Malé mistrovství“, neboť byl každoročně velmi slušně obsazen naší plaveckou špičkou
- pořádal se každoročně v celém sledovaném období

1947

- v tomto roce pokračovaly stále práce na znovuotevření koupališť a krytých plováren
- kluby zaměřovaly svoji sportovní činnost na vzájemná meziklubová utkání, což jim sloužilo jako kontrola výkonnosti a jakési klubové nominační závody před jediným vrcholem sezóny, tedy mistrovstvím ČSR a v tomto roce i první poválečné ME v Monacu, ale chyběla zde zatím nějaká celorepubliková dlouhodobá soutěž pro kluby
- do mistrovského závodu se mohl přihlásit každý člen klubu, resp. klub ho mohl na vrchol plavecké sezóny nominovat, stejné to bylo ve vodním pólu i skocích do vody
- kluby, které neměly k dispozici krytý bazén tak prakticky přes zimu netrénovaly (pouze suchá příprava)
- FINA vydala **nové regule v souvislosti s řešením** stále se měnícího a vyvíjejícího se plaveckého **způsobu prsa x motýlek**. Z nových nařízení vyplývalo že:
 - závodník si musel před zahájením závodu vybrat zda poplave tzv. ortodoxní způsob (normální prsní způsob) anebo motýlkový způsob (tedy švih paží soupaž vzduchem)
 - zvolený styl se nesměl měnit během jednoho závodu, přičemž rozplavby a finále nebyly jedním závodem (považovány za oddělené závody)
 - při obrátkách se nesmělo používat při prsním způsobu motýlkový švih paží
- v pořádání závodů dosti záleželo na iniciativě jednotlivých klubů
- v samostatném závodě **na 100 m v. zp.** se dne **29. 4. '47** stal **Jaromír Mařík** z ČPK Praha **prvním plavcem ČSR**, který tuto trať plaval v oficiálně měřeném závodě či samostatném pokusu **pod magickou hranici jedné minuty**, jeho čas **59,5 s** sice z pohledu evropského plavání nebyl nikterak oslnivý, ale u nás se na takový výkon již delší dobu čekalo
- Mařík chtěl být původně boxerem a v době vytvoření rekordu v lázních YMCA v Praze se věnoval plavání teprve tři roky

ČsAPS vydalo tyto metodické příručky:

- Jak pořádati závody	- Závodní řád pro plavání
- Plavecká zdravotní péče	- Registrační a přestupní řád
- Závodní plavání	- Vodní pólo
- Záchrana tonoucích	- Každý Čech plavcem

- začal vycházet odborný časopis Plavectví, který vydával Český amateurský plavecký svaz

v Praze, byl to měsíčník a první číslo vyšlo 8. 7. '47 (jako dvouměsíčník, od ledna 1948 měsíčně)

- v Piešťanech se konal státní cvičitelský kurs v plavání, za cíl si kladl vyškolit cvičitele a instruktory plavání, byl to jeden z prvních poválečných pokusů rozšířit počty zájemců o plavecký sport a plavání jako takové, mnoho lidí neumělo plavat.

Pokračovala diplomatická jednání našeho zástupce při LEN ing. Ladislava Hauptmana, protože SSSR se stále nepřihlásila do FINA nebo LEN. Naši plavci tak stále neměli jistotu startu na ME v Monacu, neboť byli vyloučeni z těchto organizací za to, že vybojovali utkání s družstvem země, která není členem FINA nebo LEN a to odporovalo tehdejšímu regulím. Na zasedání FINA v Londýně dosáhl nakonec ing. Hauptman úspěchu. ČsAPS byla povolena činnost a reprezentanti ČSR se tak mohli zúčastnit prvního ME po 2. světové válce v plavání, skocích do vody a vodního póla v Monacu. Ing. Hauptman se později velmi zasadil o přijetí SSSR do FINA a LENu.

- na schůzi FINA v Monte Carlu u příležitosti ME v plavání byla předsedou argentinského svazu navržena, a později se i schválila, nová pravidla pro vodní pólo

Soutěže:

Velká cena města Prahy na 400 m volný způsob

- jednalo se o plavecký podnik klubu Sparta Praha
- plavalo se ve známých lázních AXA
- vítězem hlavního závodu se stal Miroslav Bartůšek, který vyhrál v novém národním rekordu časem 5:01,4 min.
- ve stejném závodě překonal Bartůšek i rekord na 300 m (v té době vedený v tabulkách) a to časem 3:41,0 min.
- za zmínku jistě stojí ještě závod **na 4x100 m prsa**, kde člen vítězné štafety APK Praha Jiří **Linhart** plaval svůj úsek za **1:11,0 min.** a vytvořil tak krásný čs. rekord, **tímto časem se dostal dokonce mezi první tři plavce na světě**

Přebory Čech v Teplicích 19. – 20. 7. '47

- konaly se ve stejném termínu jako přebor Moravy, ale na rozdíl od Přerova utrpěly tyto závody slabší účastí a hlavně nezájmem obecnostva
- **přeborníkem Čech mezi muži se stalo družstvo Slavie Praha (96 b.) před Spartou Praha**
- **mezi ženami zvítězilo družstvo ČPK Praha (66 b.) před Sokolem Ústí nad Labem**

Mistrovství ČSR srpen 1947

„Letošní naše vrcholná soutěž proběhla za krásného počasí na Barrandově celkem bez rušivých momentů. Ženy ČPK prokázaly svou naprostou převahu nad jinými kluby. Slavia svým vyrovnaným mužstvem docílila konečně úspěchu po mnoha letech těsných porážek. Šest rekordů letos neodolalo: Z toho Bartůšek 3, Prášilová, Slavia a ČPK Brno po 1.¹² Výsledky v příloze 9.1.

Plavecké mistrovství vysokých škol

- tato soutěž proběhla v Bratislavě ve dnech 31. 5. – 1. 6. '47 za účasti 50 - ti plavců z vysokých škol z Brna, Olomouce, Prahy a Bratislavy

Celostátní přebory dorostu se tento rok plavaly v Trenčíně

Poprvé tak plavala kategorie dorostenců a dorostenek zvlášť, tzn. ne společně s přebory dospělých. Tento model oddělených přeborů vydržel až do roku 1955.

Pohár plavecké mládeže

Sokol Vinohrady v tomto roce (listopad) uspořádal **první ročník** závodu pro starší a mladší dorost a pro žactvo do 14 let (jen v 25 m disciplínách). Tedy další snaha některého z klubů o zviditelnění plaveckého sportu a zaujmutí mládeže pro tento sport.

Tato soutěž pokračuje celé sledované období, tzn. v roce 1960 proběhl již 14. ročník.

1948

- tento rok byl ovlivňován událostmi v únoru 1948
- dne 27. 2. '48 byl ustanoven akční výbor ČsAPS, který de facto nahradil staré „buržoazní“ vedení, předsedou byl určen Antonín Novotný
- projevovaly se snahy o sjednocení tělovýchovy
- byl vyvíjen tlak na staré vedení ČsAPS a funkcionáře v klubech k odstoupení
- k rezignaci JUDr. Černíka jako předsedy a generálního sekretáře ČsAPS došlo 10. 3. '48
- v dubnu 1948 utvořil ČsAPS společně s plaveckou komisí náčelnictva ČOS „Plavecký odbor“ při náčelnictvu mužů a žen sjednoceného Sokola a zvolil předsedou R. Krombholce
- došlo ke sjednocení plavců, skokanů a pólistů do jediné organizace - Sokola
- všechny oddíly měly povinnost přihlásit se, resp. spojit se s nejbližší organizací Sokola

¹²Plavectví. Roudnice: Český amateurský plavecký svaz v Praze, 1947, č. 2. s. 1.

podle předem zaslaných instrukcí

- počínaje rokem 1948 se nepovoloval start dorostenecké kategorie ve všech soutěžích společně s dospělými (toto nařízení trvalo až do roku 1955)
- účast na dorosteneckých přeborech ČOS byla povolena jen těm, kteří vystoupili na společném dorosteneckém vystoupení na Strahově
- všechny soutěže (a nejen plavecké) byly v tomto roce uspořádány pod záštitou Sokola
- státní kurz plavčků proběhl 7. - 9. 4. '48, k této příležitosti rozhodla valná hromada ČsAPS, že každý plavčík naučí v roce 1948 plavat 15 nemajetných dětí zdarma
- život plaveckých klubů se točil stále jen kolem mistrovství republiky a meziklubových utkání

Za výkony v roce 1947 byly uděleny **pamětní medaile za zásluhy** v oblasti sportu těmto plavcům:

Stříbrná – Bartůšek, Kovář, Komadel

Bronzová – Linhart, Mařík

Soutěže:

Mistrovství ČSR

Mistrovství Československa v plavání bylo uspořádáno na Barrandově jako součást sportovních Sletových dnů a to ve dnech 29. 6. – 2. 7. '48.

Některé z dochovaných výsledků v příloze 9.1.

1949

- v roce 1949 bylo evidováno 75 jednot, resp. plaveckých oddílů, ve 12 krajích
- FINA oznámila, že s platností od 1. 1. '49 se ruší rekordní zápisy na 300 yd, 300 m, 1000 yd a 1000 m v. zp., 400 m a 500 m prsa a 400 m znak
- zbylé prsařské trati (100 yd, 100 m, 200 yd a 200 m) se rozdělí na klasický styl prsa a motýlek
- na celostátním sjezdu plavectví byly schváleny nové disciplíny pro mistrovství ČSR a dorosteneckých přeborů, byly to: 100 m motýlek ženy, 50 m motýlek pro mladší i starší dorostenky, dále 1500 m v. zp. se poplave pouze na čas a ne na rozplavby
- dále bylo vydáno nařízení, že každý kraj musí alespoň 1x za rok pořádat náborové závody a každý kraj, kde jsou zimní lázně, musí na konci sezóny uspořádat zimní krajské plavecké přebory
- stále chyběla celostátní soutěž v plavání i vodním pólu (pohár všestrannosti byla sice myšlenka snad dobrá, ale byla to soutěž jednot a dodržení opravdové všestrannosti bylo dosti

těžké i pro nejlepší a finančně zabezpečené kluby např. Bratislava)

- v květnu se konal jeden z prvních kurzů cvičitelů plavání

- v zimní části sezony probíhala nejrůznější utkání v plavání i vodním pólu mezi kluby i kraji

„Vláda se na své schůzi dne 30. 7. '48 usnesla na vytvoření státního výboru pro tělesnou výchovu a sport z hlediska státních zájmů. Zákon dále stanoví, že tělesná výchova a sport u nás se provádí výhradně v jednotné lidové tělovýchovné a sportovní organizaci Československé obci sokolské a v jejich organizačních složkách (Sokole). Členství v Sokole zůstává dobrovolné.“¹³

Tento návrh zákona odhlasovalo Národní shromáždění ve čtvrtek 14. 7. '49

Soutěže:

Únor 1949 – Velká cena Prahy na 400 m crawl

- vyhrál Bartůšek ze Sparty za 5:17,6 min.

Mistrovství ČSR

Plavecký stadion na Tehelnom poli v Bratislavě hostil ve dnech 7. - 9. 8. '49 vrcholný podnik našeho plaveckého sportu. Mistrovství se zapsalo velmi dobrou úrovní po stránce organizační. Zaznamenány byly také 2 nové čs. rekordy – štafeta Sokol NV Bratislava na 4x100 m prsa a 3x100 m polohovka žen – štafeta Sokola GZ Brno.

Náš nejlepší prsař Komadel se nezúčastnil vinou svého klubu, který poslal pozdě přihlášku.

Výsledky v příloze 9.1.

Soutěž všestrannosti 1949

V této soutěži se snažilo vedení ČsAPS o všestrannou činnost klubů v oblasti plavání, skoků do vody i vodního póla. Počítaly se body získané v soutěžích vypsáných plaveckým svazem. Bohužel většinou stačilo klubům k vítězství jen početnější zastoupení v některé disciplíně. Jediným skutečně všestranným klubem tak byl Sokol Vinohrady, ačkoliv se umístil až na druhém místě. Vyhrála NV Bratislava díky velkému zastoupení v dorosteneckých kategoriích.

1. místo NV Bratislava 634 b., 2. místo Sokol Vinohrady 241 b., 3. místo GZ Brno 216 b.

¹³ *Plavectví*, měsíčník pro plavání, skoky do vody a vodní pólo. Československá obec sokolská, roč. 1. č. 3. s. 50.

„O pohár Slovenského národného povstání“

- plavecká a pólová soutěž, kterou již po čtvrté pořádal Sokol Zelená Žaba v Trenčianských Teplicích, tentokrát to bylo 9. – 11. 9. '49
- závodů se zúčastnila téměř celá plavecká špička a bylo to znát i na počtu diváků, kterých si našlo cestu k bazénům za 5 soutěžních půldnů téměř 5000, o významu závodů svědčí i skutečnost, že je zahajoval tehdejší ministr pro unifikaci
- celkové vítězství si odneslo plavecké družstvo z Sokola NV Bratislava

1950

- kongres LEN určil, že ME bude ve Vídni 20. - 27. 8. '50 a budou tytéž soutěže jaké jsou na OH
- poprvé se konaly povinné oblastní přebory v zimních lázních jako kvalifikační závody na celostátní zimní přebory (zvlášť členstvo a dorost), termíny byly pro dorost 1. – 2. 4. a 22. – 23. 4. dospělí
- na celostátní pracovní konferenci krajských vedoucích plavectví bylo všem krajům uloženo uspořádat alespoň 1 mezikrajové utkání v plavání, jehož součástí má být i utkání vodního póla
- plavecké disciplíny byly zařazeny do stále ještě poměrně nové soutěže – Sportovních her dělnické mládeže (SHDM), soutěž byla určena dorosteneckým kategoriím a to ve dvou skupinách: mladší dorost 16 – 18 let = 50 m v. zp., 100 m prsa, 50 m znak a 3x50 m polohovka
starší dorost 19 – 21 let = 100 m v. zp., 200 m prsa, 100 m znak a 3x100 m polohovka
- důležité bylo, že těchto závodů se nemuseli zúčastňovat jen členové ČOS
- velmi slabé úrovně dosahují i mezistátní plavecká utkání

Soutěže:

1. Zimní mistrovství

- jednalo se o celostátní přebory mužů a žen, plaváno 29. - 30. 4. '50 v Hradci Králové (dorost měl své mistrovství 1. - 2. 4. '50 v Ústí nad Labem)
- závod probíhal na 25 m bazénu se 4 drahami
- zúčastnit se mohli pouze členové ČOS, kteří splnili stanovené časové limity vypsane PS ČOS
- závody vyhrála známá jména, zaznamenány **2 nové čs. rekordy:**
Skovajsa na 200 m prsa klasicky 2:42,7 min.

Štafeta 4x100 m prsa ZSJ Bratislava 4:56,2 min. (Urban, Bočan, Teplý, Skovajsa)

Dorostenec Kutil (Teplíce) plavající mimo závod by získal titul na 400 m v. zp. časem 5:03,2 min., neboť vítěz členstva Bartůšek zaplavoval jen 5:05,8 min.

- v soutěži oddílů si z 11 - členné konkurence odneslo vítězství s více než 100 bodovým náskokem družstvo NV Bratislava (165 b.) před Slavií Dynamo Praha (52,5 b.)

Mistrovství ČSR

Po osmi letech hostil M ČSR v plavání mužů a žen znovu Gottwaldov. Přes nepříliš dobré povětrnostní podmínky se přišlo na závody podívat několik tisíc diváků. Bohužel právě díky zmiňovanému počasí se nepodařilo překonat jediný čs. rekord, pouze Maagová (Dynamo Slavia) vyrovnala nejstarší platný čs. rekord na 400 m v. zp. časem 6:15,0 min.

Výsledky družstev:

Muži: 1. NV Bratislava 130 b.

2. ATK Praha 93 b.

3. Dynamo Slavia Praha 80 b.

ženy: 1. Dynamo Slavia Praha 115 b.

2. Sokol Vinohrady 110 b.

3. Sokol GZ Brno 70 b.

Výsledky jednotlivých disciplín v příloze 9.1.

Finále Sportovních her dělnické mládeže (SHDM)

Sportovní hry dělnické mládeže se v tomto roce **konaly poprvé**. Soutěže probíhaly od června. Finále plaveckých soutěží SHDM se uskutečnilo 19. – 20. 8. '50 v Bratislavě. V kategorii chlapců zvítězila „sekce potravin“, mezi děvčaty pak „sekce textilu“.

„Jejím smyslem nebylo vychovat hotové závodníky, ale zainteresovat pro plavání a tím i pro závodní plavání co nejširší kádry dělnické mládeže. Získávat jí pro plavání vůbec a teprve pak ji odborně vést k plavání závodnímu. Šlo nám tedy o masu, nikoliv zatím ještě o výkony.“¹⁴

Soutěž všestrannosti 1950

Stejně jako v předešlých letech – bodový zisk ze všech oficiálních soutěží 1950 byl i letos počítán do soutěže všestrannosti. V tomto roce vypadla z evidence soutěž ve vodním pólu, protože jejich soutěž nebyla dohrána.

¹⁴ *Plavectví*, odborný měsíčník pro plavání, skoky do vody a vodní pólo. Československá obec sokolská. roč. 2 č. 9, s. 259.

Nejllepší týmy:

1. NV Bratislava 634 b.
2. Sokol Vinohrady 241 b.
3. Dynamo Košice 89 b.

1951

Bylo ustaveno nové plavecké vedení. Staré vedení muselo hlavně díky politickým tlakům ustoupit. Náčelník ČOS Peniger navrhl 3. května nové vedení plaveckému ústředí ČOS, které bylo ihned zvoleno. Předsedu Černíka tak vystřídal JUDr. Bedřich Makovský. Starému vedení byla vyčítána hlavně malá aktivita v nových soutěžích SHM i TOZ, které si kladly za cíl hlavně zpopularizování plaveckého sportu a získání mas. Dále se nelíbily, těžko říci zda oprávněně, velké úlevy pro úzký okruh reprezentantů, kteří ani nemají výraznější výsledky na mezinárodním poli. Bylo tedy nahrazeno „pokrokovým“ vedením.

Nebylo opět sehráno jediné plavecké utkání na mezinárodní úrovni. Možná to bylo způsobeno jednostranným zaměřením nového vedení na masovou akci SHM. Jedinou výjimkou byla účast plavců na XI. SALH v Berlíně.

Zavedena nová pravidla pro účast plavců na mistrovstvích ČSR. Každý závodník, který se chtěl zúčastnit mistrovství, musel projít nejdříve přebory okresními a krajskými. Na mistrovství ČSR postupovali jen vítězové z kraje (bez ohledu na čas) a ti, kteří na kraji nebo těsně po nich ve stanoveném termínu splnili limity pro svou trať. Dále mohl závodník startovat nanejvýš ve dvou disciplínách a dvou štafetách (dosud bez omezení). Dále bylo zrušeno bodování družstev. Ústředí tak chtělo zabránit honbě za body pro družstvo a tím zkvalitnit jednotlivé disciplíny, neboť závodníci budou nuceni se specializovat jen na své nejsilnější disciplíny. Dalším důvodem bylo nepochybně otevření se závodům co největšímu počtu závodníků.

Začala snaha ústředí potlačit a vlastně i zrušit závody typu „Velká cena města...“. Důvodem byla opět malá účast (pouze několik desítek) plavců. Závody, kterých se neúčastnili hned stovky plavců byly v této době nežádoucí a neslučovaly se s ideovým přesvědčením.

- probíhalo masové plnění TOZ při náborových závodech klubů
- v Tyršově ústavu pro tělesnou výchovu a sport proběhla **první škola pro plavecké trenéry** za účasti 37 zájemců
- byla zřízena výcviková střediska reprezentantů v Praze, Brně a Bratislavě
- sportovních her mládeže se zúčastnilo dle statistik 26 430 závodníků a závodnic
- obrovská **propaganda SHM** měla za následek **velký nárůst počtu oddílů plavání.**

1. 1. '51 – 41 oddílů

1. 6. '51 – 578 ! oddílů

Soutěže:

Sportovní hry dětí a mládeže

Tato soutěž vycházela ze Sportovních her dělnické mládeže (SHDM – naposledy se konala v r. 1950), ovšem v tomto roce docházelo k významným změnám. SHM se měly stát nejmasovějším sportovním podnikem v zemi, včetně její plavecké části (SHM obsahovaly košíkovou, odbíjenou, kopanou, atletiku, plavání). Cílem bylo dostat ke sportu desetitisíce mladých lidí. Vláda ČSR chtěla, aby tělesná připravenost národa sloužila jako prostředek k ovlivnění ideového myšlení. SHM byly rozděleny na 4 úseky:

- b) dělnická mládež (20 úseků, např. textil, potravin, těžba, papír apod.)
- c) vesnická mládež (ten, kdo bydlí na venkově)
- d) školní mládež (všichni žáci III. stupně škol)
- e) čtvrtým úsekem je vojenská mládež (ta má zvláštní pravidla)
 - soutěž byla určena pro mládež ve věku 15 – 19 let
 - jednalo se o postupovou soutěž
 - v I. kole pořádaly závody samy jednotlivé podniky, školy vesnice
 - ve II. kole pořádaly závody krajské sekce PÚ jako přebory vesnic, škol ...
 - ve III. kole vzešel vítěz jednotlivých úseků – soutěžilo se již bez rozdělení na úseky vesnic, škol atd.
 - poslední IV. kolo nahrazovalo dorostenecké přebory

Soutěže probíhaly ve 4 osobních disciplínách a jedné štafetě.

Dorost mladší: 50 m kraul, 50 m motýlek, 100 m prsa, 50 m znak, 3x50 m polohová štafeta

Dorost starší: 100 m kraul, 100 m motýlek, 200 m prsa, 100 m znak, 3x100 m poloh. štafeta

SHM byly (zatím) soutěží pouze pro plavce, nikoliv tedy pro skokany do vody a vodní pólo.

Finále SHM proběhlo v Bratislavě ve dnech 1. - 2. 9. '51. Vítěz získal titul „Mistr ČSR v dorostu“. Bylo jen na škodu plavání, že dorostenci se nesměli zúčastnit M ČSR dospělých, protože v některých případech zaplavali výkony lepší, než dospělí na svém mistrovství.

Bačík na 100 m znak a Macejíková na 100 m kraul.

Celostátní zimní přebory členstva (dospělí)

- soutěž proběhla v Hradci Králové 28. - 29. 4. '51

- účast 74 mužů a 33 žen z 19 oddílů

- překonány **3 čs. rekordy**, ovšem v samostatných pokusech

- **Bačík Ladislav 50 m znak za 31,7 s**
- **4x200 m prsa žen za 13:24,2 min.** (Králičková, Štorková, Šímová, Prášilová), překonaly rekord o 8,8 s
- **Kopřiva překonal vlastní rekord na 500 m kraul časem 6:18,1 min.**
- V soutěži družstev 1. ATK, 2. Sokol Dynamo Slavia, 3. NV Bratislava

Mistrovství ČSR 1951 Opava 25. - 29. 7.

- překonán pouze **1 čs. rekord** - Nagovská (Slavia Praha) na 100 m znak časem 1:21,4 min.

- výkony závodníků i účast byla hodnocena jako průměrná

Výsledky v příloze 9.1.

„Pohár Slovenského národného povstání“ 7. – 9. 9. '51

- o tomto podniku se již hovořilo jako o „malém mistrovství“, pořadatelem byl opět plavecký klub v Trenčianských Teplicích, závody probíhaly tradičně v termálním 33 m dlouhém bazénu na koupališti „Zelená žaba“. Soutěž probíhala za perfektní organizace celých 5 půldnů. Stovky diváků jistě dodaly závodům jiskru, přestože nebyl překonán jediný čs. rekord.

Soutěž družstev vyhrála NV Bratislava (101 b.) před Slavií Praha (80 b.) a Zbroj. Brno (36 b.)

1952

- vydána nová pravidla pro plavecké soutěže
- na mistrovství ČSR se závodník od tohoto roku musel probíjet přes celou řadu nižších soutěží, bylo nutné, aby postoupil přes přebor jednoty, okresu a kraje
- do nejvyšší soutěže, tedy M ČSR, postupoval vždy vítěz (přeborník) a to bez ohledu na čas a pak každý, kdo splnil časový limit, který vypisoval ÚV Sokola (limity pouze pro účast na M ČSR)
- začalo platit tzv. „pravidlo tří“, to znamenalo, že v každém závodě na jakékoli úrovni se museli zúčastnit minimálně tři plavci, skokani nebo družstva, jinak se závod nekonal
- nově se zakázalo slučování soutěží různých věkových skupin (kategorií)
- v tomto roce začal platit nový způsob zařazování plavců do jednotlivých výkonových tříd, kam se plavci dostali po uplávání limitů pro zařazení do I. – III. výkonové třídy, limity vypisoval ÚV PS Sokola

- od 1. 1. '52 se také rušila u členstva kategorie juniorů a seniorů, vše se řídilo dle splnění limitu
- u členstva byly základní soutěže z důvodů malého počtu závodníků stále až krajské přebory
- duben 1952 – předsednictvo ÚV Sokola ustavilo plaveckou sekci (PS) za předsednictví dr. B. Makovského
- 17. 4. – 7. 5. '52 se konal zájezd čs. reprezentačního družstva do SSSR na společnou přípravu před OH (Bačík, Skovajsa, Tyrpák, Pacina, Pokorná, Munzoň)
- na podzim se konala první 4 - týdenní škola pro neplacené trenéry plavání, skoků do vody a vodního póla

Soutěže:

Zimní výběrové závody v Gottwaldově

- u příležitosti postavení nových lázní 18. – 20. 3. '52
- jednalo se vlastně o jakési zimní mistrovství
- překonáno 5 nej. výkonů dorostu a 1 čs. rekord – **Komadel 200 m motýl 2:40,5 min.**

Soutěž na dálku

- soutěž se uskutečnila **poprvé a naposled** právě tento rok, přesto si zaslouží alespoň malou pozornost
- za každý oddíl soutěžili 4 závodníci, byla to soutěž pro oddíly s malým bazénem
- malá propagace, nezáměr a kritika ze stran klubů způsobila, že se nakonec přihlásily jen 4 kluby (Slavoj Opava, Baník Most, Slavoj Liberec a Spartak Děčín)
- systém soutěže byl „každý s každým“, rozhodčí dělal vždy někdo ze třetího klubu
- vítězem se stal oddíl Slavoj Opava, ovšem na slíbený pohár čekal dva roky, než mu jej ústřední plavecká sekce předala!

Mistrovství ČSR 6. - 10. 8. '52 v Litomyšli

- v 17 disciplínách z 21 byly zaznamenány lepší výkony než v roce 1951
- 123 startujících (v roce 1951 byla účast 108)
- zaznamenáno 9 čs. rekordů

Výsledky viz příloha 9.1.

Finále SHM 6. – 7. 9. '52 Gottwaldov

Změnu zaznamenala i soutěž SHM

I. kolo – přebor školy, pracoviště, JZD apod.

II. kolo – proběhlo jako přebor okresu, ale podle jednotlivých úseků (vesnická, školní, atd.)

III. kolo – proběhlo jako krajský přebor již pro všechny 3 úseky dohromady, na tyto závody byly již vypsány limity od KVS

IV. kolo – celostátní finále, limity na účast vypisoval ÚV

- novinkou v rámci SHM byla doplňková soutěž, která probíhala po skončení jednotlivých kol SHM, opět se jednalo o závody na úrovni okresu a kraje, cílem byla náborová činnost do oddílů plavání a vůbec masová účast lidí v plavání

Změna v disciplínách SHM

mladší dorost (roč. 1935 – 1936) měl navíc štafetové disciplíny 4x50 m prsa a kraul

- ve IV. kole se místo 3x50 m plavalo 4x50 m (navíc motýlek)

starší dorost (roč. 1933 – 1934) měl navíc disciplínu 4x100 m prsa a kraul

- ve IV. kole se místo 3x100 m plavalo 4x100 m (navíc motýlek)

- vytvořeno 9 nových čs. rekordů mezi dorostem

- rekordních 450 účastníků (v roce 1951 jen 240) ze všech 19 krajů a přitom byly vyšší limity

- celkem se SHM zúčastnilo 11 580 účastníků

- nově od roku 1952 byly zařazeny do SHM skoky do vody a vodní pólo

1953

- **zřízen státní úřad pro tělesnou výchovu a sport**

- **ustavena řídící plavecká sekce při SVTVS (Státní výbor tělesné výchovy a sportu)**

- docházelo k další reorganizaci stávajících sportovních klubů, resp. jejich přejmenování, šlo o tzv. řízené členství podle pracoviště nebo školy, byly založeny ústřední a krajské TSO (tělovýchovné sportovní organizace), postupně přejmenovány na DTO (dobrovolné tělovýchovné organizace) Slavia, Spartak, Slovan, Slavoj, Tatran, Jiskra, Lokomotiva, Dynamo a Baník, na vesnici to byla DTO Sokol, dále u armády Dukla, bezpečnost Rudá hvězda, ve všech klubech zakládali i plavecké sekce.

- dle statistik bylo **829 plaveckých oddílů s 20 345 členy**, 1108 cvičitelů, velké množství jednot, resp. oddílů, bylo ale pouze v evidenci a činnost nevykazovalo

- 10. 5. '53 došlo k **prvnímu jmenování mistrů sportu** za splnění stanovených limitů, z plavců získali jako první toto ocenění **Komadel a Skovajsa**

- FINA rozdělila s platností od 1. 7. '53 prsa a motýlek na dvě samostatné disciplíny
- k tomu se vydala nová pravidla plavání i skoků do vody (např. zrušily se rekordy na štafetových tratích typu 3x....., zavedl se nový název pro tyto štafety jako „polohová“)
- v tomto roce se zrušil Tyršův odznak zdatnosti a nahradily jej PPOV pro dospělé – („Příprava k práci a obraně vlasti“) a BPPOV pro mládež („Buď připraven k práci a obraně vlasti“), pro splnění bylo v tomto případě nutné jen uplavání dané vzdálenosti
- finále SHM zcela nahradilo dorostenecké přebory ČSR
- ve SHM se zavedly navíc disciplíny 4x100 m motýlek a 400 m kral u st. dorostenců a poloviční tratě u mladších dorostenců
- v roce 1953 dosáhlo na limit určujícího mistra sportu celkem 10 plavců, 4 plavkyně a 2 skokani do vody
- celý rok se v odborných kruzích debatovalo o nových soutěžích
- podle statistik armády bylo pro tento rok zjištěno, že rovných 70% branců neumělo plavat, v některých krajích proto probíhaly akce, které si kladly za cíl naučit děti a mládež plavat, v kraji Olomouc to byla akce s názvem „Každé dítě plavcem“, kraj Brno organizoval výcviky neplavců na III. stupni škol, kraj Bratislava „Měsíc plavectví“ a např. v kraji Jihlava se naučilo plavat ve výcvikových střediscích 789 neplavců.
- v listopadu (29. 11. '53) byl jmenován předsedou plavecké sekce SVTVS Karel Podhajský
- v tomto roce proběhl kurz dobrovolných trenérů skoků do vody
- celkem překonáno 103 rekordů

Soutěže:

Mistrovství ČSR Košice srpen 1953

- mistrovství proběhlo bez zvláštních výkonů

Výsledky nebyly v periodiku „Plavectví“ zveřejněny, v příloze výsledky bez štafet

1954

- vydána nová pravidla plavání i vodního póla
- bylo dovoleno plavat pod vodou po startu i po obrátce
- dne 27. 2. '54 vystoupil celostátní aktiv krajských předsedů elementárního plavání s požadavkem zavedení povinné výuky plavání veškeré mládeži v rámci povinné školní docházky
- v březnu doporučila trenérská rada zařadit nově do kalendáře plavání tyto **přebornické soutěže: Celostátní přebor v plaveckém pětiboji mužů a žen, přebor desetičlenných**

družstev a Československý pohár

- v březnu proběhlo první dálkové školení plaveckých trenérů
- v tomto roce se konaly, vedle přeborů jednot, okresů a krajů, také celostátní přebory dělnických sportovních organizací (DSO) v zimních lázních i ve venkovních bazénech
- v tomto roce vypsali ČsAPS několik termínů, ve kterých mohly jednotlivé jednoty pořádat dříve oblíbené velké ceny, proti kterým se po únoru '48 tak bojovalo vzhledem k jejich malé masovosti
- bylo registrováno cca 250 bazénů, ale stále jen 14 krytých plováren a jen 7 desetimetrových věží

Soutěže:

Přebor ČSR v plaveckém pětiboji

- první kola probíhala po linii DSO, finále v Plzni 24. - 25. 4. '54
- disciplíny muži: 100 m v. zp., 100 m motýlek, 100 m znak, 100 m prsa, 4x 50 m os. polohovka
- disciplíny ženy: ----- „ ----- 4x 25 m osobní polohovka
- byly vypsány limity pro účast, ty však držitelé I. výkonnostní třídy nemuseli plnit
- zúčastnila se téměř celá plavecká špička (kromě Komadela a Tirpáka)

Výsledky:

Muži: 1. Bačík ÚDA 4689 b.

2. Skovajsa Slovan Bratislava 4289 b.

3. Preisler ÚDA 4108 b.

Ženy: 1. Šubrová Slavia Praha 3939 b.

2. Helešicová Slavia Praha 3479 b.

3. Lacknerová Slavia Bratislava 3314 b.

Výsledky tříčlenných družstev:

Muži: 1. ÚDA I. 12 117 b. (Bačík, Preisler, Vrba)

2. Slavia Bratislava 12 014 b.

3. ÚDA II. 11 375 b.

Ženy: 1. Slavia Bratislava 9 760 b. (Lacknerová, Konečná, Váňová)

2. Slavia Brno 9 219 b.

3. Dynamo Praha 8 803 b.

Československý plavecký pohár

- jednalo se o další novou soutěž družstev, snaha o oživení činnosti jednot
- soutěž měla dvě úrovně typ „A“ a typ „B“

A – celostátní, zúčastnily se nejsilnější kluby (jsou určeny)

B – oblastní, podle počtu přihlášených družstev se rozhodlo o oblastech

- plavalo se na způsob alespoň troj utkání mezi kluby (včetně vodního póla)

- každý klub plaval alespoň jedno utkání doma, soutěž byla dvoukolová

I. kolo – na venkovních bazénech (červen – srpen)

II. kolo – v zimních lázních (říjen – listopad)

Disciplíny muži: 100 m a 400 m v. zp., 100 m znak, 100 m motýlek, 200 m prsa, 4x100 m motýlek

Disciplíny ženy: 100 m a 400 m v. zp., 100 m motýlek, 100 m znak, 200 m prsa, 4x 50 m v. zp. a 4x 50 m znak

Výkonnostně slabší kluby měly svůj pohár typu B, kde byly tratě vesměs poloviční a štafeta 7x50 m v. zp.

Vítěz poháru „B“ se utkal s posledním v poháru „A“ o postup do této soutěže.

Celostátní sportovní soutěže na dálku

- jednalo se o další zvláštní podnik, jímž se PS snažila přivést k plaveckému sportu široké masy obyvatelstva (pokus i v roce 1953, ale nikdo se nepřihlásil)

- soutěžily všechny DSO, muži i ženy

- soutěž měla fungovat na principu bodování za překonání limitů na vypsanych tratích a výkony se počítaly i do plnění odznaku POV

Ta DSO, která vyhrála tuto soutěž, měla být oceněna, resp. vyznamenána, čestnou standartou SVTVS.

Mistrovství ČSR

- vrcholný podnik čs. plavání se tentokrát uskutečnil v Brně ve dnech 4. - 8. 8. '54

- díky snížené věkové hranici se M ČSR mohli zúčastnit i dorostenci (dříve kategorie staršího dorostu)

- byly zařazeny nové disciplíny a to: 200 m v. zp. a 400 m prsa

- v průměru byly výkony lepší než na minulém mistrovství a byly rovněž zaznamenány 4 nové čs. rekordy; Deák (ÚDA), ač pólista, zaplavoval 100 m v.zp. za 59,3 s. Po dlouhé době jsme měli opět plavce, který uměl tuto trať pod minutu. Krásným výkonem se

prezentoval také **Bačík (ÚDA)**, který zvládl trať 200 m znak za 2:30,1 min. ,což byl 2. nejlepší výkon Evropy !

- současně probíhalo i finále SHM

- na mistrovství se plavalo po linii DSO, a ne po klubech, což způsobovalo organizační problémy a bylo rozhodnuto, že příští rok se poplave opět po klubech. Byl to jen další z důkazů zmatku a organizačního chaosu z důvodů častých reorganizací v plaveckém sportu těchto let

Výsledky v příloze 9.1.

1955

- k 1. 1. '55 existovalo 562 plaveckých oddílů

- každý člen širšího reprezentačního družstva musel zasílat rámcový vzdělávací plán na rok 1955 a plavecká sekce SVTVS mu ho zkontrolovala a udělala připomínky

- trenérská rada plavání se snažila diktovat reprezentantům povinné tratě, které plavali na mistrovství ČSR + 1 trať doplňkovou

„Touto směrnicí se má zabránit především tomu, aby závodníci zaměřili svou přípravu na určenou trať a tuto trať případně vhodně kombinovali podle svých potřeb.“¹⁵

Soutěže:

Plavecký pětiboj 2. ročník

- po pěkném prvním ročníku plaveckého pětiboje mužů a žen se sekce rozhodla zatím pokračovat v této soutěži, 2. ročník se uskutečnil 23. - 24. 4. '55 v Gottwaldově

- plavecké disciplíny stejně jako v minulém ročníku

Výsledky muži:	1. Bačík	4935 b.	ženy: 1. Šubrová	4183 b.
	2. Skovajsa	4406 b.	2. Marková	3731 b.
	3. Gerthoffer	4281 b.	3. Šperlová	3649 b.

Soutěž tříčlenných družstev vyhrálo v mužích družstvo ÚDA I. (Bačík, Kutil, Puchalský) se 12 934 b. Soutěž žen opanovalo družstvo Dynama Praha (Marková, Pospíšilová, Pokorná) s 9960 b.

¹⁵ *Plavectví*, odborný měsíčník pro plavání, skoky do vody a vodní pólo. roč. 8, č. 4. s. 117.

Mistrovství ČSR

- plaváno v Bratislavě 25. - 28. 8. '55
 - byla zaznamenána slabší účast oproti minulým ročníkům, rovněž naši nejlepší plavci neměli stále dostatečnou konkurenci a v klidu si zaplavali pro další pěkné výsledky
- Výsledky nebyly otisknuty v periodiku „Plavectví“

Celostátní soutěž oddílů v olympijských disciplínách

- soutěž proběhla v Gottwaldově těsně před Vánoci
- jednalo se vlastně o zimní přebor ČSR
- účastnila se celá špička kromě Slavie Bratislava, která v té době bojovala o vítězství v utkání s Unionem Vídeň

Konečné pořadí oddílů po součtu mužů i žen: 1. ÚDA 28 290 b., 2. Dynamo Praha 13 518 b.

1956

- dnem 1. 1. '56 začala platit nová směrnice SVTVS o členství
- členství bylo možné změnit pouze 1x do roka, a to buď k 1. 1. nebo k 1. 7., v jiných termínech nebo vícekrát do roka pouze v případě změny bydliště
- oddíl byl, když měl alespoň 10 plavců a musel vyvíjet celoročně plánovanou činnost, mít svého trenéra a být zapojen minimálně do krajských soutěží
- povoloval se start dorostu v soutěžích dospělých pokud splnil plavec limity pro věkovou kategorii a trať, ve které chtěl startovat
- v ČSR bylo evidováno jen 14 plaveckých krytých bazénů
- v červenci byla schválena na další funkční období řídící plavecká sekce pod vedením předsedy Karla Podhajského
- v říjnu byly vydány pokyny od SVTVS pro sloučení sportovních sekcí (plavecká sekce SVTVS, plavecká sekce úseků ROH, pracovních záloh, školství, bezpečnosti a armády), které pracovaly do voleb nových tělovýchovných orgánů

Mistrovství ČSR

- opět v Litomyšli v srpnu 1956 a konečně se mistrovství mohli zúčastnit i dorostenci
- mistrovství tradičně doprovázelo chladné a deštivé počasí, voda v bazéně byla poslední 2 dny tak zelená (řasy), že nebylo vidět na dně vodící čáry
- neúčast velkých kandidátů na titul ve svých disciplínách – Markové, Skupilové, Samuhela a Svozila, kteří byli na důležitých předolympijských závodech v Budapešti

- pozornost si tak zasloužily 2 výkony: **Krejčí 200 m prsa za 2:42,9 min. a Pazdírek 100 m motýlek za 1:06,1 min.,** oba se svými výkony zařadili na 10. místo ve světových tabulkách.

Celkové hodnocení oddílů mužů a žen vyhrálo družstvo Slavia Bratislava (263 b.) před Slovanem Piešťany (129,5 b.) a Dynamem Praha (118 b.).

Výsledky v příloze 9.1.

Celostátní soutěž oddílových družstev

- soutěž proběhla 15. - 16. 12. '56 v Plzni jako zimní mistrovství družstev, plavalo se v krátkém bazénu, účast povolena rovněž i dorostencům, kteří zaznamenali 5 nových rekordů ve své kategorii

Konečné pořadí oddílů (muži + ženy):	1. DA Brno	247,5 b.
	2. Dynamo Praha	155,5 b.
	3. Slavia Bratislava	69 b.

V soutěži mužů zvítězilo družstvo DA Brno (154 b.), soutěži žen Dynamo Praha (130,5 b.).

X. ročník poháru plavecké mládeže

- tato soutěž trvala krásných 10 let, jubilejní ročník se konal v listopadu v pražské AXE za účasti rekordního počtu závodníků (žáků a žákyň), 871 plavců a plavkyň

Československý plavecký pohár

- tradiční soutěž v tomto roce doznala změn v podobě nového přerozdělení klubů do skupiny A, na základě obodování výkonů přihlášených závodníků jednotlivých družstev podle tabulek

- největší rozruch v podobě přestupů totiž způsobilo zrušení oddílu ÚDA Praha a tak se závodníci museli přihlásit do jiných klubů a značně se tak změnil poměr sil v družstvech

- soutěž stále probíhala formou několika kol v průběhu roku

Vítězem v soutěži mužů i žen se stala Slavia Bratislava.

Velké ceny měst

- před a po válce oblíbená forma závodů, která se však nehodila do ideového a masového pojetí tělesné výchovy a sportu po únoru 1948, se opět začínala prosazovat, a i nejvyšší představitelé plaveckého sportu u nás chtěli pořádání velkých cen ve všech olympijských disciplínách podporovat

- v roce 1956 byl uspořádán 3 velké ceny měst, a to: „Velká cena Ústí nad Labem na 100 m znak“, „Velká cena Brna na 200 m v. zp. a 200 m motýlek“ a „Velká cena Plzně v prsařském trojboji“

1957

- byla ustavena plavecká sekce přípravného ústředního výboru jednotné dobrovolné tělovýchovné organizace (předseda Podhajský), která pracovala do ustavujícího sjezdu Československého svazu tělesné výchovy

- **ve dnech 3. - 4. 3. '57 proběhl ustavující sjezd ČSTV**

- od 1. 4. '57 byla povinně v plaveckém sportu zavedena registrace plavce k jednomu oddílu plavání, jednalo se vlastně o legitimace s registračním razítkem a registračním číslem, to platilo pro celý plavecký sport (plavání, skoky, pólo), jediný závodník směl startovat jen za jediný oddíl a ne např. v plavání za jeden a ve skocích za jiný klub

- stále platily limity pro účast na přeborech republiky, tzn. účastnit se mohl pouze plavec, který splnil vypsání limity pro tu kterou disciplínu

- v Brně bylo 8. 2. '57 slavnostně otevřeno, jako první v ČSR, výcvikové středisko pro stálý výcvik neplavců a pro systematickou přípravu mládeže a všech sportovců na BPPOV a PPOV

- vydala se nová plavecká pravidla platná od 1. 5. '57, podle těchto pravidel již byla řízena všechna utkání u nás

- **v březnu 1957 ukončil svoji činnost SVTVS a byla ustanovena nová zastřešující organizace – Československý svaz tělesné výchovy ČSTV, prvním předsedou ÚV ČSTV byl zvolen František Odsloň, předsedou plavecké sekce ČSTV zůstal Karel Podhajský**

Na kongresu FINA v Melbourne během olympijských her došlo ke schválení změn pravidel plavání od 1. 5. '57. Za největší byly považovány následující změny: v „prsařských“ a „motýlkářských“ soutěžích bylo povoleno plavat pod vodou pouze v rámci 1. tempa po startovním skoku nebo obrátce, dále při startu plaveckého způsobu znak musely být nohy plavce pod vodou (vč. prstů) a nesměly se opírat o přepadový žlábek, zároveň bylo schváleno používání přístroje pro automatické měření času při dohmatu (systém Omega). Kongres se dále usnesl, že nové světové rekordy mohou být utvořeny výhradně v bazénech dlouhých 50 m nebo 55 yd.

V novém roce (1957) byly uznány rekordy jen na těchto tratích: volný způsob (muži i ženy) 100 m, 110 yd, 200 m, 220 yd, 400 m, 440 yd, 800 m, 880 yd, 1500 m, 1650 yd, prsa, motýlek, znak (muži i ženy) 100 m, 110 yd, 200 m, 220 yd, polohový závod osobní 400 m,

440 yd, štafety volný zp. muži 4x100 m, 4x110 yd, 4x200 m, 4x220 yd, štafety volný zp. ženy 4x100 m, 4x110 yd, polohové štafety (muži i ženy) 4x100 m a 4x110 yd

- na tomto kongresu byli také zvoleni první dva čestní členové federace: R. M. Ritter (USA) a Čech ing. L. Hauptman

- Slávek Svozil vytvořil **1. 5. '57 v 16. hodin světový rekord na trati 100 m prsa. V samostatném pokusu na 50m bazéně v Piešťanech dosáhl času 1:12,7 min.** Pokus se konal za deště a silného větru.

Tentýž den (vzhledem k časovému posunu však o něco dříve) zaplavaval čínský mistr sportu Chi Lieh-jung stejnou trať 100 m prsa za 1:11,6 min. Protože Čína nebyla v té době členem FINA, byl uznán rekord našeho plavce.

Plavecká sekce vyhlásila zvláštní **soutěž o olympijské plavecké kruhy 1960.**

Jednalo se o soutěž pro mládež mladší 21 let (pouze v roce 1957) a byla to vlastně jakási **kvalifikace na příští olympiádu.** Každý rok poté byly vypsány limity na olympijské tratě a každý, kdo je splnil obdržel odznak. Každý rok byly pochopitelně limity těžší, nicméně kdo pátý rok (1960) splnil nejtěžší limit jel na OH do Říma. Limity bylo možno plnit ve všech veřejných závodech.

Soutěže:

Přebor vysokých škol oblasti Čech

- po dlouhé době se konalo jakési mistrovství vysokoškoláků, došlo tak k návratu v závodění, které již probíhalo dříve, úroveň i zájem vysokoškoláků byla nyní však podstatně nižší

4. ročník plaveckého pětiboje

- tento rok se tato soutěž uskutečnila **naposledy**, od roku 1958 probíhala jen pro dorostence
- závod proběhl v pražských lázních AXA ve dnech 25. - 26. 5. '57
- soutěže se zúčastnilo 48 mužů a 23 žen
- zaznamenáno bylo 12 nových čs. rekordů (z toho 7 dorosteneckých)
- naprosto ojedinělou pozici si zde vytvořila **Skupilová**, která zaznamenala nejen obhajobu loňského prvenství, ale i **5 nových čs. rekordů**

100 m motýlek ženy Skupilová 1:12,7 min. (Slavia Bratislava)

100 m znak ženy Skupilová 1:17,6 min.

100 m prsa ženy Skupilová 1:22,3 min.

4x50 m poloh. ženy Skupilová 2:43,7 min.

pětiboj ženy Skupilová 5 404 bodů

- v soutěži mužů zvítězil Bačík ze Slovanu Piešťany s 4 658 b.
- soutěž družstev ovládly plavkyně Slavie Bratislava (Skupilová, Šubrová, Lacknerová)
- soutěž mužů vyhrálo družstvo Slovanu Piešťany I. (Bačík, Kováč, Frič)

Mistrovství ČSR

- vrcholný podnik plavců se konal na krásném stadionu v Brně – Zábrdovicích ve dnech 15. - 18. 8. '57
 - závody měly opět o něco vyšší úroveň co do výkonů jednotlivců i průměrných časů oproti minulým rokům
 - ozdobou byly 4 mistrovské tituly Pazdírků, 6 titulů Skupilové a hlavně nový evropský rekord Slávka Svozila na trati 100 m prsa výkonem 1:12,2 min., čímž o 0,5 s vylepšil dosavadní rekord (vytvořen 18. 8. '57), tento rekord byl překonán 15. 9. '57 Minaškinem ze SSSR
 - mistrovství se zúčastnilo 422 plavců a plavkyň
- Výsledky v příloze 9.1.

Přebor republiky v plavání družstev

- jednalo se o přeměněnou soutěž „Československý plavecký pohár A“
 - plavalo se na 4 kola, přičemž první kolo začalo v říjnu a poslední kolo proběhlo poslední listopadovou nedělí
 - poslední kolo se konalo již jen jako trojutkání a to pro silnější trojici (podle pořadí v předešlých kolech) v Piešťanech a pro zbylá tři družstva v Praze
- Ústředí plavecké sekce muselo před začátkem posledního kola přeboru anulovat výsledky, kterých dosáhli plavci Klinovský, Šomský a Pišutová (všichni ze Slavie Bratislava), protože neměli v pořádku registraci. Toto rozhodnutí významným způsobem změnilo stav soutěže, došlo k významným posunům v tabulce, jak v mužské, tak hlavně v ženské části soutěže, v neprospěch favorizované Slavie Bratislavy.

Výsledky:

Muži: 1. Slovan Piešťany
2. VTA AZ Brno
3. Slavia Bratislava

Ženy: 1. VTA AZ Brno
2. Spartak Praha Stalingrad
3. Slavia Bratislava

„O pohár Slovenského národného povstání“

- jen připomínám, že tento podnik se konal každoročně od roku 1946 a byl tedy jeden z nejstarších každoročně konaných plaveckých akcí v ČSR (tento rok 13. ročník)

- v tomto roce se plavaly tyto disciplíny:

Muži: 200 m motýlek a prsa, 100 m v. zp., motýlek, prsa, znak, 400 m v. zp.,

4x100 m poloh. a v. zp. a vodní pólo

Ženy: 100 m v. zp., prsa, znak, motýlek, 200 m prsa, 400 m v. zp., 4x100 m v. zp. a poloh.

Vítězem v kategorii mužů, žen i vodního póla se stalo družstvo Slavia Bratislava

1958

- předsedou plavecké sekce ČSTV nadále zůstal Karel Podhajský

- nejlepším oddílem za rok 1957 byl vyhlášen plavecký oddíl TJ Slavia Bratislava

- do evropských rekordních tabulek se v olympijských disciplínách „podívali“ hned 4 čs.

reprezentanti: Pazdírek 5. místo na 200 m motýlek, Bačík 10. místo na 100 m znak,

Svozil 8. místo na 200 m prsa a Skupilová 3. místo na 100 m motýlek a 6. místo na 400 m

v. zp.

- diplomy a čestné odznaky za splnění limitu mistra sportu převzali Marta Skupilová, Jaroslav Kocourek, Jozef Deák a Ivan Gerthoffer

Soutěže:

Přebory oddílů bez zimních lázní

- zcela **nová soutěž** pro oddíly, které neměly ve svém městě bazén větší než 12,5 m a neměly ani možnost alespoň 2x týdně dojíždět do bazénu většího

- pěkná snaha ústředí zapojit do významnější soutěže i malé kluby

- soutěž byla uspořádána pro kvalifikované plavce (II. výkonnostní třída) ve dnech 23. - 24. 8.

'58 v Olomouci

- vítězným družstvem se stala Jednota Košice, která vyhrála soutěž dorostu i členstva

Mistrovství ČSR

- mistrovství se uskutečnilo v krásném 50m bazénu v Brně Zábřovicích za konečně krásného počasí, hojně návštěvy diváků a v teplé vodě

- mistrovství se zúčastnilo 370 plavců a plavkyň

- výsledky mistrovství také hodně napověděly o nominaci na blížící se mistrovství Evropy

- došlo také na překvapení, když Skupilová, téměř neporazitelná držitelka 109 čs. rekordů, podlehl na 400 m v. zp. Markové, nebo když si **celkové vítězství** místo Slavie Bratislava odnesl **VTA AZ Brno**

- nejúspěšnější klub VTA AZ Brno vybojoval celkem 10 titulů, mezi jednotlivci byl nejúspěšnější Pazdírek (3 tituly) a Vítězslav Svozil (2 tituly)

Výsledky v Příloze 9.1.

Přebor družstev v plavání

- bývalý Československý plavecký pohár se hrál již druhý rok pod tímto názvem

- zúčastnilo se jej 6 družstev mužů a žen, součástí bylo opět i vodní pólo

- systém byl stejně jako loni formou trojutkání, kdy po čtyřech odehraných kolech byl znám vítěz této dlouhodobé soutěže

Celkové pořadí:

Muži 1. Slavia Bratislava (bez porážky)

2. VA Brno

3. Slovan Piešťany

Ženy 1. Slavia Bratislava (bez porážky)

2. Spartak Stalingrad Praha

3. VA Brno

1959

„Dne 10. října se sešlo plénum ústřední plavecké sekce ÚV ČSTV. Sekce eviduje v roce 1959 na 160 plaveckých oddílů, ve kterých je přihlášeno 9433 členů (z toho více než polovina je mládež). Registrovaných závodníků je asi 2000. V činnosti je 584 cvičitelů plavání. Dále máme 27 trenérů plavání I. třídy, 28 trenérů II. třídy, 230 trenérů III. třídy. V plavání je 12 mistrů sportu, 7 ve vodním pólu a 2 ve skocích do vody. „

„Výstavba zařízení: Z prostředků tělovýchovy nebyl od roku 1948 vybudován zatím ani jediný krytý bazén s filtrací a přehříváním.“¹⁶

- na stejném zasedání byl zvolen i nový předseda plavecké sekce ČSTV. Stal se jím František Harant

- nekandidující Karel Podhajský se ujal funkce předsedy komise základního plavání

- na plénu se v diskusi objevil zajímavý příspěvek činovníka z Prešovského kraje, ve kterém uvedl, že po jakémsi průzkumu bylo zjištěno, že v tomto kraji neumí plavat plných 55 830 dětí a jen něco přes 16 000 plavat dokáže

Zavedl se odznak „Plavec ČSR“, šlo o snahu ÚV ČSTV přivést veřejnost k plavání, resp.

¹⁶ Vodní sporty. Praha: Sportovní a turistické nakladatelství 1959, č. 11, s. 3.

donutit veřejnost, a mládež především, aby se naučila plavat. Odznak získal každý, kdo uplavál stanovenou vzdálenost (někdy i s limitem) pro svou kategorii. Odznaků bylo vyrobeno přes 50 000 ks a již brzy se jich nedostávalo. Dobrý počín ke zvýšení plavecké „gramotnosti“ u široké veřejnosti.

Soutěže:

Zimní přebor ČSR

Vlastně zimní mistrovství se konalo 1. - 3. 5. '59 v Gottwaldově. Bylo rozhodnuto, že od příštího roku bude hlavní zimní sezóna opravdu v zimě (leden – únor) a hlavní letní sezóna v červenci a srpnu.

- bylo dosaženo 9 nových čs. rekordů na krátkém bazénu (z toho 5x ve štafetách), především rekord Plzáka (Slávia Praha) na 1500 m za 19:29,4 min. je první čas na této trati pod 19,30 min. V závodě na 100 m v. zp. zaplavali první 4 závodníci čas pod 1 minutu, což je na naše poměry nevídané. Nejúspěšnějším oddílem byla opět Slavia Bratislava

Plavecká soutěž v olympijských disciplínách

První letní podnik pro naši plaveckou špičku proběhl v půli června na 50m bazénu v Bratislavě. Šlo vlastně o jakousi kvalifikaci na mistrovství a zároveň do reprezentačního výběru. Tato soutěž byla velmi slušně obsazena, bylo na ní vytvořeno hned 12 nových čs. rekordů a to se ještě nezúčastnili někteří výborní plavci jako Skupilová, Svozil nebo Pazdírek.

Mistrovství ČSR

Od 19. 8. '59 se v Bratislavě konalo mistrovství ČSR, účast díky limitům nepřevyšovala ani nezaostávala za průměrem (tedy cca 300), bylo zaznamenáno 13 nových čs. rekordů (z toho 10 v dorostenecké kategorii).

O největší rozruch se postarala dvanáctiletá žákyně Čechová (Lokomotiva Hradec Králové), která nenašla přemožitelku v závodě na 200 m prsa! a časem 3:01,6 min. vytvořila nový čs. rekord v kategorii ml. i st. dorostenek. Solidní výkony předvedl i Svozil.

Výsledky v příloze 9.1.

Na tomto mistrovství proběhlo souběžně ještě jedno „mistrovství v plavání“ a sice Soutěž oddílů bez zimních lázní.

Přebor republiky v plavání družstev

Podle předpokladů vyhrála tuto dlouhodobou plaveckou soutěž družstva Dukly Praha (muži) a družstvo Slávie Bratislava (ženy).

1960

V ČSSR byl konečně otevřen plavecký stadion, který splňoval mezinárodní standardy. Plavecký stadion v Podolí v Praze měl 8 drah po 50 m, plně vybavenou skokanskou věž a další zázemí, které v té době neměl žádný bazén u nás.

Konečně (snad) došlo k ustálení mistrovských soutěží pro dorost i dospělé. Starší dorost i dospělí plavali na hlavních podnicích v zimě i v létě olympijský program.

I. celostátní liga v plavání měla také ustálenou podobu o 6 družstvech mužů i žen a soutěž probíhala ve čtyřech kolech ve vypsanych termínech.

Probíhalo plnění loni zařazeného a úspěšného odznaku „Plavec ČSR“, který měl přivést veřejnost k plavání. Plnění tohoto odznaku bylo součástí opětovně zavedených (i když v jiné formě) „Sportovních her mládeže“. Tento druh soutěží byl u nás již dříve v letech 1951-1955.

V „zimním“ vydání evropských rekordních tabulek (25m a 50m bazény dohromady) figurovala v první desítce tři česká jména: Pazdírek 200 m motýlek na 3. místě, Krček 100 m znak na 9. místě a Svoboda 200 m prsa na místě 10. místě.

Soutěže:

Zimní přebor

Zimní mistrovství se konalo v lednu v Gottwaldově. Bylo překonáno 11 čs. rekordů. V soutěži oddílů kategorie muži zvítězilo družstvo Dukly Praha (273 b.) před Slávií Praha (90 b.), v kategorii žen uspěl Stalingrad Praha (175 b.) před Slávií Bratislava (106 b.). Celkové prvenství získali, i bez ženského družstva, **plavci Dukly Praha** a druhé místo, téměř bez mužů (pouze 3 body z mužského plavání), plavkyně Stalingradu Praha.

Soutěž oddílů bez zimních lázní

Po kritice, že tento druh podniku nemůže probíhat současně s mistrovstvím republiky (1959) se této soutěže iniciativně ujala Olomouc a chtěla jej každoročně pořádat.

Mistrovství ČSSR 1960

Nejúspěšnější mistrovství co do počtu vytvořených nových čs. rekordů. Celkem jich bylo zaznamenáno 27 (vč. dorosteneckých). Závody se konaly v srpnu v Brně.

Výsledky v příloze 9.1.

4.2. VODNÍ PÓLO

1945

- po válce se vodní pólo plavalo jen jako součást velkých cen klubů nebo při meziklubových utkání, nebylo zaznamenáno žádné mezistátní utkání
- vrcholným podnikem bylo mistrovství ČSR, které se hrálo formou turnaje během několika dnů

Soutěže:

„Velká cena ČPK Brno“

- v rámci těchto hlavně plaveckých závodů dne 15. 8. '45 bylo i utkání vodního póla mezi KVS Brno a ČPK Brno s výsledkem 11 : 0

Mistrovství ČSR

- v Teplicích ve dnech 8. – 9. 9. '45 pořádal klub SK Slavia mistrovský turnaj ve vodním pólu
- Výsledky se v archivech nedochovaly

1946

Soutěže:

Mistrovství ČSR

- další mistrovský turnaj ve vodním pólu se v tomto roce uskutečnil v srpnu v Ústí nad Labem
- mistrem se překvapivě stala Sparta Praha
- problémem všech klubů vodního póla a ke škodě tohoto sportu samotného se ukazuje fakt, že žádný klub nemá ani jediného pólistu, který se věnuje pouze tomuto sportu, družstva jsou tak složena z plavců všech stylů a různé výkonnosti a není úplnou výjimkou když se v družstvu objeví plavec – pólista starší 45 let
- nejlepším střelcem mistrovského turnaje byl Černý (14 branek) z celkově druhého týmu SPK Bratislava

Konečná tabulka mistrovství viz. Příloha 9.2.

1947

Soutěže:

Mistrovství ČSR

- turnaj, jehož vítěz získal titul přeborníka ČSR ve vodním pólu, se uskutečnil ve dnech

6. - 10. 8. '47 v Bratislavě, za účasti 6 družstev – ČPK Praha, Sparta Praha, SPK Bratislava, KVS Brno, Slavia Praha a Železničáři Tmava
Výsledky v příloze 9.2.

1948

Soutěže:

Mistrovství ČSR

Přeborníkem republiky ve vodním pólu se pro tento rok stalo družstvo SPK Bratislava.

Výsledky nebyly zveřejněny v periodiku „Plavectví“

1949

Soutěže:

Velký jarní turnaj ve vodním pólu

Odehrál se 19. – 20. 3. '49 v lázních AXA v Praze. Pořadatelem byl Sokol Vinohrady. Velmi pěkná účast 9 družstev.

Konečná tabulka: 1) Sokol Vinohrady 2) Sparta Praha 3) Zbrojovka Brno

Mistrovství ČSR ve vodním pólu

Na Barrandově se ve dnech 24. – 28. 8. '49 odehrálo mistrovství ČSR ve vodním pólu. Ze sedmi zúčastněných družstev se nakonec mistrem ČSR stalo družstvo Sokola Vinohrady, které bylo s věkovým průměrem 35 let vůbec nejstarší.

Výsledky v příloze 9.2.

„O pohár Slovenského národního povstání“

Součástí plaveckých závodů v Trenčianských Teplicích byl i turnaj ve vodním pólu, ve kterém vyhrál (stejně jako v plavecké části) Sokol NV Bratislava. Celkem se zúčastnilo 8 pólových družstev, mezi nimiž bohužel ale chyběl úřadující mistr ČSR Sokol Vinohrady

Tři nejlepší družstva turnaje:

1) Sokol NV Bratislava	44:1
2) ATK Praha	19:15
3) Zbrojovka Brno I.	15:12

- další zúčastněná družstva: Piešťany, GZ Brno IV, Tmava, Zel.Žaba Trenčianské Teplice

1950

- začínají platit nová pravidla vodního póla tzv. americká pravidla (navrhla je jihoamerická

sekcce členů FINA)

- stále chybí rozumná celorepubliková plavecká liga i dlouhodobá soutěž pólí

Soutěže:

Jarní turnaj ve vodním pólu v Praze

- Sokol Vinohrady byl v této době náš nejaktivnější a zároveň jeden z nejlepších plaveckých oddílů v ČSR, snažil se rozproudit poměrně stojaté vody československého plavání

„Pořádající Sokol Vinohrady očekával, že s ohledem na nová pravidla bude účast na turnaji maximální, neboť předpokládal, že naše ligová i ostatní družstva využijí této příležitosti k vyzkoušení své taktiky. Ke škodě úrovně československého póla se tento předpoklad nesplnil a mimo zůstala družstva NV Bratislava, Piešťan, Zbroj. Brno, a Sparty. Důvody neúčasti byly různé, u Piešťan a Zbroj. Brno celkem omluvitelné. U NV Bratislava však velmi překvapily udané důvody finanční, stejně jako u Sparty důvod, že nemá družstvo. Tak se sešlo na turnaji 5 družstev, tři ligová a dvě záložní: ATK, Dyn. Slavia I., Vinohrady I., Dynamo Slavia II. a Vinohrady II. Turnaj tím ztratil na zajímavosti a pořádající oddíl na svou dobrou snahu a práci ještě doplatil. Po prvním dnu, kdy na turnaj se přišlo podívat asi 150 diváků, bylo pokračováno v neděli před návštěvou 16 (šestnácti) platících diváků.“¹⁷

Jak vidno, vodní pólo opravdu nemělo na různých ustláno.

Konečně, zvítězilo bez ztráty bodu domácí družstvo Vinohrad I., které si tak mohlo samo sobě předat krásný pohár. Sestava vítězů: Jiránek, Kaberle, Švehla, Landkammer, Novotný, Grögr

Mistrovství ČSR ve vodním pólu nebylo v tomto roce odehráno.

1951

Soutěže:

Mistrovství ČSR

Mistrovství se zúčastnilo pouze 5 týmů ze 3 oddílů, hrálo se v Praze v lázních AXA 12. – 14.5. Tristní byla účast. Mistrovství se mohla zúčastnit automaticky družstva, která se přihlásila na mistrovství v minulém roce, které nebylo dohráno, tzn. Sokol NV Bratislava, Sokol Vinohrady, Sokol Zbrojovka Brno, Sokol Sparta ČKD Sokolovo a Sokol Dynamo

¹⁷Plavectví, odborný měsíčník pro plavání, skoky do vody a vodní pólo. Československá obec sokolská . roč. 2, č. 5. s. 150.

Slavia. Přesto se vrcholného podniku našeho vodního póla zúčastnila jen 2 družstva S. NV Bratislava a S. Vinohrady a S. Sparta ČKD Sokolovo.

Vítězem se stalo družstvo NV Bratislava.

Konečná tabulka v příloze 9.2.

1952

Ve vodním pólu byl stále nejnižší soutěží krajský přebor a to systémem každý s každým. Plavecká sekce kraje pak sestavila reprezentační družstvo kraje, které se utkalo o postup do republikového přeboru v jedné ze tří kvalifikačních skupin. Mistrovství ČSR hráli pak vítězové kvalifikačních skupin + týmy z druhých míst v I. (pražské) a III. (bratislavské) kvalifikační skupině; finálový turnaj tedy hrály 4 týmy systémem „každý s každým“.

Soutěže:

Mistrovství ČSR dorost

IV. kolo SHM ve vodním pólu se konalo 23. – 24. 8. '52 v Ústí nad Labem a bylo to zároveň mistrovství ČSR dorostu (podle nových regulí). Finále se zúčastnilo 12 družstev z 11 krajů, což byla jasně nejlepší účast na vrcholném podniku vodního póla.

Vítězem finále SHM, resp. přeborníkem ČSR, se stalo družstvo Bratislavy před Prahou I. a družstvem Ústí nad Labem.

Mistrovství ČSR

12. – 14. 9. '52 z Bratislavy přeloženo do Piešťan

- účast jen z 5 krajů (Bratislava 2x, Praha 2x, Olomouc, Brno, Nitra)
- finále se tedy zúčastnilo 7 družstev z 21, která se vůbec do přeboru republiky přihlásila. Těchto 7 družstev bylo rozděleno do 2 skupin, kde se utkala „každý s každým“, z každé skupiny postoupila první 2 družstva, ostatní hrála o 5. – 7. místo
- do finálové části turnaje postoupila 4 družstva (Bratislava I. a II. z první sk. a Praha I., Brno z druhé skupiny), ta se utkala s postoupivšími z druhé skupiny, přičemž se započítávaly již výsledky z kvalifikační části
- přeborníkem se stalo družstvo Bratislavy I. před Prahou I. a Bratislavou II.
- konečné pořadí viz. příloha 9.2.

1953

- celostátní přebor ve vodním pólu se hrál tento rok ve dvou kolech systémem každý s každým
- **mistrem ČSR se opět stalo družstvo Slavia Bratislava I.**

1954

- v tomto roce proběhl přebor nejprve na úrovni kraje, vítěz, resp. přebornické družstvo kraje, postoupilo do kvalifikačního turnaje na mistrovství ČSR (pouze z kraje Praha, Bratislava a Brno postoupila 2 družstva)
- kvalifikační skupiny byly po 4, postupovala první 2 družstva do závěrečného turnaje, kterého se tak zúčastnilo 8 družstev
- v soutěži SHM bylo tento rok pólo vyškrtáno, ale přebor dorostu ve vodním pólu probíhal dál; prvním krokem k postupu do mistrovství ČSR byl stále „až“ krajský přebor, systém byl stejný jako u přeboru mužů
- stále chyběl dostatečný počet oddílů

Soutěže:

Mistrovství ČSR

Přeboru republiky předcházela kvalifikační soutěž, jejíž vítězové postoupily do finále, které bylo sehráno na Tehelném poli v Bratislavě ve dnech 23. - 25. 7. '54

Přeborníkem se stalo družstvo Slavia Bratislava I. (družstvo vítězů: Domminger, Hudeček, Šmarda, Chorvát, Urban, Gerthoffer Ivan, Gerthoffer Alex), které porazilo všechny soupeře.

Z kvalifikovaných družstev (8) byly nejprve vylosovány dvojice, po jejich zápase se utvořily 2 finálové skupiny (vítězů a poražených), ve kterých se hrálo systémem „každý s každým“, ze skupiny vítězů se utvořilo pořadí 1. - 4. místo a ze skupiny poražených konečné 5. - 8. místo.

Družstvo vítězů těžilo hlavně ze systematické práce s mládeží.

- pro vodní pólisty to byl zároveň poslední podnik tohoto roku (!)
- opět velká kritika na úroveň vodního póla a malý počet soutěžních utkání jednotlivých klubů, někde neproběhly ani krajské přebory

Výsledky v příloze 9.2.

1955

Soutěže:

Turnaj mužů i dorostenců

- turnaj byl uspořádán v rámci I. Celostátní spartakiády na jaře '55
- účast byla dle dobového tisku solidní (11 družstev v dorostenecké kategorii), kvalita dobrá
- turnaj dorostu byl pro studenou vodu odehrán v lázních AXA, byl odehrán na několik kol ve dvou skupinách (silnější a slabší), v prvním kole se vyřazovalo, druhé bylo finále
- vítězem se stalo v dorostenecké kategorii družstvo Spartak Praha Stalingrad, které v silnější skupině zaznamenalo 3 vítězství a skóre 22 : 9
- turnaj mužů byl již odehrán dle plánu na Barrandově, teplota vody však dosahovala jen k 19°C
- 15 družstev bylo rovněž rozděleno do dvou skupin, v 1. kole se odehrály vyřazovací zápasy, z nichž vzešla družstva pro zápasy o konečné pořadí
- byl uspořádán jako kvalifikační turnaj na mistrovství ČSR, kam odsud postoupilo 8 týmů
- **vítězem se stalo družstvo Slavie Bratislava**

Mistrovství ČSR

- do M ČSR ve vodním pólu se dostalo nejlepších 8 družstev, která musela projít kvalifikačním turnajem v programu sportovních soutěží při příležitosti I. Celostátní spartakiády
 - byla to: Slavia Bratislava I. a II., Slavia Praha, Tatran Praha, Spartak Brno ZJŠ, Lokomotiva Přerov, DA Brno a Slavoj Ústí nad Labem
 - „Nehraje se jednorázově ve formě turnaje, nýbrž je rozvržen do tří kol, z nichž každé se vždy hraje ve dvou místech. V průběhu těchto kol se utká každý s každým, což dá rozhodně spravedlivější přehled o skutečné výkonnosti a síle jednotlivých mužstev než vyřazovací systém turnajový.“¹⁸
 - I. kola se uskutečnila v Ústí nad Labem a Bratislavě, II. kola v Přerově a v Teplicích (původně v Praze, ale byla moc zima), závěrečné kolo pak ve dnech 3. - 4. 9. '55 v Brně
 - přeborníkem ČSR se zaslouženě stalo družstvo Slavia Bratislava I. před Tatránem Střešovice a Spartakem Brno ZJŠ, naopak sestupující družstva do nižší soutěže byla družstva DA Brno a Slavoj Ústí nad Labem
- V příloze 9.2. je jen tabulka po 2 odehraných kolech

¹⁸ *Plavectví*, odborný měsíčník pro plavání, skoky do vody a vodní pólo. roč. 7, č. 10. s. 231.

1956

- ve vodním pólu stále platila tzv. linie postupů přes krajský přebor, oblastní přebor na přebor ČSR. Stále trvaly problémy s účastí na nižších stupních přeboru, např. v oblasti „A“, kam postupovali vítězové z krajů Plzeň, Karlovy Vary nebo České Budějovice, nebyl uspořádán přebor kraje
- v dorostenecké kategorii se uskutečnil přebor ČSR za účasti 6 družstev
- přebor ČSR se uskutečnil v Piešťanech na přelomu srpna a září, mistrem ČSR v dorostenecké kategorii se stalo družstvo Slavia Bratislava (bez ztráty bodu) před Spartakem Košice a Slovanem Piešťany
- poprvé se uskutečnila „soutěž“ vodního póla žen, jednalo se o přátelská utkání družstev, která se zúčastnila čs. plaveckého poháru, utkání spíše bavila diváky svou úrovní

Soutěže:

I. ročník poháru „Únorového vítězství“

- nová soutěž pro oživení činnosti v oblasti vodního póla
- účast slušná, hrálo se v Praze (silnější skupina) a v Ústí nad Labem
- vítězem se stalo družstvo Slavia Bratislava I. (hráno v Praze) a Slavia Bratislava II. (slabší skupina v Ústí nad Labem)

Přebor ČSR muži - II. liga

- o postup do I. ligy, jejíž účastníci byli již určeni, se tento rok sehrál kvalifikační turnaj „Kvalifikační soutěž pólísta měla svá předkola v 6 oblastních soutěžích, jímž v některých krajích předcházely krajské přebory. Oblastních soutěží bylo 6 – 3 v českých, 1 v moravském a 2 ve slovenských krajích. Soutěže probíhaly celé léto podle vypsaneho harmonogramu systémem každý s každým.“¹⁹
- v krajích Budějovický, Hradecký, Karlovarský, Žilinský, Pardubický, Banskobystrický a Prešovský se krajských přeborů nezúčastnil žádný oddíl
- šest vítězů jednotlivých oblastí hrálo svůj turnaj o postup do ligy
- byla to družstva: Slovan Piešťany, Slavia Plzeň, Dynamo Praha, Slavoj Ústí nad Labem, Spartak Košice a DA Brno
- vítězem a postup do ligy na rok 1957 si vybojovala družstva Slovanu Piešťany a Dynama Praha

¹⁹ *Plavectví*, odborný měsíčník pro plavání, skoky do vody a vodní pólo. roč. 8, č. 11, s. 336 - 337.

Mistrovství ČSR

- tento ročník hrála družstva systémem „každý s každým“ hned 2x
 - opět bylo vypsáno 6 termínů, vždy na 2 místech zároveň
 - poslední kolo bylo na jednom místě (Bratislava) za účasti všech 7 celků I. ligy (původně družstev 8, ale celek ÚDA byl v polovině soutěže vyloučen z důvodu zrušení plaveckého oddílu a všechny jejich výsledky byly anulovány)
 - přeborníkem ČSR pro rok 1956 se stala Slavia Bratislava, sestupuje Lokomotiva Přerov
- Výsledná tabulka v příloze 9.2.

Československý plavecký pohár

- vítězem soutěže v kategorii vodního póla se bez ztráty bodu stala Slavia Bratislava, která tak získala všechna první místa v celé soutěži
- zpestřením soutěže vodního póla byla poprvé soutěž žen (formou přátelských utkání), která však neměla žádnou úroveň, spíše bavila diváky, hráčky ani neznaly pravidla

1957

- na kongresu FINA v Melbourne došlo na změny pravidel i u vodního póla
- chci upozornit na některé: družstvo rozehrávalo míč po obdržení branky ze středu hřiště, přičemž všichni hráči museli být na své polovině hřiště, doba hry se zvýšila na 20 minut (2x10 minut) čistého času, čapky náhradníků mohly být rovněž číslovány (8,9,10)
- družstvo, které drželo míč, ale neútočilo, zdržovalo hru a byl nařízen volný hod
- za hrubou chybu bylo považováno tlučení protivníka i každá chyba, která se stala ve 4m území a konečně, každá chyba provedená v trestném území za účelem zabránění jisté brance byla pokládána za hrubou chybu

Soutěže:

II. ročník poháru Únorového vítězství

- stejně jako loni se hrálo na dvě skupiny a opět v Praze (první 4 týmy z mistrovství ČSR 1956) a Ústí nad Labem (5. a 6. tým z přeboru + 2 postoupivší celky do I. ligy z loňského roku tzn. Dynamo Praha a Slovan Piešťany)
- v obou skupinách byl vítěz stejný: v Praze zvítězil přeborník a obhájce Slavia Bratislava I. bez ztráty bodu a skóre 28 : 10, v Ústí nad Labem zvítězila Slavia Bratislava II., rovněž bez ztráty bodu a skóre 15 : 8

- současně s touto akcí měli stejnou soutěž v Piešťanech i dorostenci, zvítězilo domácí družstvo Slovanu Piešťany, s impozantním skóre 47 : 12 ve třech zápasech

Přebor družstev ve vodním pólu

- jednalo se o bývalou soutěž „Československý plavecký pohár“, tento rok změněn název
- vítězem této dlouhodobé soutěže se stalo opět družstvo **Slavie Bratislava**
- soutěž žen se v tomto roce neuskutečnila ani ve formě exhibičních zápasů

Celostátní soutěž ve vodním pólu 1957

- postup do I. ligy si z této dlouhodobé soutěže vybojovala družstva Dukly Brno a Slavoj Ústí nad Labem (jedná se vlastně o II. ligu)

Mistrovství ČSR 1957

- naši nejvyšší soutěž vodního póla opět ovládla Slavia Bratislava
 - nejlepším střelcem ročníku se stal Bačík (Slavia Bratislava) s 19 brankami
 - soutěž naopak opustila družstva Slavia Bratislava II. a Dynamo Praha
- Konečná tabulka v příloze 9.2.

1958

Soutěže:

III. ročník poháru Únorového vítězství

- soutěž byla rozdělena na dvě skupiny: silnější „A“ a pro ostatní soutěž skupiny „B“, dále byla součástí poháru i soutěž pro dorostence
- vítězem skupiny „A“ hrané v Praze byla Slavia Bratislava (bez prohry, skóre 28 : 15), vítězem skupiny „B“ hrané v Gottwaldově byla Dukla Praha (bez prohry, skóre 36 : 11)

Mistrovství ČSR - Liga vodního póla 1958

- tento rok došlo opět ke změně, důvodem bylo zrušení II. ligy, ve které soutěžilo 8 výkonnostně slabších družstev
- I. liga se tedy rozrostla z 8 na 12 týmů, ovšem z finančních důvodů odstoupila družstva Slavie Plzeň a Slavoj Ústí nad Labem, navíc Dynamo Praha nemělo většinu soutěže dostatečný hráčský kádr a 7 zápasů muselo kontumačně prohrát, a zápasy, ve kterých nastoupili (s výjimkou jediného), také vysoko prohráli. Soutěž tak měla de facto jen 9 účastníků. Změna programu rovněž velmi ovlivnila organizační záležitosti ligy. Celkem bylo

sehráno 8 kol ligy a finále v Bratislavě. Vítězem letošního ročníku se stalo družstvo Slávie Bratislava II.

Konečná tabulka ligy vodního póla 1958 v příloze 9.2.

Přebory družstev ve vodním pólu

- součást plaveckého podniku přeboru družstev v plavání, která je zvlášť hodnocena
- systém soutěže je „každý s každým“

Konečné pořadí: **1. Slavia Bratislava (bez porážky)**

1. Slovan Piešťany
2. Slávia Praha VŠ

1959

Širší reprezentace vodních pólistů pro rok 1959 měla tuto podobu: Morávek, Štark, Souček, Štofán, Markovič, Reisenbüchler, Čop, Gerthoffer, Severa, Neumann, Deák, Mastný, Kuchař, Lackner, Jelínek.

Systém ligy vodního póla byl tento rok změněn. Sekce vodního póla rozhodla, že v tomto roce bude mít nejvyšší soutěž 10 účastníků (loni 12, ale fakticky se zúčastnilo jen 9 mužstev). Z ligy v minulém roce sestoupilo družstvo Dynama Praha, které nebylo schopno dát dohromady mužstvo a jeho místo nahradil Slavoj Ústí nad Labem. Liga se hrála systémem „každý s každým“ doma - venku v 10 - ti soutěžních kolech, která probíhala v daných termínech od června do září.

Soutěže:

Mistrovství ČSR – Pólová liga

V soutěži vodního póla byly podmínky stále stejné a tomu odpovídalo i osmé vítězství Slávie Bratislava I. V družstvu vítězů se prakticky po celou dobu střídali: Bočan, Deák, Gerthoffer, Šmarda, Urban, Schmuck, Juriga, Kováč, Skovajsa.

Tento rok měla mít naše liga 10 účastníků, ale Ústí nad Labem se účasti v lize zatím vzdala a tudíž se hrálo o 9 účastnících.

Soutěž opustilo VA AZ Brno. Nejlepším střelcem byl Bačík se 37 brankami.

Výsledná tabulka v Příloze 9.2.

1960

Souběžně s dlouhodobou soutěží plavců – Plaveckou ligou, probíhala vždy i soutěž pólí. Tento rok se ale soutěž stala jen doplňkovou, resp. přátelskou, tedy bez možnosti získat titul.

Soutěže:

Turnaj v Podolí

U příležitosti otevření plaveckého stadionu se konal turnaj vodního póla (oproti plavecké části programu bez zahraniční účasti). Účast pouze 4 družstev (Slávia Bratislava, Slovan Piešťany, Dukla Praha a Motorlet Praha) nebyla nejlepší ukázkou tohoto sportu před vyprodaným hledištěm.

Mistrovství ČSR

Mistrem ČSR se opět stalo zkušené družstvo **Slavie Bratislava I.** před stále se lepším Motorletem Praha.

Výsledná tabulka nebyla zveřejněna v tisku.

4.3. SKOKY DO VODY

1945

- v tomto roce se skákalo při velkých cenách klubů či meziklubových utkáních spíše jen exhibičně

Soutěže:

První poválečné mistrovství ČSR ve skocích do vody

- konalo se spolu s plaveckým mistrovstvím na Barrandově 10. - 12. 8. '45
- účast slabá, závod obsadily pouze 3 kluby v kategorii mužů a 2 kluby v kategorii žen

Konečné pořadí družstev:

Muži: 1. Slavia Praha 29 b.

2. LTC Praha 22 b.

3. KVS Brno 13 b.

Ženy: 1. LTC Praha 34 b.

2. KVS Brno 8 b.

Výsledky jednotlivých disciplín v příloze 9.3.

1946

Soutěže:

Celostátní přebory dorostu

- zúčastnili se pouze skokani KVS Brno
- přebory se konaly současně s plaveckými soutěžemi 29. - 30. 6. '46 v Brně Zábrdovicích

Výsledky z mistrovství ČSR nebyly zveřejněny

1947

Soutěže:

Přebory Čech v Teplicích 19. - 20. 7. '47

- součástí plaveckých přeborů byla také soutěž skokanů, kde vyhrál Nesvadba (Teplice) prkno i věž před Tomáškem (SK Slavia), celkem se zúčastnilo 6 skokanů, ovšem mezi ženami byla jediná závodnice Kotlíková na prkno i věž.

Mistrovství ČSR ve skocích do vody

- závody proběhly současně s plaveckými soutěžemi na Barrandově
- na prvních místech se umístila známá jména, úroveň nepřekvapila

Výsledky v příloze 9.3.

1948

Soutěže:

Mistrovství ČSR

- součást M ČSR v plavání v Praze na Barrandově
 - v soutěži mužů vyhrál skoky z 1 m i 3 m prkna i skoky z věže Kácl ze Zbrojovky Brno
 - Kácl se v únoru zúčastnil i skokanské exhibice ve Strassbourgu, kde se skákalo během významného turnaje ve vodním pólu
 - v ženské části soutěže byly výsledky pestřejší: 1 m prkno vyhrála Bémová ze Sokola Vinohrady a skoky ze 3 m prkna pak Čermáková ze Zbrojovky Brno
- Seznam vítězů v příloze 9.3.

1949

Soutěže:

Mistrovství ČSR

Novinkou bylo rozdělení soutěže skokanů na skoky omezené a neomezené, tzn. že skokan si určil všechny skoky sám ovšem tak, aby součet koeficientů v první skupině skoků (povinné) nepřevyšoval u mužů 11 a u žen 9 (u skoků z věže 11 resp. 7). Po této části soutěže nastoupilo do druhé, kde nejsou skoky již nijak omezeny, jen prvních 8 mužů a žen.

- mistrovství ČSR ve skocích do vody se konalo ve stejném termínu i na stejném místě jako plavecká část mistrovství, skokan Kácl (37 let) zde získal již svůj 20. mistrovský titul
- Výsledky v příloze 9.3.

1950

Soutěže:

Mistrovství ČSR

Poprvé se konalo jako samostatný závod (tedy bez plaveckých soutěží) i s dorosteneckou kategorií. Závod proběhl v Mikulově na Moravě a pořádal jej Sokol Zbrojovka Brno. Ovšem úroveň mistrovství i účast (5 mužů a 5 žen) byla již tradičně slabá. Navíc chyběl loňský mistr Krčma. V soutěži dorostenců byla účast lepší (23 dorostenců a dorostenek), ovšem úroveň slabá.

Výsledky v příloze 9.3.

1951

Soutěže:

Celostátní zimní přebory ve skocích do vody v Praze (dorost i členstvo)

- přebory proběhly 5. - 6. 5. '51
- závody se opět potýkaly s problémy při organizaci (nevyhovující bazén, posunutí o týden oproti plánu z důvodu oslavy vítězství) a malou účastí (jen 3 ženy a 6 mužů, 15 dorostenců)

Mistrovství ČSR ve skocích do vody Děčín 28. - 29. 7. '51

- problémem se ukázalo pořádání mistrovství současně s plavci (stejný termín), neboť chyběli kvalitní rozhodčí, rozhodování tedy museli obstarat sami závodníci. Problémem byl opět nevyhovující bazén s malou hloubkou na dopad (3 m)
 - závody probíhaly jako společné mistrovství dorostu i členstva (27 dorostenců, 12 dospělých)
- Výsledky v příloze 9.3.

1952

- místo řádného mistrovství ČSR se konala pouze celostátní soutěž mužů a žen, bylo to proto, že se nepodařilo zajistit krajské a okresní přebory tak, aby odpovídaly stanovenému soutěžnímu řádu; krajský přebor a kvalifikační závod na mistrovství republiky uspořádal pouze kraj Praha (+ 2 okresní přebory), krajský přebor uspořádaly ještě kraje Ústí nad Labem, Ostrava, Brno (ty ovšem bez okresních přeborů)
- závody proběhly 1. - 3. 8. '52 v Děčíně
- soutěž ve skocích do vody byla v tomto roce rozšířena o skoky z 1 m prkna
- nebyly žádné ceny pro závodníky, nevyhovující bazén, strava i ubytování
- účast slabá, jen 17 mužů a 7 žen

Soutěže:

Finále SHM ve skocích do vody

- pořádal Sokol Baník Malé Svatoňovice
- byla to do té doby největší skokanská akce v historii
- účast 22 startujících (10 ml. dorostenců a 9 st. dorostenců a 3 ml. dorostenky) ze 7 krajů
- úroveň byla ovšem velmi slabá

1953

- od 1. 1. '53 platily nové soutěžní řady pro skoky do vody a nové změněné (bodově) tabulky skoků

„Podle nových mezinárodních pravidel skákají se závody mužů ve skocích z prkna z pěti skoků volných s omezenou nesnadností, jejichž součet stupňů nesnadnosti nesmí přesahovat 9,5 a z pěti volných skoků bez omezení nesnadnosti. (Dosud 6+6 skoků). Závody žen se skládají rovněž z pěti skoků volných, jejichž součet stupňů nesnadnosti nesmí přesahovat 8,5 a z pěti skoků volných bez omezení nesnadnosti. (Dosud limit 9,0). Soutěže ve skocích z věže pro muže se skládají ze šesti skoků volných o celkovém stupni nesnadnosti 11,0 a ze čtyř skoků bez omezení nesnadnosti. (Jako dosud). Soutěže žen pro skoky z věže skládají se ze tří skoků s limitem 5,5 a ze tří skoků bez limitu. (Dosud 4+2 skoky). Skoky z věže musí být provedeny buď z 5 m nebo 10 m věže. Rozběh má být proveden jak z prkna tak i z věže alespoň čtyřmi kroky.“²⁰

Soutěže:

Mistrovství ČSR ve skocích do vody Chrudim 31.7. – 2.8.

- poměrně slušná účast u mužů
 - z 1 m prkna 12 startujících, z 3 m prkna 16 startujících soutěže, u žen však jen 5
- Výsledky v příloze 9.3.

1954

Soutěže:

Mistrovství ČSR

- vrcholný podnik se uskutečnil pod názvem „Celostátní soutěž ve skocích do vody“
 - pořádán byl v Mikulově na Moravě ve dnech 30. 7. - 1. 8. '54
 - výkony byly dobré, Bauer získal titul mistra sportu na 3 m prkně
- Výsledky v příloze 9.3.

1955

Soutěže:

Celostátní závody ve skocích do vody – Zimní pohár

- pokus skokanské sekce o oživení zájmu o tento sport proběhl v dubnu v Plzni

²⁰ *Plavectví*, odborný měsíčník pro plavání, skoky do vody a vodní pólo. roč. 5, č. 6. s. 85.

- přes slušnou účast 29 skokanů, kde každý závodník absolvoval 10 skoků, se bohužel opět nepodařilo uspořádat důstojný podnik i po stránce organizační, protože skoky z 1 m prkna se skákaly ve skutečnosti z výšky jen 85 cm a výška „3 m“ prkna byla jen 2,53 m
- přesto vyhrály stálce v podání Bauera mezi muži a Čermákové, která opanovala soutěž žen

Výběrové závody ve skocích do vody

- závody byly rovněž uspořádány v rámci I. celostátní spartakiády a to ve dnech 28. - 30. 6. '55 na Barrandově
- soutěž proběhla jako kvalifikace na mistrovství ČSR, přesto byla účast velmi slabá (u žen dokonce na 5 vypsanych disciplín jen 5 závodnic celkem)
- byl pozván 1 finský závodník, který vyhrál soutěž 1 m prkno a věž, náš nejlepší skokan posledních let Bauer byl v těchto disciplínách druhý a vyhrál skok z 3 m prkna, z žen vyhrála všechny tři soutěže Čelková

Mistrovství ČSR

- zlepšující se úroveň a forma našich skokanů byla opět velmi snížena díky dlouhodobé nepřízni počasí, dešti a teplotě vody jen mezi 15 – 18°C, přitom podnik se konal v pěkném termínu 12. - 14. 8. '55 v Teplicích
 - zároveň s tímto závodem probíhalo přeložené druhé kolo mistrovství mužů ve vodním pólu a finálový turnaj mistrovství vodního póla dorostu
- Výsledky v příloze 9.3.

1956

Soutěže:

Zimní pohár ve skocích do vody

- byla to celostátní soutěž skokanské všestrannosti za účasti 71 skokanů a skokanek
- jednalo se o největší skokanskou akci v historii čs. skoků
- na prvních místech se umístily známé osobnosti : Bauer (Dynamo Praha) 238,65 b., Krěma (Slavia ITVS) 205,88 b., Čelko (Dynamo Praha) 202,26 b.
- v kategorii žen: Čelková (Spartak ZJŠ Brno) 160,90 b., Švábová (Slavia Brno) 152,56 b., Mikolajová (Spartak VSS Košice) 130,25 b.

Mistrovství ČSR

- v polovině srpna se na Barrandově sešlo 31 závodníků a závodnic, pouze 4 kraje byly schopny vyslat z přeborů kraje své reprezentanty (Praha, Brno, Ostrava a Košice)
- skokanský sport se u nás stále pěstoval prakticky jen v Praze, Brně a Košicích, v celé ČSR byl pouze v Chrudimi speciální bazén určený pouze pro skoky, ale ani ten neměl potřebnou hloubku
- přesto např. i v Praze se skokanskému sportu věnovaly systematicky jen 2 oddíly, protože i zde měli skokani k dispozici jen jeden krytý bazén s 3 m prknem
- závody měly nízkou úroveň

Výsledky v příloze 9.3.

1957

Soutěže:

Soutěž všestrannosti

- v Ústí nad Labem proběhlo 6. - 7. 4. '57 finále celostátní soutěže ve skocích do vody (všechny kategorie), nejpočetněji byly zastoupeny mladší kategorie, ti starší se mnohdy neúčastnili z toho důvodu, že byly vypsány těžší limity vyžadující přípravu
- v kategorii mužů pouze 2 závodníci – vyhrál Bauer z Dynama Praha (182,49 b.) před Krčmou ze Slavie ITVS (138,51 b.)
- v kategorii žen za účasti 4 závodnic zvítězila překvapivě Čelková ze Spartaku ZJŠ (109,47 b.) před Čermákovou ze Slavie ITVS (105,6 b.)

Mistrovství ČSR – Ostrava

- vrcholný podnik našich skokanů se v tomto roce konal v Ostravě na koupališti ve Vítkovicích ve dnech 9. - 11. 8. '57
- závody se vyznačovaly pěknou organizací, velmi slušnou návštěvou a nečekaně tuhými boji o přední místa v kategorii mužů, o kterou se „zasloužila“ neúčast nejlepšího skokana posledních let Bauera (byl na závodech světového festivalu mládeže v Moskvě)
- Čermáková v kategorii žen získala již svůj 16. a 17. titul mistryně ČSR

Výsledky v příloze 9.3.

Zimní přebor ve skocích do vody

- Gottwaldov 30. 11. – 1. 12. '57, účast 35 skokanů (20 dorost) ze 6 oddílů
- ze špičky jen 2 reprezentanti

- stupně vítězů obsadili vesměs medailisté z mistrovství ČSR

1958

Soutěže:

Závod všestrannosti a mistrovství republiky ve skocích z 1 m prkna

- závodilo se v lázních Dr. Vrbenského v Ústí nad Labem, účast 29 závodníků z 10 oddílů byla poměrně slabá
- soutěž všestrannosti (celkem 14 skoků ze 3 m prkna – 5 střemhlavů s vylosovaným pořadím, 4 překoty s vylosovaným pořadím a 5 skoků volných) vyhrál Bauer (TJ Dynamo Praha) za 178,32 b. před druhým Krčmou ze Slavie VŠ Praha (135,59 b.), soutěž žen nebyla obsazena

Výsledky z mistrovského závodu ve skocích z 1 m prkna v příloze 9.3.

- kategorii družstev ovládlo Dynamo Praha

Mistrovství republiky

- tento rok se mistrovství konalo v Mikulově ve dnech 1. - 3. 8. '58 a sice ve **skocích z 3 m prkna a ve skocích z věže**
- ani tentokrát se neobešlo uspořádání bez problémů, místo konání bylo na poslední chvíli změněno (Bratislava – Mikulov), nedostatečné ubytování, zelenkavá nepřihříváná voda
- dokonce nebyl bazén vyčleněn jen pro mistrovství, ale ve 2/3 bazénu se koupala veřejnost!
- po dlouhé době byl z programu vyškrtnut závod ve skocích z 1 m prkna, tato soutěž (jako mistrovská) byla součástí závodu všestrannosti
- soutěž mužů byla obsazena 21 skokany pro skoky z prkna a 5 - ti skokany pro věž
- soutěž žen byla obsazena 9 - ti závodnicemi pro prkno a 7 - mi závodnicemi pro věž
- jednalo se o dosud nejpočetněji zastoupené mistrovství

Výsledky v příloze 9.3.

Zimní mistrovství ve skocích s 1 m a 3 m prkna

- poslední soutěžní podnik roku pro naše skokany se uskutečnil ve dnech 21. - 23. 11. '58
 - soutěže se zúčastnilo 11 žen a 13 mužů, mezi nimi i někteří žáci a dorostenci
- Ve skocích z 1 m prkna se „Zimním“ mistrem stal Bauer (Dynamo Praha) jako obvykle s obrovským náskokem 36 bodů před Hejlem, stejné pořadí i stejný náskok bylo ve skocích ze 3 m prkna. Mezi ženami zvítězila ve skocích z 1 m prkna Švábová (VA AZ Brno)

o 0,7 bodu před Povolnou ze Slavoje Ústí a z 3 m prkna si titul odnesla Streitová z VAAZ Brno, která porazila Švábovou.

1959

Soutěže:

Mistrovství ČSR ve skocích do vody z 1 metru a závod všestrannosti

- celkem se mistrovství zúčastnilo 60 skokanů, pořad stejný jako v roce 1958
- v tisku se snad poprvé objevila kritika výkonů Bauera, který přestože na domácí scéně bezpečně vítězí s obrovským náskokem, nemá vyrovnanou výkonnost
- Soutěž všestrannosti, která probíhala stejně jako v minulém roce (14 skoků) vyhrál samozřejmě Bauer 156,40 b. před Cuprákem (Dukla Praha) 117,87 b. V soutěži žen se jako nejvšestrannější ukázala být Švábová Vlasta (112,28 b.).

Výsledky z mistrovského závodu ve skocích z 1 m prkna v příloze 9.3.

Mistrovství ČSR

Závod se uskutečnil 17. - 19. 7. '59 v Praze. Účast byla hodnocena jako slabší co do počtu závodníků i předvedených výkonů (v průměru). Vysokou kvalitu předvedl pouze náš jediný mistr sportu ve skocích Tomáš Bauer.

Výsledky v příloze 9.3.

1960

Soutěže:

Skokanské závody v Podolí

- konaly se u příležitosti otevření plaveckého stadionu včetně krásné nové věže pro skoky (konečně), soutěž probíhala ve skocích z 3 m prkna a věže pro muže i ženy

Mistrovství ČSR

- skokan Bauer vyhrál všechny tři soutěže

Výsledky v příloze 9.3.

4.4. SYNCHRONIZOVANÉ PLAVÁNÍ

Historie synchronizovaného plavání ve sledovaném období je popsána v jednom celku, protože o tomto nejmladším plaveckém sportu se u nás začíná hovořit až v 50. letech minulého století a k jeho větší popularitě mezi veřejností i sportovci zatím nedošlo a v dohledné době zřejmě ani nedojde.

Až od roku 1956 byla v Melbourne ustavena komise uměleckého plavání při FINA, zvolená komise začala ihned pracovat a vypracovala návrh pravidel pro mezinárodní utkání v tomto novém odvětví plaveckého sportu.

„Pro mezinárodní utkání v uměleckém plavání je schváleno celkem 87 figur rozdělených do 5 skupin. Každá jednotlivá figura má svůj koeficient nesnadnosti. Druhou část akvakády tvoří dueta (balet ve vodě), a třetí, takzvané ornamenty (skladby na určitý námět). Sóla, dueta i ornamenty předvádí skupina 4 – 12 umělkyní v synchronizaci s hudbou.“²¹

V ČSR začala první skupina uměleckého plavání pracovat hned v roce 1956 v Brně ve Spartaku ZJŠ pod vedením Stanislava Krajíčka. Klub připravil v roce 1958 první veřejnou akvakádu (akademii uměleckého plavání). Zároveň tento klub uspořádal malé turné po některých městech, kde předváděl veřejnosti nacvičené sestavy a seznamoval ji s tímto novým sportem. Zároveň v Brně a okolí prováděl nábor.

V roce 1957 bylo v pražských lázních AXA v rámci střetnutí pionýrských domů v Praze a Drážďanech předvedeno vystoupení německých pionýrů v „krasoplavání“, tedy synchronizovaném plavání. Jednalo se o první veřejnou ukázkou synchronizovaného plavání na našem území.

V průběhu let pak vznikaly další kluby v Olomouci, Praze, Karlových Varech a Táboře. Ukázky synchronizovaného plavání se pomalu stávaly součástí širšího programu mezinárodních plaveckých střetnutí např. v Altenburgu v roce 1959.

²¹ *Plavectví, odborný měsíčník: Sportovní a turistické nakladatelství v Praze. roč. 9, č. 6. s. 188.*

5. VÝSLEDKY ČESKOSLOVENSKÉHO PLAVECKÉHO SPORTU VZHLEDEM K ZAHRANIČÍ

5.1. PLAVÁNÍ

Kapitola zachycuje účast našich plavců, skokanů a pólistů na mezinárodním fóru. Snaží se stručně zachytit úspěchy a neúspěchy naší plavecké reprezentace na těchto podnicích. Jsou seřazeny opět po jednotlivých letech sledovaného období a seřazeny chronologicky.

1945

V prvních měsících po válce se v oblasti plavání neuskutečnil žádný kontakt se zahraničními soupeři ani u nás, ani v cizině.

1946

Došlo k prvnímu mezistátnímu plaveckému utkání, a tak soupeřem nemohl být snad nikdo jiný než Sovětský svaz.

Soutěže:

Mezistátní plavecké utkání ČSR - SSSR

- v srpnu 1946 chtěl ČsAPS pořádat obnovené „Všeslovenské plavecké mistrovství“ v Brně, protože se ale Polsko nechtělo zúčastnit a Jugoslávie v poslední chvíli účast také zrušila, proběhla tato akce jen jako běžné mezistátní plavecké utkání ČSR - SSSR

- plavalo se v Brně a Sověti vyhráli 121 : 62

- součástí byly také zápasy vodního póla a skokanská exhibice

- poté se výprava přesunula do Prahy, kde byly rovněž plavány závody, zápasy vodního póla a skoky do vody

- ze závodů v Praze stojí za zmínku jen vítězství Bartůška v závodě na 200 m prsa, ve kterém porazil jedny z nejlepších prsařů Evropy Ušakova a Bojčenka, vytvořeny 3 národní rekordy

- protože SSSR nebyl v té době členem FINA ani LEN, a protože regule zakazovaly společná mezistátní plavecká utkání členů FINA s nečleny organizace, byl ČsAPS potrestán vyřazením z FINA, protože se SSSR nepřihlásila do FINA ani po slibu, že tak učiní do 2. 9. '46, dokonce tak neučinila ani do konce roku 1946

Mezistátní plavecké utkání ČSR – Francie

- toto utkání proběhlo 22. 8. '46 na Barrandovském stadionu a Francie vyhrála 24 : 16
- na startu byl i tehdejší nejlepší „krauler“ světa Alex Jany (v Praze 100 m v. zp. za 58,6 s)

1947

Soutěže:

Mezistátní plavecké utkání na klubové úrovni Union Vídeň – ČPK Brno

- plaváno 26. - 27. 4. '47 na mezinárodní 33 $\frac{1}{3}$ dlouhém bazénu v Dianabadu
- za družstvo Brna nastoupili i členové Sokola Přerov
- plavkyně vytvořily 4 nové čs. rekordy (na 100 m a 200 m prsa Prášilová 1:28,3 min., resp. 3:09,4 min. ; 3x100 m polohová štafeta 4:23,1 min., druhá štafeta zaznamenala dorostenecký rekord časem 4:29,1 min.)
- české družstvo v tomto utkání zvítězilo nad mistrem Rakouska 72 : 48

Světový festival mládeže

Tento festival se konal od 22. 7. '47 v Praze. V rámci tohoto festivalu se konaly mezinárodní plavecké závody. Zúčastnila se celá československá plavecká špička i několik dalších plavců, kteří nebyli reprezentanty. Důvodem byla neúčast plavců Maďarska, kteří odřekli na poslední chvíli a oproti původnímu očekávání jen velmi malá účast plavců Jugoslávie (pouze 3 plavci). Kromě toho se nezúčastnili ani plavci ČPK Praha, kteří byli s klubem na zájezdu ve Švýcarsku. Vítaným zpestřením, jinak velmi nudných závodů, tak byla snad jen plavecká exhibice Sovětských plavců Meškova s Ušakovem, kteří v té době patřili mezi nejlepší „motýlkáře“, resp. „kraulery“ Evropy i světa.

IX. Akademické mistrovství světa v Paříži

- konalo se 24. – 31. 8. '47 (poprvé po válce)
- podle výsledků naši plavci nezklamali, ale ani nepřekvapili, větší část výpravy akademiků v Paříži se poté přesunula rovnou na ME

Bubník	4.	100 m v. zp.	1:02,1 min.
Bubník	3.	400 m v. zp.	5:20,8 min.
Fiala, Potužník, Kovář, Bubník	4.	4x200 m v. zp.	10:16,0 min.

Kovář	3.	100 m prsa	1:12,2 min.
Vacek	5.	200 prsa	3:00,3 min.
Kovář, Bubník, Kocourek	2.	3x100 m polohovka	3:31,8 min.

Mezistátní plavecké utkání Francie – ČSR 57 : 43

Na stadionu Tourelles se ve dnech 30. - 31. 8. '47 konala mezinárodní plavecká utkání v rámci přípravy na nadcházející plavecký evropský šampionát.

„V rámci mezinárodních závodů se konalo odvetné mezistátní utkání a tradiční závod na 100 m v. zp. o velkou cenu města Paříže. Tímto uspořádáním byl poněkud setřen obvyklý slavnostní ráz a také naše vítězství na 200 m prsa a ve skocích z prkna nevyzněla v celkové soutěži tak přesvědčivě. Návštěva 2000 osob.“²²

Hlavní podíl na naší porážce měl především světový rekordman Alex Jany (v. zp.) a značář světové třídy Vallerey. Naše výprava se před odjezdem do Monaca zúčastnila ještě několika dalších plaveckých utkání s francouzskými kluby:

- 5. 9. v lázních Aix en Provence u Marseille
- 6. 9. v lázních Chevalier Rouge v Marseille
- 9. 9. v Lyonu proti Cercle des Nageurs Lyon
- 10. 9. v městečku Givors opět proti C.N. Lyon

Všetchna utkání naši plavci vyhráli včetně závodů s handicapem a vodního póla.

Mistrovství Evropy v Monacu 1947

Ve dnech 10. – 15. 9. '47 se uskutečnilo 6. ME v plavání. Mistrovství se zúčastnilo 14 národů. Československá výprava se v konečném hodnocení národů umístila na 6. místě.

Sestava našich: Bubník, Komadel, Landkammer, Mařík, Kovář, Potužník, Linhart Vl., Prášilová, skokan Kácl a družstvo vodního póla. U nás bylo vystoupení reprezentantů hodnoceno jako úspěšné (jedno třetí, jedno čtvrté a páté místo). Současně byly vytvořeny 4 čs. rekordy – Bartůšek 1500 m v. zp. a 400 m v. zp., Kovář na 100 m znak a Prášilová 200 m prsa (jediná žena ve výpravě – nepostoupila do finále).

Nejúspěšnější reprezentanti:

Kovář Jiří skončil na 3. místě ve finále na 100 m znak časem 1:10,5 min.

²² Plavectví. Roudnice: Český amateurský plavecký svaz v Praze, 1947, č. 3. - 4. s. 7.

Bartůšek Miroslav na 4. místě v závodě na 1500 m v. zp. časem 20:18,7 min.

Štafeta 4x200 m v. zp. na 5. místě za 9:24,3 min. (Mařík, Bubník, Landkammer, Bartůšek)

Zajímavostí je, že Bartůšek dosáhl v rozplavbě na 400 m v. zp. třetího nejlepšího výkonu ze všech a nepostoupil do finále. Znakář Kovář vytvořil nový čs. rekord již v rozplavbě. Ve finále by za svůj výkon bral s přehledem stříbrnou medaili.

1948

Soutěže:

ČSR – Polsko

Na začátku roku 5. - 6. 1. '48 bylo v Poznani vybojováno mezistátní plavecké utkání v plavání mužů a žen, ve skocích do vody a vodním pólu mezi Polskem a Československem. Naši plavci přesvědčivě zvítězili **143 : 75**. V rámci zájezdu čs. plavců v Polsku se uskutečnilo ještě několik dalších utkání, a to ve Varšavě, Lodži a v Bytomi, se stejným výsledkem. Vždy jasně zvítězili čs. reprezentanti.

V plánu mezistátních plaveckých utkání ČsAPS se počítalo ještě s utkáním v Maďarské Budapešti, dále s Rakouskem ve Vídni a týden před OH ještě s Polskem. Bohužel se uskutečnily jen závody s Rakouskem a to jen ženy. České ženy zvítězily **47 : 29**.

Olympijské hry - Londýn 1948

Na olympijských hrách v Londýně jsme měli v plavecké části pouze jediné zastoupení, a to Miroslavem Bartůškem. Získal 2x šesté místo na tratích 400 m a 1500 m v. zp.

1949

Soutěže:

Zájezd československých plavců do SSSR

- ve dnech 28. 6. – 12. 7. '49 se uskutečnil 15 - ti denní zájezd 24 členné (21 mužů a 3 ženy) výpravy čs. plavců do Sovětského svazu

- zájezd proběhl na pozvání ze SSSR a naši plavci tak oplatili návštěvu Sovětů u nás z roku 1946

- akce je všeobecně považována za největší plaveckou událost roku, v SSSR byla vybojována 2 utkání (2. 7. a 7. 7.), naši plavci jeli především sbírat zkušenosti a přiučit se v tréninku sovětských plavců, kteří v té době patřili do absolutní evropské i světové špičky

Výsledky mezistátního plaveckého utkání SSSR – ČSR 2. 7.

– za pozornost stojí jen vytvoření 4 čs. rekordů

100 m v. zp. Mařík 59,4 s

200 m prsa Komadel 2:45,6 min.

4x100 m motýlek 4:54,7 min.

200 m prsa Prášilová 3:06,8 min.

(Linhart, Komadel, Bubník, Bočan)

Naši plavci dokázali vyhrát pouze 200 m prsa mužů.

Druhé utkání 7. 7. se odehrálo ve stejném duchu, navíc bez jediného čs. rekordu.

X. Světové akademické letní hry v Budapešti

Po velkém jednání vyjeli jen plavci. Vodní pólisté se sice měli her zúčastnit, ale po zjištění, že jsou přihlášena pouze 2 družstva, byla jejich nominace zrušena. Plavecká sekce vyslala pět našich plavců: **Bočan, Bubník, Komadel, Potužník, Urban, Harant**

Celkem se zúčastnilo 7 národů.

Bubník 3. místo 100 m v. zp. 1:02,2 min.

Bočan 2. místo 100 m motýl 1:12,1 min.

Komadel 2. místo 200 m prsa 2:49,1 min.

Štafeta 2. místo 3x100 m 3:34,5 min.

Plavecké utkání ČSR - Rakousko plánované na 30. – 31. 7. '49 bylo z technických důvodů odloženo.

1950

Soutěže:

Hry svobodné německé mládeže (FDJ) v Berlíně

- součástí sjezdu FDJ ve východním Německu byly i sportovní soutěže, a jako správní sousedé ve východním bloku, byla i naše reprezentace pozvána k oslavě sjezdu
- plavecká část se odehrála v krytém 50m bazénu, ovšem podmínky byly těžké, především z toho důvodu, že paže se při plavání na mělčině dotýkaly dna
- z našich plavců Nagovská vyhrála 100 m znak a Bubník obsadil slušné 4. místo na 100 m kraul, ale průměrným časem 1:02,1 min.

Mezistátní utkání ČSR – Maďarsko

- podle dobového tisku nešlo o klasické mezistátní plavecké utkání, ale o skvělou příležitost

našich plavců učit se od jedné z nejlepších plaveckých reprezentací, s porážkou se počítalo - proběhla 2 utkání (muži, ženy) v Bratislavě a dvě utkání v Praze, kde proti sobě nastoupila vybraná družstva Tyršova kraje (Praha) a reprezentace Maďarska, dále se ještě odehrála 2 exhibiční vystoupení našich a Maďarů v Košicích a v Brně

výsledky z Bratislavy - muži 48 : 93, ženy 30 : 62
- celkem ČSR – Maďarsko 78 : 155

výsledky z Prahy - muži 28 : 80, ženy 31 : 54
- celkem Tyršův kraj – Maďarsko 59 : 134

Nejhodnotnější výkony: Bačík 100 m znak 1:14,6 min. nový dorostenecký rekord
Šubrová 200 m prsa 3:18,0 min. nový dorostenecký rekord
štafeta 4x200 m prsa 11:40,0 min. nový čs. rekord

Mezistátní plavecké utkání ČSR – Polsko

Utkání proběhlo v Děčíně v srpnu po kongresu MSS v Praze. V roce 1948 vybojovali naši reprezentanti přesvědčivé vítězství v Polsku a tak bylo zajímavé sledovat, jak si povedou v domácím prostředí o dva roky později. Na koupaliště v Děčíně se po oba dva dny vtěsalo na 3000 diváků a viděli **vítězství našich reprezentantů v poměru 129 : 93 (muži zvítězili 77 : 42 a ženy 52 : 51). Překonány byly 3 čs. rekordy:**

4x100 m prsa ženy 6:05,2 min. (Pokorná, Šubrová, Prášilová, Kozová)

3x100 m polohovka ženy 4:12,9 min. (Nagovská, Šubrová, Bečvarovská)

4x200 m v. zp. 9:40,8 min. (Lexa, Pacina, Bubník, Puchalský)

Mistrovství Evropy

Mistrovství Evropy se mělo uskutečnit původně v Budapešti. Jelikož se nakonec pořadatel změnil (Vídeň), odmítli se maďarští plavci tohoto mistrovství zúčastnit a ve stejném termínu si uspořádali své mistrovství Maďarska. Československo a jeho vláda se rozhodla podpořit tento protest svých sousedů a solidárně na mistrovství Evropy **do Vídně neodcestoval žádný československý reprezentant.**

1951

Soutěže:

XI. Letní akademické hry v Berlíně

Jediný mezinárodní kontakt našich plavců

- celkem se zúčastnilo 220 čs. sportovců vč. plavců

- plavecké soutěže probíhaly ve dnech 8. – 11. 8. '51

Naši plavci byli celkem 6x ve finále

Největšího úspěchu dosáhl **Pacina na trati 1500 m v. zp., získal 3. místo časem 20:36,8 min.** Dále štafeta 3x100 m polohovka žen, rovněž 3. místo za 4:19,9 min.

1952

Plavecké soustředění v Moskvě, jako příprava na OH v Helsinkách, absolvovali plavci a plavkyně Tyrpák, Pacina, Bačík, Skovajsa, Maagová, Pokorná.

Soutěže:

Sjezd Svobodné německé mládeže FDJ v Lipsku

Naši se zúčastnili v sestavě Bačík, Kácl, Komadel, Skovajsa, Tírpák, ved. Bubník

- zaznamenán čs. rekord na 4x100 m časem 4:37,9 min.

Mezistátní plavecké utkání Československo – Polsko 98 : 102

- utkání se konalo v září 1952 v Ústí nad Labem

- **muži vyhráli 58 : 56** (rozhodl zápas vodního póla 17 : 1), **ženy prohrály 40 : 46**

- jeden čs. rekord – Skovajsa 200 m prsa 2:45,4 min.

Olympijské hry - Helsinky 1952

- účast 2 plavců – Bačíka a Komadela

- **100 m znak Bačík 1:10,2 min. - 4. místo ve 3. rozplavbě – nepostoupil**

- **200 m prsa Komadel 2:40,1 min. - 8. místo ve finále**

1953

V červnu proběhlo 14 - ti denní **soustředění našich plavců a pólistů v Maďarsku.** Cílem bylo trénování s Rusy, Maďary a Bulhary. Celkem se zúčastnilo 22 plavců a pólistů. Bylo překonáno 8 čs. rekordů během přátelských kontrolních závodů. Bohužel to také byl **jediný zahraniční podnik roku pro plavce i pólisty.**

1954

Soutěže:

ČSR – Maďarsko

- jednalo se o **první mezistátní plavecké utkání po několika letech,** naposledy se naši

plavci utkali právě s Maďary, ale bylo to již v roce 1950

- plavalo se stejně jako před 4 roky v Bratislavě na Tehelném poli ve dnech 19. - 20. 6. '54

- **družstvo ČSR s Maďary vysoce prohrálo, vybojovali jsme jen 4 x 2. místo**

- z výsledků stojí za zmínku snad jen výkon Kopřivy, který na trati 1500 m vytvořil časem 20:04,0 min. nový čs. rekord a štafeta na 4x100 m polohově ženy ve složení Tašková, Pospíšilová, Šubrová a Maagová vytvořila taktéž čs. rekord časem 5:30,8 min.

Naši plavci v SSSR

- v červenci t.r. se naši plavci **Bačík, Šmerda, Kopřiva, Baďura, Skovajsa, Samuhel, Šubrová a Maagová zúčastnili mezinárodních plaveckých závodů v Tbilisi (Gruzie)** za účasti SSSR, ČSR, Francie, NDR, Polska a Rumunska

- celkem jsme obeslali 10 disciplín a obsadili **2x 1. místo (400 m v. zp., 100 m motýlek ženy) a 4x2. místo (200 m prsa ženy, 100 m znak a 400 m v. zp. muži a 4x100 m polohovka muži)**

První mezinárodní plavecké utkání na dálku

DSO Lokomotiva – tedy sportovní organizace sdružující železničáře - se rozhodla uspořádat historicky první plavecké utkání na dálku. Za soupeře si vybrala kolegy z NDR SV Lokomotiv. Českoslovenští železničáři z Přerova, Košic, Hradce Králové, Děčína, České Třebové a Banské Bystrice plavali v Ústí nad Labem, němečtí kolegové plavali v Halberstadtu. Plavali muži i ženy. Němci vyhráli.

Mistrovství Evropy Turín 1954

„**neúspěch**“ – pouze tímto slovem lze hodnotit účast čs. plavců na 8. mistrovství Evropy v plavání v Turíně, které proběhlo ve dnech 31. 8. – 5. 9. '54 ; těžko určit přesnou příčinu toho, že se nám mistrovství tak moc nepovedlo, jisté však je, že naši plavci poslední týden před ME vůbec netrénovali a místo letadlem 26. 8. '54 odcestovala naše výprava až 29. 8. '54 a to vlakem (!), cesta trvala přes 40 hodin a naši tak přicestovali těsně před začátkem mistrovství

- jistý vliv na výkony mohl mít i fakt, že zimní lázně jsou stále v letních měsících uzavřeny a v případě delšího nepříznivého počasí se špatně trénuje. Např. v Praze na Barrandově po celý červenec nevystoupila prý teplota vody nad 18°C

- kromě **Bačíka (5. místo na 100 m znak) a Baďury (8. místo na 400 m v. zp.)** se všichni naši reprezentanti umístili až ve druhé, resp. třetí desítce celkového pořadí

- celkem se zúčastnilo 8 mužů a 7 žen

ČSR – Rakousko

- mezinárodní plavecké utkání se plavalo 13. - 14. 10. '54 ve Vídni v lázních Dianabad

- **naše reprezentační družstvo**, přestože nemohlo z důvodů nízké kóty nastoupit v nejsilnějším složení, **jasně zvítězilo 124,5 b. : 98,5 b.**

- zvítězili jsme celkem ve 12 disciplínách a alespoň trochu nabrali sebevědomí po neúspěšném ME

1955

Soutěže:

Švédští plavci v Piešťanech

- začátkem července (7. - 8. 7. '55) proběhly v Piešťanech mezinárodní závody za účasti plavců švédské univerzity Lugi-Lund

- kromě jedné disciplíny jsme zvítězili ve všech disciplínách a navíc **mistryně sportu Marková vytvořila nové čs. rekordy na 100 m a 400 m kraul časem 1:10,2 min., resp. 5:24,9 min.**

ČSR – Rakousko

- jednalo se o odvetné utkání z podzimu 1954 ve Vídni

- tentokrát plaváno tedy na domácí půdě v Brně Zábřovicích a to 16. - 17. 7. '55

- reprezentanti **Československa zvítězili 139 : 106**, tedy ještě o 6 bodů větším rozdílem než loni

- opět problém s malým počtem plavců a plavkyň, kteří se mohli zúčastnit utkání (pouze 33 včetně doprovodu), zároveň problémy s nominací i možnostmi tréninku

- ve všech závodech plavali i dorostenci, kteří ale nebyli do výsledku utkání započítáváni, ale při bodování obvyklým způsobem by naši dorostenci prohráli s reprezentací Rakouska jen o 8 bodů

- v Brně jsme zvítězili ve všech disciplínách kromě 100 m znak a 100 m v. zp.

Rakušané v Litomyšli a v Košicích

- ve dnech 19. – 20. 7. '55 startovala rozdělená rakouská výprava ještě na dalších závodech a to v Litomyšli na 50m bazénu a v Košicích v bazénu dlouhém 33 1/3 m, na obou utkáních viděla pěkná návštěva kolem 2000 diváků další jasná vítězství československých plavců

II. mezinárodní hry mládeže

- 10 - ti denní závody v plavání, vodním pólu a skocích do vody proběhly letos ve Varšavě
- celkem velká účast 162 plavců ze 16 zemí, v této silné konkurenci jsme zaznamenali 15 účastí ve finále (ve 12 soutěžích), kde nejhodnotnější výkony našich předvedli: **Helešicová** na 200 m prsa časem 3:00,1 min.(čs. rekord) a **Bačík** 100 m znak 1:06,7 min., oba získali druhá místa, **Marková** (400 m v. zp.), **Skupilová** (100 m motýlek) a **Severa** (1500 m v. zp.) vylepšili ve svých disciplínách čs. rekordy

„ Krásným závodem byl závod na 400 m v.zp. Marková bojovala v druhé polovině závodu s Maďarkou Seböovou, ačkoliv byla v té chvíli poměrně lepší, podlehla dalšímu technickému nedostatku, a to jsou obrátky. Na obrátce ztratila vždy nejméně 1 m, to musela na trati těžce dohánět a na závěr jí chybělo sil.“²³

Celá sestava našich: Helešicová, Šperlová, Marková, Šubrová, Skupilová, Bačík, Vrba, Samuhel, Deák, Baďura, Hejl, Šmerda, Severa

Polsko – ČSR

- plavecké utkání proběhlo v Lodži ve dnech 17. - 18. 9. '55 a **naši plavci těsně prohráli 149 : 140**
- závody měly perfektní organizaci, teplota vody 28°C
- zaznamenány 2 čs. rekordy a 10 vítězství ze 17 disciplín
- opět se ukázalo, jak chybějí lázně či bazény s celoročním provozem, jinak by naši plavci byli velmi dobří

Rumunsko – ČSR

- nejpočetnější zahraniční výprava v historii čs. plavání vybojovala v Bukurešti **vítězství nad Rumunskem v poměru 161 : 188**
- utkání proběhlo v říjnu a zúčastnili se jej i dorostenci a dorostenky, skokani i pólisté
- plavalo se ale v bazénu jen 33 $\frac{1}{3}$ m dlouhém se 6 drahami

²³ Plavectví, odborný měsíčník pro plavání, skoky do vody a vodní pólo. roč. 7, č. 9. s. 262.

1956

Soutěže:

ČSR – Rumunsko

- mezinárodní plavecké utkání proběhlo jako odvěta za říjnové utkání v Bukurešti, za místo střetnutí bylo vybráno Brno, kde se také nakonec utkání ve dnech 22. – 24. 6. '56 uskutečnilo
- **čs. plavci opět vyhráli, tentokrát v poměru 239 : 172**
- plavecké střetnutí provázela zima a vítr, teplota dosahovala jen k 19°C
- plavalo se v olympijských disciplínách
- **zaujal především výkon prsaře Slávka Svozila, který by předvedeným výkonem 2:43,0 min. na 200 m prsa vyhrál většinu všech závodů v Evropě na 50m bazénu**

ČSR - Rakousko

- další plavecké utkání s tradičním soupeřem proběhlo v bazénu Parkbad v Linzi
- celkem 45 plavců a plavkyň se podílelo na **našem vítězství v poměru 134,5 : 107,5 b.**
- plavalo se na 50m bazénu a nepadl žádný nový čs. rekord

Mezinárodní závody v Budapešti

- maďarští organizátoři očekávali velkou účast z důvodů olympijské přípravy i ostatních zemí
- plavecká sekce uvolnila na tyto závody všechny členy předolympijského plaveckého družstva (**Svozil, Skupilová, Samuhel**). **Marková**, i když to byla členka družstva, se nevešla do kóty
- velké problémy s organizací, naši do poslední chvíle nevěděli, kdy přesně začínají jednotlivé disciplíny ani závody samotné
- účast byla nakonec slabší – Maďarsko, NDR, NSR, Čína, Jugoslávie, Rumunsko, ČSR
- **naši nevyhráli žádnou z disciplín**, ale Marta Skupilová vytvořila nový čs. rekord na 100 m v. zp. časem 1:08,3 min.

Mezinárodní plavecké závody v Lipsku

- u příležitosti zakončení veletrhu se konaly 8. – 9. 9. '56 závody v Lipsku
- účastnili se všichni členové předolympijské přípravy (Skupilová, Helešicová, Marková, Svozil, Samuhel, Krejčí a Bačík)
- poslední plavecký ostrý závod před OH pro naše družstvo
- celkem 4x na stupních vítězů (3x 2. místo – Bačík, Skupilová, Samuhel a 1x 3. místo Helešicová)

Naši plavci v NSR

- poslední vystoupení našich plavců, skokanů a pólistů v tomto roce byl zájezd reprezentantů na mezistátní utkání v Bavorsku
- 13. – 14. 10. '56 utkání ČSR – Bavorsko v Mnichově, dále se naši plavci zúčastnili plaveckých závodů v Bayreuthu (16. 10.) a v Hofu (18. 10.)
- mezistátní utkání s Bavorskem jsme vyhráli 131,5 : 99,5 b. a na závodech jsme vyhráli většinu disciplín v nichž jsme startovali

Olympijské hry Melbourne 1956

- na OH se nakonec podívali jen 2 plavci: „motýlkářka“ Skupilová a „znakař“ Bačík. Skupilová nepostoupila na 100 m motýlek do finále a časem skončila na 9. místě a Bačík plaval na hranici svých možností, ale postoupil rovněž pouze do semifinále na 100 m znak

1957

Soutěže:

Mezinárodní plavecké závody ve Varšavě

- závody se konaly na oslavu výročí založení polského plaveckého svazu za účasti 10 zemí
- největšího úspěchu dosáhla Marta Skupilová, která dokázala vyhrát oba své závody

Výsledky našich: 1. místo Skupilová 100 m motýlek 1:13,6 min.
 3. místo Skupilová 400 m v. zp. 5:17,2 min.
 3. místo Svozil 200 m prsa 2:44,7 min.

III. mezinárodní sportovní hry v Moskvě

- za ČSR startovali: Neumann, Svozil, Krejčí, Skupilová, Králová, Pazdírek, Bačík, Kováč

- ve všech disciplínách, ve kterých jsme nastoupili, jsme postoupili do finále

Z výsledků: 400 m v. zp. ženy - 1. místo Skupilová 5:13,8 min.

 100 m motýl ženy - 2. místo Skupilová 1:16,6 min.

 200 m motýl muži - 2. místo Pazdírek 2:27,5 min.

 4x100 m poloh. muži - 2. místo ČSR 4:24,6 min. (Bačík, Pazdírek, Svozil,
 Kováč)

ČSR – Rakousko

- toto mezinárodní plavecké utkání s již tradičním soupeřem skončilo drtivým vítězstvím

našich reprezentantů 148 : 91

- tentokrát se plavalo v srpnu v Děčíně za mimořádně nepříznivých podmínek

ČSR – NDR

- mezistátní plavecké utkání v Karl-Marx-Stadtu 26. - 27. 10. '57

- naše družstvo jelo s cílem prohrát s co nejmenším bodovým rozdílem

- své kvality potvrdili Skupilová, Pazdírek, Svozil a Bauer, kteří své disciplíny vyhráli

Konečné výsledky: NDR – ČSR muži 67 : 58

NDR – ČSR ženy 56 : 41

NDR – ČSR celkově 123 : 99

Československo – Bavorsko

- další mezistátní utkání se plavalo v listopadu v Gottwaldově

- pěknou úroveň jistě podtrhlo i vytvoření **7 nových čs. rekordů**

Svozil 100 m prsa, Pazdírek 200 m motýlek, Skupilová 400 m v. zp., Bačík 100 m znak,

Šperlová 100 m znak, 4x100 m polohovka muži i ženy

- **Československo vítězí v tomto utkání v poměru 156 : 89**

Bavorská reprezentace vybojovala po tomto utkání ještě utkání v Brně, Hradci Králové a v Plzni s místními plaveckými kluby se střídavým úspěchem.

1958

Soutěže:

ČSR – NDR

- odvetné utkání v Brně se plavalo 28. - 29. 6. '58 a skončilo **očekávanou porážkou ve stejném poměru jako v loňském roce 98 : 125 (muži 57 : 68, ženy 41 : 57)**, vytvořeny 3 nové čs. rekordy

Mistrovství Evropy 1958

Deváté mistrovství Evropy se uskutečnilo ve dnech 30. 8. – 7. 9. '58 v Budapešti. Díky blízkosti k našim hranicím i stejnému politickému systému se zúčastnila **početná 17 - ti členná výprava ČSR**. Tentokrát jsme obsadili i skoky do vody. Konkurenci našim tvořily reprezentace dalších 24 zemí.

Výsledky našich mužů:

Pazdírek – 200 m motýlek – 2. místo výkonem 2:22,6 min.

Štafeta 4x100 m polohově – 5. místo ve finále časem 4:24,1 min. Bačík, Svozil, Pazdírek, Kováč

Kováč – 100 m v. zp. nepostoupil z rozplavby

Svozil – 200 m prsa – postoupil do meziplavby, zde však jako 5. nepostoupil

Svoboda – 200 m prsa – postoupil do meziplavby, zde však jako 5. nepostoupil

Šťastný – 200 m motýlek – nepostoupil do finále z rozplavby

Bačík – 100 m znak – nepostoupil z rozplavby do finále

V konečném pořadí národů (Soutěž o Evropský pohár) jsme obsadili 9. místo.

Výsledky našich žen:

Skupilová – 100 m motýlek – 3. místo výkonem 1:14,3 min.

Štafeta 4x100 m polohově – 7. místo ve finále časem 5:11,6 min. Šperlová, Jelínková, Marková, Skupilová

Marková – 400 m v. zp. – nepostoupila z rozplavby do finále

Jelínková – 100 m motýlek – nepostoupila z rozplavby do finále

Šperlová – 100 m znak – nepostoupila z rozplavby do finále

V konečném pořadí národů (Bredův pohár) se naše reprezentace umístila na 8. místě.

Polsko – ČSR 94 : 86

- jedenácté mezistátní plavecké utkání mezi oběma soupeři viděla v září polská Ostrowiec, bohužel viděla také další vítězství Polska v poměru 94 : 86, neporazitelnost našeho souseda tak trvá již 7 let

- Svozil skončil až na 4. místě na 100 m prsa, naopak podrželi opory Pazdírek, Skupilová

1959

Soutěže:

NDR – ČSR

Další plavecké utkání těchto tradičních soupeřů vidělo německé městečko Altenburg nedaleko Lipska 27. - 28. 6. '59. Plavalo se na místním vyprodaném koupališti. Naši si opět jeli pro jistou **porážku**, ale výsledek **126 : 75 (v mužích 72 : 42, ženy prohrály 54 : 33)** je možná až příliš krutý. Celkem jsme zvítězili ve třech disciplínách. Plzák vyhrál 400 m v.zp. (4:45,7 min. čs. rekord), Pazdírek vyhrál 200 m motýlek (2:28,3 min.) a Marková 400 m v.zp.

(5:23,6 min.). Ve vloženém závodě vytvořil ještě Hopka na 100 m motýlek nový čs. rekord časem 1:03,7 min.

ČSR – SSSR

Další mezistátní utkání tohoto roku proběhlo v Brně a Praze (skoky) ve dnech 22. - 23. 7. '59. Se SSSR jsme prohráli jen o 6 bodů v poměru 118 : 124, přičemž muži jasně prohráli 78 : 58, naopak ženy málem rozhodly utkání neboť přesvědčivě zvítězily 60 : 46. V plaveckých soutěžích mužů zaznamenali vítězství jen Pazdírek na 200 m motýlek a štafeta 4x100 m polohově (Danihel, Svozil, Pazdírek, Kováč). Družstvo žen bylo o poznání úspěšnější, když zvítězilo ve všech (!) plaveckých disciplínách, především zásluhou vítězek Kottkové (100 m v. zp.), Skupilové (400 m v. zp., 100 m motýlek), Kadlecové (200 m prsa) a Skřivancové (100 m znak).

VI. mezinárodní sportovní hry mládeže

Výprava plavců na tento sportovní svátek čítala jen 2 plavce (Kováč, Plzák) a 2 plavkyně (Kottková, Vaníčková), ale přesto zaznamenala 5x první místo, 3x druhé místo a ještě čtvrté a šesté místo. Konkrétně byly výsledky našich následující: Kottková vyhrála závod na 100 m v. zp. a 400 m v. zp. před Vaníčkovou, Kováč vyhrál 100 m v. zp., Plzák byl ve stejném závodě čtvrtý, Vaníčková vyhrála 100 m znak a druhá byla v závodě na 100 m motýlek, Plzák zvítězil v závodě na 400 m v. zp. a konečně Kováč obsadil ještě druhé místo na 100 m motýlek.

Univerziáda v Turíně

V Itálii se konala od 27. 8. '59 univerziáda, na které nás v plavání reprezentovali: Kottková, Krček, Svoboda, Pazdírek a Kováč.

Medailová umístění našich: 1. místo Kottková 400 m v. zp. 5:53,3 min.

2. místo Kottková 100 m v. zp. 1:10,3 min.

2. místo polohová štafeta 4:27,6 min.

3. místo Pazdírek 200 m motýlek 2:25,2 min.

Mezinárodní závody v Magdeburku

závody se konaly na podzim, účast 10 plavců: Kottková, Čechová, Skupilová, Vaníčková, Kadlecová, Marková, Kováč, Svozil, Svoboda a Krček

1. místo Svozil 100 m prsa za 1:13,1 min.

2. místo Krček 100 m znak za 1:07,5 min.

3. místo 4x100 m polohově 5:14,1 min. (Vaníčková, Skupilová, Kadlecová, Kottková). Navíc Kottková vytvořila nový čs. rekord na 100 m v. zp. časem 1:07,5 min.

1960

Soutěže:

Mezinárodní plavecké závody v Praze

U příležitosti otevření nového plaveckého stadionu v Praze – Podolí a II. celostátní spartakiády se konaly 21. 6. '56 závody. Účast našich plavců byla téměř povinností. Zahraniční účast tvořili plavci z NDR, Polska, Rumunska a Maďarska.

ČSSR – Polsko

Další utkání s tradičním soupeřem jsme tentokrát **vyhráli o jediný bod 123 : 122**, přičemž **muži prohráli 62 : 74, ale ženy zvítězily 61 : 48**. Utkání proběhlo v Bratislavě 9. - 10. 7. '60.

SSSR – ČSSR

V Moskvě absolvoval náš výběr další mezistátní utkání v tomto roce. Sovětům jsme na jejich půdě oplatili porážku z Brna, když jsme **zvítězili v celém utkání o 1 bod a to 123 : 122**. Hlavní podíl na našem celkovém vítězství mají především ženy.

Letní olympijské hry v Římě 1960

Soutěží v plavání a skocích do vody na OH se zúčastnili: **Tomáš Bauer, Vítězslav Svozil, Pavel Pazdírek a Marta Kadlecová**. Plavecké disciplíny probíhaly od 25. 8. '60 na Stadio del Nuoto.

Výsledky našich plavců:

- **Kadlecová** skončila ve 4. rozplavbě na **200 m prsa** až na 6. místě 3:01,7 min. a nepostoupila, skončila tak celkově **na 18. místě** (30 startujících)
- **Pazdírek** postoupil na 200 m motýlek z rozplavby do **semifinále**, kde ovšem skončil na 5. místě a do další fáze závodu se neprobojoval – jeho čas v semifinále byl 2:23,5 min. (38 přihlášených)
- **Svozil** postoupil z rozplavby na 200 m prsa do kvalifikace pro semifinále, kde mu však k postupu dále nestačilo ani vytvoření nového čs. rekordu výkonem 2:41,7 min. (44 startujících)

5.2. VODNÍ PÓLO

1945

Jak již bylo řečeno, během 2. světové války byly zakázány mezinárodní sportovní akce. Po osvobození se musela vzpamatovat z válečné vřavy především sama republika jako taková a pomalu se obnovovala činnost v klubech. Je proto logické, že se v tomto roce **žádný mezinárodní kontakt vodních pólistů nekonal.**

1946

Soutěže:

ČSR – SSSR

- v rámci tohoto hlavně plaveckého utkání byla v Brně odehrána **2 mezistátní utkání** ve vodním pólu, obě jsme **prohráli v poměru 1 : 4 resp. 2 : 4**
- utkání byla původně plánována jako součást obnovených „Všeslovanských mistrovství v plavání“, které se však neuskutečnilo

ČSR – Francie

- součástí plaveckého utkání s Francií bylo v srpnu v Praze i utkání vodního póla

ČSR – Francie 3 : 3, v poločase jsme vedli 2 : 0, nakonec Švehla vyrovnal jen 5 s před koncem zápasu

1947

Soutěže:

IX. Akademické mistrovství světa v Paříži

Naši vodní pólisté se umístili **na krásném 2. místě** a podle dobového tisku nadchli odborníky, kteří je po tomto turnaji pasovali na černého koně nadcházejícího mistrovství Evropy a jasného kandidáta na medaili.

- výsledky ve skupině: **ČSR – Belgie 4 : 0, ČSR – Skotsko 12 : 1**
- výsledky ve finálové skupině: **ČSR – Egypt 4 : 1, ČSR – Maďarsko 1 : 4**

Naši reprezentanti hráli většinou v sestavě: Kocourek, Hromec, Skoumal, Bočan, Černý, Šmarda, nejlepším střelcem našeho družstva byl Černý

Mezistátní plavecké utkání s Francií

Během tohoto plaveckého utkání s Francií, které se uskutečnilo jako příprava obou reprezentací, se odehrálo jedno plavecké utkání. **Francie – ČSR 2 : 2**

Mistrovství Evropy

Naši vodní pólisté bohužel nezopakovali pěkné výsledky z přípravných zápasů ve Francii a po druhém místě na mistrovství světa akademiků se museli rozloučit s turnajem již po zápasech skupiny, kde **prohráli nejprve s Belgií 1 : 3 a pak i s Anglií 1 : 4.**

Sestava našich: **Kocourek J., Kocourek R., Hromec, Švehla, Novotný, Černý, Šmarda**

1948

Soutěže:

ČSR – Polsko 18 : 2 a 9 : 3

Zápasy proběhly jako součást mezistátního plaveckého utkání v Poznani 5. - 6. 1. '48. V rámci miniturné našich plavců v Polsku se pólisté utkali ještě s **Polonií Bytom** (mistr Polska), kterou **porazili** vysoko **14 : 0**

„O pohár prezidenta Auriola“

Významný turnaj ve vodním pólu, na který byl za Československo pozván **klub ČPK Praha**, se uskutečnil v pro nás tak významných dnech 28. - 29. 2. '48 ve Strasbourgu. Turnaj probíhal na velmi malém hřišti s rozměry pouze 12x15 m. Přesto si naši poradili skvěle a celý turnaj vyhráli. **Získali tak cenný pohár z Francie ve velmi pěkně obsazeném podniku.**

Výsledky: ČPK – Saint Giles de Bruxelles 8 : 8

ČPK – Strasbourg 7 : 4

ČPK – Kingsbury London 11 : 5

Naši pólisté se podívali ještě do Itálie, kde sehráli 3 přípravné zápasy. Bohužel všechna tři utkání jsme prohráli a to v poměru: **1 : 6 ; 1 : 6 a 2 : 7**

1949

V tomto roce byl zaznamenán **jediný významný „kontakt“ pólistů se zahraničím.** Bylo to 14 – ti denní **soustředění** naší výpravy v SSSR. Mezi plavci nechyběla ani výprava pólistů. I když v této době se ještě nedá hovořit o pólistech „specialistech“, bylo vodní pólo hlavní náplní těchto mužů: **Kocourek, Bunta, Kaberle, Jaška, Černý, Bočan, Nejedlý.**

Soutěže:

X. LASH v Budapešti

Na tuto akci naši pólisté neodcestovali z důvodu malé účasti soupeřů (pouze 2).

1950

Soutěže:

ČSR – Maďarsko

Součástí mezistátního utkání byly i 4 zápasy ve vodním pólu (2x v Praze, 2x v Bratislavě)

V Bratislavě s těmito výsledky: **ČSR – Maďarsko 4 : 9 resp. 4 : 13**

(naše sestava ve druhém utkání: R. Kocourek, Jaška, Bočan, Deák, Novotný, Landkammer, Kaberle; naše branky zaznamenali – Deák 3 a Landkammer 1)

V Praze první zápas s výsledkem **Tyršův kraj – Maďarsko – 0 : 9**

V odvetném zápase nastoupil **Sokol Vinohrady a také prohrál, tentokrát 1 : 11**

Mezistátní plavecké utkání ČSR – Polsko

V Děčíně se v srpnu uskutečnilo mezistátní utkání, jehož součástí byly také dvě utkání vodního póla. První z nich se počítalo i do celkového výsledku tohoto utkání (129 : 93) a **skončilo vítězstvím našich v poměru 16 : 2**. Sestava našeho družstva: R. Kocourek, J. Kocourek, Kaberle, Landkammer, Deák, Bočan, Novotný; branky vstřelili: Bočan 5, Deák 4, Novotný 3, Landkammer a Kocourek po 2.

Ve **druhém zápase** vodního póla jsme „půjčili“ polákům 2 hráče (Novotného a Landkammera), a proto toto utkání nemohlo být počítáno do celkových výsledků. I tak jsme **vyhráli 17 : 2**.

1951

Soutěže:

XI. SALH Berlín

Vodní pólisté se umístili na **3. místě** v turnaji Sportovních akademických letních her

Výsledky našich: **Rumunsko – ČSR 4 : 5, Maďarsko - ČSR 11 : 0, NDR – ČSR 5 : 4**

Sestava našich: **Danninger, Hudeček, Morávek, Černý, Deák, Bočan, Gerthoffer**

1952

V tomto roce nezaznamenány žádné výsledky vodních pólistů v zahraničí.

1953

V červnu proběhlo 14 - ti denní soustředění našich plavců a pólistů v Maďarsku. Cílem bylo trénování s Rusy, Maďary a Bulhary. Celkem se zúčastnilo 22 plavců a pólistů. Vodní pólisté sehráli na tomto soustředění celkem 10 utkání z nichž 6 vyhráli. Utkání byla sehrána proti nejlepším mužstvům Maďarska a národnímu týmu Bulharska.

1954

Soutěže:

ČSR – Maďarsko

- součástí plaveckých soutěží bylo již tradičně i vodní pólo
- kritizována byla hlavně nečistá hra našich, na druhou stranu nutno připomenout, že tento zápas byl pro naše pólisty prvním ostrým mezistátním utkáním po několika letech a hned proti úřadujícím mistrům světa
- naši v sestavě **Morávek, Kocourek, Hudeček, Deák, Bočan, Novotný, Gerthoffer** neměla šanci a v soutěžním utkání, jehož výsledek se započítával do celkového hodnocení, jsme **prohráli vysoko 1 : 11; ve druhém utkání jsme rovněž podleli, tentokrát 4 : 13**

Čs. družstvo vodního póla v Berlíně

- československé pólové družstvo se zúčastnilo, stejně jako někteří plavci, **her FDJ v Berlíně**
- naše reprezentanty vedl maďarský trenér Vertessi
- naši v prvním zápase remizovali s **NDR 5 : 5** a **ve druhém dokonce prohráli 2 : 3**

ME Turín

- **reprezentační družstvo se ME v Turíně nezúčastnilo**, trenéru Vertessimu byl dokonce ukončen pobyt v ČSR

XII. LASH Budapešť

- naši vodní pólisté po **prohrách se SSSR, Maďarskem i Egyptem nepostoupili dále**

ČSR – Rakousko

- vodní pólo je tradičně součástí téměř všech mezistátních zápasů, v tomto případě se naši museli sklonit před uměním Rakouských pólistů, kteří v soutěžním utkání **porazili výběr ČSR 7 : 3, ve druhém zápase, který ale již nebyl započítáván do celkového hodnocení jsme jasně zvítězili 7 : 1**

- příčinou porážky byla neúčast střelce Deáka (nevolnost), neboť ve druhém zápase již Deák nastoupil a spolu s dalším hráčem Bačíkem nastříleli všechny branky našich

1955

Soutěže:

ČSR – Rakousko

- **pólisté vyhráli** první zápas, který se započítával do celkového hodnocení mezinárodního plaveckého utkání v poměru **5 : 2** (naši: Morávek, Chorvát, Kocourek, Severa, Gerthoffer, Novotný, Šmarda)
- **ve druhém utkání** nastoupili naši **junioři** a uhráli pěknou **remízu 3 : 3**
- další zápas ve vodním pólu se odehrál již jako **odveta v Košicích**, kam Rakušané zamířili po brněnském utkání, tentokrát **naši zvítězili jen těsně 8 : 7**

Polsko – ČSR

- zápas vodního póla skončil **naší porážkou 5 : 3** a tím prakticky tato jediná disciplína plaveckého utkání s Polskem rozhodla, neboť vítěz získal do hodnocení plných 10 bodů

Rumunsko – ČSR

- zápas vodního póla **muži bohužel prohráli 4 : 3 (2 : 0)** a **dorostencům** se porážku oplatit nepodařilo a **prohráli ještě větším rozdílem 10 : 2**

1956

- schválen nový soutěžní řád vodního póla
- FINA v Paříži rozhodla, že turnaj OH ve vodním pólu bude pro 16 družstev a to tak, že 12 družstev postoupí rovnou podle výkonnosti (budou vybrána FINA) a zbylá družstva budou hrát kvalifikační turnaj o zbylá 4 místa, nově se bude na olympijském turnaji hrát o pořadí na 9. – 16. místě
- ve světě se začalo hovořit o vodním pólu žen (Nizozemí, NDR), u nás zatím bez odezvy

Soutěže:

ČSR – Rumunsko

- součástí mezistátního utkání byl jako obvykle zápas vodního póla
- **naše reprezentace vyhrála v soutěžním utkání 5 : 4, v odvetě jsme uhráli remízu 3 : 3**

- nutno podotknout, že naši nastoupili proti „B“ družstvu soupeře, neboť lepší výběr Rumunska byl v té době na významném mezinárodním turnaji v Neapoli
- naše sestava: Štark, Kocourek, Chorvát, Deák, Gerthoffer, Bočan, Urban
- **dorostenci** nastoupili proti stejně starému výběru Rumunska a v obou utkáních nepoznali vítězství, neboť **prohráli nejprve těsně 3 : 2 a v neděli 7 : 2**

O prázdninách se uskutečnily v ČSR dva turnaje vodního póla s mezinárodní účastí během 10 - ti dnů.

V Košicích se uskutečnil turnaj za účasti dvou maďarských celků – Spartakus Budapešť a Bástia Eger, z ČSR se zúčastnily celky Spartaku Košice a dva celky z Bratislavy. Vítězství získal celek Slavie Bratislava „A“.

Bratislavský celek pak uspořádal svůj **turnaj ve VP v Bratislavě**, na který si pozval mistrovské celky z NDR (Dynamo Magdeburg) a Rakouska (Union Vídeň). Celkově opět **vyhrála Bratislava.**

ČSR – Rakousko

- v oficiálním zápase, který se započítával do celkového bodování, jsme bohužel **prohráli 2 : 3**

Sestava našich: Morávek, Kocourek, Chorvát, Gerthoffer, Severa, Šmarda, Deák

- na zmiňovaný zápas se však nedostavil maďarský rozhodčí, a tak celé utkání pískal náčelník rakouského plaveckého svazu Webhoffer, za výkon si vysloužil velkou kritiku i v rakouských novinách
- **odvetné utkání** druhý den jsme již jasně zvládli a **vyhráli 6 : 2**

ČSR – Bavorsko

- oficiální utkání ve vodním pólu skončilo smírně **7 : 7**

sestava – Deák, Štark, Chorvát, Kocourek, Bočan, Šmarda, Gerthoffer

- v dalším, čistě přátelském utkání se střetlo naše reprezentační družstvo s olympijským výběrem NSR a zápas skončil jasným vítězstvím soupeře **8 : 2**

1957

Soutěže:

Velikonoční turnaj v Berlíně

- silně obsazeného turnaje se za ČSR zúčastnil oddíl **Tatranu Praha**, který vybojoval ve

vyrovnaném turnaji až **páté místo (ze šesti)**

- největší slabinou mužstva byla taktika, kdy i velmi dobře rozehraná utkání jsme nakonec nepochopitelně prohráli, navíc se hrálo na 50m bazénu a naši trénovali v 25m bazénu

Výsledky Tatranu: **Arman Ryekjavik – Tatran 3 : 11, Dynamo Magdeburk – Tatran 5 : 3**
Tatran – Motor Berlín 4 : 5, Tatran – Gent 3 : 3, Wissenschaft – Tatran 6 : 4

Zápasy Dynama Praha v NSR

- v rámci zájezdu plavců Dynama se uskutečnily i zápasy vodního póla

Dynamo Praha – Darmstadt 5 : 1

Dynamo Praha – SC Offenbach 8 : 1

Dynamo Praha – Höchster Schwimmverein 8 : 3

Dynamo Praha – Darmstadt 4 : 4 (mistr Hessenska)

Dynamo Praha – Würzburg 4 : 0

Dynamo Praha – Würzburg 7 : 1 (odveta hrána v Tauber – Bischofsheimu)

Pólisté Dynama Moskva v ČSR

- mistrovské družstvo Dynamo Moskva přijelo na turné po Československu 11. 6. '57

Dynamo Moskva – mužstvo Prahy (Tatran + Slavia) 8 : 2 (v Praze na Barrandově)

Dynamo Moskva – Brno 6 : 3 (hráno v Brně, základ družstva tvořili hráči Dukly Brno)

Dynamo Moskva – Slavia Bratislava 3 : 2 (ani náš mistr nedokázal Sověty porazit)

Pólový turnaj v Arnstadtu

- do Německa nás jel reprezentovat **celek tvořený převážně ze Slavie Bratislava** (Štark, Nemeš, Chorvát, Gerthoffer, Bočan, Deák, Urban, Vajík, Kuchař, Šťastný)

- „tradičně“ jsme dojeli na turnaj pozdě v noci a druhý den jsme již byli v bazéně

Z výsledků: **ČSR - Rumunsko 8 : 5 (branky: Urban 2x, Bočan, Deák, Chorvát)**

ČSR – NDR 5 : 6 (branky: Bočan 2x, Chorvát, Deák, Urban)

ČSR – Polsko 5 : 5 (branky: Deák, Chorvát, Urban 2x, Bočan)

Celkově se naše mužstvo umístilo až na **3. místě**, což je jistě zklamáním.

Norimberk v ČSR

Plzeň – Norimberk 3 : 10 – meziměstské utkání v Plzni

Tatran Střešovice – I. FC Norimberk 5 : 4 – meziměstské utkání v Praze

Spartak Brno ZJŠ – I. FC Norimberk 5 : 4 – zápas cestou z Norimberka na mezinárodní turnaj v Bratislavě

Mezinárodní pólový turnaj v Bratislavě

- účast byla bohužel slabší než se očekávalo (Dósa Szolnok, I. FC Norimberk, Slavia Bratislava, Akademici ČSR)
- zvítězila Bratislava bez ztráty bodu

III. mezinárodní sportovní hry v Moskvě

- **naše reprezentační družstvo** tvořili: Štark, Chorvát, Nemeš, Štofán, Deák, Neumann, Bočan
- v základní skupině jsme nastoupili **proti Maďarsku (0 : 10), Skotsku (4 : 0) a Belgii**
- nepostoupili jsme ze skupiny, možná to bylo způsobeno i tím, že naši pólisté nebyli celý týden před začátkem turnaje vůbec v bazéně

ČSR – Rakousko

Zápas vodního póla v rámci mezistátního utkání v Děčíně **vyhrála naše reprezentace** až po boji **2 : 0**, branky vstřelili Bačík a Bočan

Československo kombinované – Rakousko kombinované 5 : 5

- ještě jeden zápas byl sehrán po skončení utkání již v kombinovaných sestavách
- branky vstřelili Neumann 2x, Reisenbüchler 2x, Bačík

NDR – ČSR

- v zápase vodního póla jsme neslavili úspěch **a prohráli po bitvě 6 : 5**
 - branky Wilczek 2x, Urban 2x, Deák
- Ve druhém, již přátelském utkání, jsme uhráli remízu 4 : 4**
- branky dali Deák 2x, Wilczek a Markovič

ČSR – Bavorsko

- v oficiálním zápase **vyhráli naši reprezentanti nad Bavorskem 9 : 5**
- **ve druhém, již přátelském utkání, jsme zvítězili 11 : 8**
- branky Gerthoffer 4x, Bočan 4x, Urban, Skovajsa

1958

Soutěže:

ČSR – NDR

- v Brně se odehrál zápas při mezistátním utkání s NDR, omlazené družstvo vodního póla ve složení Souček, Markovič, Štofan, Čop, Severa, Neumann, Deák, bojovalo, ale na lepší výsledek než **3 : 2 pro NDR** nedosáhlo
- ve druhém přátelském zápase jsme uhráli **remízu** stejně jako loni **4 : 4**

Polsko – ČSR

- zápas vodního póla v rámci mezistátního utkání skončil **smírně 7 : 7 (3 : 3)**
- naše sestava: Morávek, Markovič, Štofan, Čop, Deák, Neumann, Reisenbüchler
- branky: Neumann 3, Čop 2, Deák, Štofan

Mistrovství Evropy Budapešť

Přestože bylo mnohokrát na zasedáních ČSTV zdůrazněno, že je žádoucí, aby se naše reprezentace vodního póla zúčastnila mistrovství Evropy, nestalo se tak.

1959

Soutěže:

NDR – ČSR

- **dva zápasy** sehráli naši pólisté s NDR (jeden soutěžní, druhý přátelský) a **oba dva prohráli** výsledkem **2 : 4 resp. 2 : 5**
- do soutěžního zápasu nastoupilo družstvo ve složení: Štark, Neumann, Čop, Bačík, Štofan, Markovič, Reisenbüchler. Obě naše branky vstřelil Neumann.

ČSR – SSSR

- **dva zápasy** sehráli naši pólisté se SSSR (jeden soutěžní, druhý přátelský) a **oba dva prohráli** výsledkem **4 : 6 resp. 3 : 4**
- do soutěžního zápasu nastoupilo družstvo ve složení: Morávek, Neumann, Čop, Mastný, Štofan, Markovič, Reisenbüchler. Branky našich: Čop 2x, Neumann, Markovič

1960

ČSSR – Polsko

Nečekané **vítězství** jsme zaznamenali ve vodním pólu. Náš výběr vyhrál utkání **7 : 3 (2 : 1)**.

Sestava: Štark, Bočan, Juriga, Neumann, Čop, Bačík, Schmuck.

Branky: Juriga 2x, Bočan, Neumann, Čop, Bačík, Schmuck

Ve **druhém**, neoficiálním utkání, jsme hodně obměnili sestavu a **prohráli 2 : 3**.

SSSR – ČSSR

Už se zdálo, že by naše vodní pólo mohlo částečně srovnat krok s Evropou, po vítězství nad Polskem si to alespoň leckdo myslel. Po utkání se SSSR při mezistátním plaveckém utkání jsme se však vrátili nohama na zem. **Prohráli jsme vysoko 8 : 3 (4 : 1)**. Branky našich vstřelili Reisenbüchler 2x a Neumann.

5.3. SKOKY DO VODY

1945

Podobně jako u plavání a vodního póla ani ve skocích nezaznamenán mezinárodní kontakt.

1946

Zastoupení čs. skokanů bylo v utkání ČSR – SSSR a při utkání s Francií.

1947

Soutěže:

Velká cena Paříže

V této soutěži se vedle plavců představil i skokan **Václav Kácl**, který obsadil **2. místo** ve skocích z prkna.

Mistrovství Evropy 1947

Na tomto mistrovství Evropy mělo Československo pouze **jediného závodníka** skokana **Václava Kácla**. Ten skončil závod ve skocích z **3 m prkna na 6. místě za 103,68 b.**(ze 14) a při skocích z **věže obsadil 10. místo za bodové hodnocení 79,50 b. (ze 13).**

Měli jsme zastoupení i na poli funkcionářů. Ing. Hauptman řídil jako vrchní rozhodčí všechny čtyři skokanské soutěže.

1948

Soutěže:

ČSR – Polsko

Jediný skokan **Krčma** zastupoval ČSR ve skocích do vody s Polskem. Velkým náskokem 25 bodů svou **soutěž vyhrál.**

1949

Soustředění čs. reprezentace v Sovětském svazu se zúčastnili za skokanskou sekci dva muži **Kácl** a **Krčma**. V přátelských utkáních však vyhrát nedokázali ani jednou. Ze skokanek nebyl přítomen nikdo. Byl to jediný zahraniční kontakt pro skokany (a ještě de facto nesoutěžní).

1950

Soutěže:

ČSR – Maďarsko

Ve dvoj utkání s Maďarskem se skákalo jen v Bratislavě. Ani ve skocích jsme nezaznamenali výhru nad soupeřem. Za ČSR skákali Čelko a Čermák z 3 m prkna a Kácl s Rudišem z věže. Naši skončili na 3. místě Čelko, resp. 4. místě Čermák ve skocích z 3 m prkna a 2. Kácl, resp. 4. místě Rudiš ve skocích z věže.

1951

Soutěže:

XI. SALH v Berlíně

Na jediné mezinárodní soutěži, které se naši skokani zúčastnili, jsme měli jedinou zástupkyni v podobě Marie Čermákové. Nedosáhla žádného zvláštního výsledku.

1952

Soutěže:

IV. sjezd FDJ v Berlíně

Jediný skokan z ČSR Kácl se závodů zúčastnil. Ve skocích z 3 m prkna i ve skocích z věže obsadil shodně 5. místo.

ČSR – Polsko

1. Kácl 147,38 b., 2. Bauer 143,11 b. ve skocích z věže.
- skokanská část se ale do celkového výsledky nepočítala

1953

Proběhlo jen soustředění v Maďarsku.

1954

Soutěže:

ČSR – Maďarsko

- součást závodů s Maďary
- ve skocích jsme překvapivě získali jediné vítězství v celém mezistátním utkání ČSR - Maďarsko v Bratislavě, zasloužil se o něj Bauer, který vyhrál skoky ze 3 m prkna výkonem 140,19 b.

- ve skocích z věže obsadil sice až 3. místo, přesto Bauer oběma výkony splnil limity pro udělení titulu mistra sportu ; druhý skokan Tehel se zranil a nedokončil

ME v Turíně

- ve skocích jsme měli v Turíně na ME jediného zástupce a to **Bauera**, který startoval ve skocích z 3 m prkna; v rozřazovací části obsadil až 18. místo a do 12 - ti členného finále nepostoupil

ČSR – Rakousko

- skoky byly součástí mezistátního plaveckého utkání obou zemí, za ČSR skákali Bauer, Krěma, Čermáková, Káslová; bohužel v této disciplíně jsme vítězství neslavili

1955

Soutěže:

ČSR – Rakousko

- skokanskou část utkání s Rakouskem vyhrál mezi muži Rakušan Röhrig před naším Bauerem, soutěž žen ovládla již naše závodnice Čermáková

Polsko – ČSR

- skokanské soutěže nebyly součástí mezistátního plaveckého utkání v Lodzi

Rumunsko – ČSR

- skokanská část utkání byla omezena jen na skoky z 3 m prkna a jen muži
- zvítězil náš Bauer výkonem 150,41 b., druhý skokan Čelko skončil až čtvrtý za 126,72 b.

1956

Soutěže:

ČSR – Rumunsko

- naši zopakovali výkon z loňska a vyhráli skokanskou část utkání 6 : 5, v rozšířeném střetnutí 0 skoky z věže však celkově prohráli 9 : 13 (tzn. po skocích z 3 m prkna a věže)
- skoky z prkna vyhrál Bauer, ve skocích z věže byl náš nejlepší skokan (Kácl) až třetí

ČSR – Rakousko

- skokanská část utkání se odehrála ve městečku Wattens v Tyrolích

- soutěž skokanů ze 3 m prkna vyhrál náš Bauer (Kácl byl jen do počtu a skončil na 4. místě).
Ve skocích z věže byl Kácl naším jediným závodníkem a skončil na 3. místě
- v soutěži žen byla Čermáková na 2. a Švábová na 3. místě ve skocích ze 3 m prkna, ve skocích z věže opět jediná závodnice Švábová na 2. místě

ČSR – Bavorsko

- ve skokanské soutěži startovali z důvodů nedorozumění mezi naším a německým svazem jen muži, Bauer s přehledem ovládl skoky ze 3 m prkna

1957

- rovněž ve skocích do vody provedl kongres FINA změny platné od roku 1957
- především se ruší veškeré omezení pro soutěž žen, tzn. mohou se provádět jako volné skoky i ty nejtěžší
- pro soutěž skoků s prkna jsou zavedeny povinné skoky, tzn. že se soutěž bude skládat z pěti skoků povinných a pěti skoků volných (volitelných)
- povinné skoky pro soutěže mužů i žen: skok střemhlav napřed, skok střemhlav nazad, skok zvrtný, skok zpětný a $\frac{1}{2}$ vrut, přičemž závodník má možnost volby provedení
- u skoků s prkna bylo dále zrušeno rozlišování skoků z místa a s rozběhem
- byly zařazeny i některé nové skoky z prkna i z věže

Soutěže:

Mezistátní plavecké závody ve Varšavě

- skokan Bauer se zúčastnil jako jediný skokan ČSR těchto závodů, kde skončil v průměrném výkonu na 4. místě za 117,68 bodu.

Mezistátní čtyřutkáni skokanů v Rostocku

- dalším mezinárodním podnikem, kterého se zúčastnili českoslovenští skokani a skokanky, byly závody v Rostocku za účasti ČSR, NDR, Polska a Švédska
- největšího úspěchu dosáhl Bauer, který skončil na 2. místě ve skocích ze 3 m prkna za 125,02 b., náš druhý závodník v soutěži skončil na pěkném 6. místě za 110,46 b., v celkovém hodnocení mužů skončili naši borci na 2. místě
- v kategorii žen jsme měli rovněž dvojí zastoupení a to v podobě Čermákové a Švábové, ve své disciplíně (skoky z prkna) však obsadily předposlední a poslední místo

Mezinárodní závody ve skocích v Děčíně

- po úspěšném prvním ročníku byl v sobotu 13. 7. '57 za účasti 5 – ti zemí (ČSR, Jugoslávie, NDR, Polsko, Rumunsko) zahájen závod ve skocích do vody
- v soutěži žen ve skocích ze 3 m prkna byla naše Čermáková až na 4. místě (90,75 b.), dále se soutěže zúčastnily bez většího úspěchu Čelková a Švábová
- v soutěži mužů ze 3 m prkna skončil Bauer na 2. místě (132,41 b.), další reprezentanti Krčma, Altmann, Hejl a Čuprák nedosáhli na přední místa

III. mezinárodní sportovní hry v Moskvě

- náš jediný skokan, Tomáš Bauer, se zúčastnil tohoto sportovního podniku
- na podmínky v jakých trénoval a jaké možnosti měl na přípravu přímo v lyžnících dosáhl skvělého umístění, v konkurenci 13 skokanů se umístil ve skocích ze 3 m prkna na pěkném 4. místě za 126,36 b. o pouhou 0,1 bodu za třetím Vazéníusem z Finska

ČSR – Rakousko

- ve skokanské části utkání jsme měli tradiční zastoupení
- ve skocích z 3 m prkna 3. místo Čermáková (101,24 b.), 4. místo Čelková (91,96 b.)
- ve skocích z věže 3. místo J. Švábová (58,11 b.), 4. místo V. Švábová (51,73 b.)
- muži, skoky 3 m prkno 1. místo Bauer (141,23 b.), 4. místo Krčma (120,93 b.)
- muži, skoky z věže 3. místo Hejl (101,07 b.), 4. místo Altmann (94,25 b.)

NDR - ČSR

- muži, skoky 3 m prkno 1. místo Bauer (136,43 b.), 4. místo Krčma (117,51 b.)
- v soutěži žen 3 m prkno, nastoupila jen náhradnice Jetmarová získala 3. místo za 85,05 b.

ČSR - Bavorsko

- opět neúčast Bauera
- ve skocích žen z 3 m prkna 2. místo J. Švábová (90,56 b.), 4. místo V. Švábová (79,81 b.)
- muži, skoky 3 m prkno 2. místo Krčma (118,40 b.), 4. místo Hejl (90,73 b.)

1958

Soutěže:

ČSR – NDR

- v soutěži mužů 3 m prkno Bauer 2. místo za 128,05 b., Hejl 4. místo za 100,02 b.

- v soutěži žen Povolná Marie 3. místo za 87,60 b., Jetmarová Ludmila 4. místo za 77,24 b.

Mistrovství Evropy Budapešť

Ani skokané se ME nakonec nezúčastnili, přestože se počítalo s našim nejlepším Bauerem.

Polsko – ČSR

Skokanská část se uskutečnila ve Varšavě v Paláci sportu. Vzhledem k nevyhovujícímu bazénu pro skoky (hloubka jen 3,1 m) a při rozeskakování se ještě nalomilo prkno.

- ve skocích ze 3 m prkna muži 1. místo Bauer 127,80 b., 4. místo Cuprák 102,01 b.

- ve skocích ze 3 m prkna ženy 3. místo Švábová Vlasta 87,36 b., 4. místo Povolná 84,42 b.

1959

Soutěže:

ČSR – SSSR

- ve skokanských disciplínách jsme zaznamenali pěkné vítězství Bauera na 3 m prkně, druhý reprezentant Cuprák skončil čtvrtý.

- ve skocích z věže byl Bauer na 2. místě a Hejl na 4. místě.

- ženy skákaly ve stejném pořadí, ovšem bez úspěchu (Švábová 3. místo, Povolná 4. místo)

- při skocích z věže rovněž Švábová 3. místo a Streitová 4. místo)

1960

Soutěže:

ČSSR – Polsko

Ve skocích jsme nezaznamenali žádný pokrok.

- skoky 3 m prkno ženy 2. místo Budínová (107,07 b.), 4. místo Povolná (95,90 b.)

- skoky věž ženy 2. místo Švábová (64,34 b.), 3. místo Streitová (48,65 b.)

- skoky 3 m prkno muži 1. místo Bauer (135,66 b.), 4. místo Cuprák (108,84 b.)

- skoky věž muži 2. místo Bauer (145,73 b.), 3. místo Hejl (130,96 b.)

SSSR – ČSSR

V této části utkání se bohužel neprosadil náš nejlepší skokan posledních let Tomáš Bauer.

- skoky 3 m prkno ženy 2. místo Povolná (114,14 b.), 4. místo Švábová (105,93 b.)

- skoky věž ženy 3. místo Streitová (60,06 b.), 4. místo Švábová (80,02 b.)

- skoky 3 m prkno muži 3. místo Bauer (132,10 b.), 4. místo Cuprák (127,08 b.)

skoky věž muži 2. místo Hejl (131,9 b.), 3. místo Bauer (130,83 b.)

Olympijské hry Řím 1960

Jediný náš skokan **Bauer** nepostoupil z vylučovacího (kvalifikačního) závodu do semifinále, když skončil až na **21. místě (46,06 b.)**.

5.4. SYNCHRONIZOVANÉ PLAVÁNÍ

Viz. kapitola 4.4.

6. VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI ČESKOSLOVENSKÉHO PLAVECKÉHO SPORTU V LETECH 1945 - 1960

V této kapitole je zaznamenán stručný přehled nejúspěšnějších zástupců plaveckého sportu ve sledovaném období.

Plavání

Bartůšek Miroslav

- 12x mistr ČSR v plavání volný způsob
- 4. místo 1500 m v. zp. na ME 1947
- 5. místo jako člen štafety 4x200 m v. zp.
- 2x 6. místo na OH 1948 na tratích 400 m a 1500 m v. zp.
- později hráč vodního póla

Skovajsa Vladimír

- 25x mistr ČSR (z toho 12x ve štafetách) v plavání prsa, motýlek i volný způsob
- několikanásobný mistr ČSR ve vodním pólu (Slavia Bratislava)
- 1. mistr sportu v plavání v ČSR

Pazdírek Pavel

- 17x mistr ČSR (z toho 6x ve štafetě) v plavání motýlek a volný způsob
- 2. místo 200 m motýlek na ME 1958
- 5. místo jako člen štafety 4x100 m polohově
- 3. místo 200 m motýlek na Univerziádě 1959 v Turíně
- 3. místo jako člen štafety na 4x100 m polohově na Univerziádě v Turíně
- medailista z mnoha mezinárodních závodů, účast na OH 1960

Komadel Ľudovít

- držitel neuznaného vyrovnaného světového rekordu na 200 m prsa
- 4x mistr ČSR v plavání prsa
- 2. místo na X. Akademických hrách 1949 na 200 m prsa
- 8. místo na OH 1952 na 200 m prsa
- účast na OH 1952
- 1. mistr sportu v plavání v ČSR

Bačík Ladislav

- 11x mistr ČSR (3x ve štafetách) v plavání znak a volný způsob
- 5. místo na 100 m znak na ME 1954
- 5. místo jako člen štafety 4x100 m polohově na ME 1958
- účast na OH 1952 i 1956

Bočan Milan

- 9x mistr ČSR (6x ve štafetách) v plavání motýlek
- 2. místo na 100 m motýlek na X. Akademických hrách 1949

Bubník Miloslav

- 6x mistr ČSR (3x ve štafetě) v plavání v.zp. a motýlek
- 2. místo jako člen štafety 3x100 m polohově na IX. Akademických hrách 1947
- 3. místo na 400 m v. zp. na IX. Akademických hrách 1947
- 4. místo na 100 m v. zp. na IX. Akademických hrách 1947
- 5. místo jako člen štafety na 4x200 m v. zp. na ME 1947
- 3. místo na 100 m v. zp. na X. Akademických hrách 1949

Bad'ura Zdeněk

- 8x mistr ČSR (3x ve štafetě) v plavání volný způsob
- 8. místo na 400 m v. zp. na ME 1954

Kovář Jiří

- 5x mistr ČSR v plavání znak
- 3. místo na 100 m znak na ME 1947
- 2. místo jako člen štafety na 3x100 m polohově na IX. Akademických hrách 1947
- 3. místo na 100 m prsa na IX. Akademických hrách 1947

Pacina Václav

- 4x mistr ČSR (2x ve štafetě) v plavání volný způsob
- 3. místo na 1500 m v. zp. na XI. Akademických hrách 1951

Svozil Vítězslav

- 13x mistr ČSR (5x ve štafetě) v plavání prsa
- držitel světového a evropského rekordu na trati 100 m prsa

- účastník OH 1960

Maagová

- 13x mistryně ČSR (4x ve štafetě) v plavání volný způsob

Prášilová Vlasta

- 10x mistryně ČSR (5x ve štafetě) v plavání prsa

Pospíšilová

- 9x mistryně ČSR (4x ve štafetě) v plavání prsa

Skupilová Marta

- 16x mistryně ČSR (10x ve štafetě) v plavání v. zp., motýlek i prsa
- 3. místo na 100 m motýlek na ME 1958
- 9. místo na 100 m motýlek na OH 1956
- držitelka více než 100 rekordů ČSR ve všech věkových kategoriích

Králová Eva

- 13x mistryně ČSR (8x ve štafetě) v plavání prsa

Váňová Věra

- 16x mistryně ČSR (14 ve štafetě) v plavání v. zp. a prsa

Kadlecová Marta

- 2x mistryně ČSR v plavání prsa
- účast na OH 1960

Bečvárovská Zdena

- 8x mistryně ČSR (4x ve štafetě) v plavání v. zp.

Pišťeláková Růžena

- 7x mistryně ČSR (4x ve štafetě) v plavání znak

Kottková Ludmila

- 3x mistryně ČSR (2x ve štafetě) v plavání v. zp.
- 1. místo na 400 m v.zp. na Univerziádě v Turíně 1959
- 2. místo na 100 m v. zp. na Univerziádě v Turíně 1959

Skoky do vody

Kácl Václav

- 16x mistr ČSR (10x věž) ve skocích do vody jen ve sledovaném období, za celou kariéru získal více než 20 mistrovských titulů
- 2. místo ve Velké ceně Paříže 1947
- 6. místo na ME 1947 ve skocích z prkna
- 10. místo na ME 1947 ve skocích z věže
- 1. mistr sportu mezi skokany

Bauer Tomáš

- 16x mistr ČSR (převážně ve skocích z prkna)
- ve své době neměl u nás žádnou konkurenci
- účast na OH 1960 (21. místo)

Čermáková Marie

- 13x mistryně ČSR
- jednoznačně nejlepší skokanka ve sledovaném období

Ing. Hauptman Ladislav

- významný představitel našeho plaveckého sportu při LEN i FINA, specializoval se na skoky do vody

V oblasti vodního póla bych chtěl vzpomenout několik jmen - Ivan Gerthoffer, Jozef Deák, Milan Bočan, Jaroslav Kocourek, Vladimír Skovajsa, Neumann. Tito naši pólisté tvořili dlouhá léta páteř našeho zdaleka nejúspěšnějšího družstva vodního póla ve sledovaném období a tvořili rovněž základ reprezentačního družstva.

V oblasti synchronizovaného plavání stojí ve sledovaném období za zmínku snad jen zakladatel a propagátor tohoto sportu u nás, pan Stanislav Krajíček.

7. ZÁVĚR

V závěru se pokusím jasně shrnout vývoj plaveckých sportů na území ČSR v letech 1945 - 1960. Uvedené závěry jsou pro lepší přehlednost rozděleny podle kapitol v textu. Závěrečné shrnutí se týká kapitol 4, 5, 6 a příloh.

V kapitolách věnovaných plavání jsou u každého roku uvedeny, dle mého názoru, zásadní změny v organizaci čs. plavectví. Na tento přehledný výčet „novinek“ navazuje část, ve které jsou chronologicky seřazeny důležité závody, včetně jejich stručné charakteristiky, popř. uvedeny zajímavé výkony. Čtenář by si měl po přečtení této práce udělat představu, jak asi probíhaly tyto podniky před více než padesáti lety. V žádném případě se nejedná o vyčerpávající výčet všech závodů, které ve sledovaném období probíhaly.

Z textu je patrné, jak se čs. plavectví měnilo, jak se vyvíjelo. V prvních letech po válce se činovníci snažili obnovit stav před 2. sv. válkou. Spojují se oba rozdělené svazy (ČSR - SR), pořádají se závody, na které jezdí plavci obou republik, obnovuje se vydávání časopisu, diskutuje se o lepší síti krytých i nekrytých plováren. Nejdůležitější závody roku (mistrovství ČSR) jsou převážně záležitostmi úzké špičky reprezentantů. Dalšímu přirozenému rozvoji (možná) zabránila politická situace po únoru 1948. Po tomto zlomu v našich dějinách se velmi razantně začala měnit politika státu a jeho přístup k tělesné výchově jako takové. Plavání je chápáno jako braný prvek a je vyvíjena snaha o co největší plaveckou „gramotnost“ mezi veřejností a především mládeží. Vznikají nové soutěže, které mají za úkol přivést k plavání celé masy lidí. Zakládají se SHM, největší sportovní podnik v republice, který vykazuje desetitisícové účasti v celé ČSR. Mění se celá struktura v pořádání hlavních soutěží a postupu do nich. Začínají se školit instruktoři, cvičitelé a trenéři plavání. Na druhou stranu mohutná reorganizace (i na postech funkcionářů), časté změny v pořádání závodů a jiných plaveckých podniků, způsobují až zmatky a nepřehlednost. Některé soutěže zůstávají oddíly nepovšimnuty nebo se po 1 - 2 ročnících ruší nebo mění jejich organizace. Jisté uklidnění nastává až po 2. pol. 50. let, kdy se soutěže stabilizují.

Na mezinárodním fóru mělo čs. plavání ztíženou situaci, neboť za války byly zakázány veškeré zahraniční styky. Snaha funkcionářů byla zaměřena alespoň na obnovení kontaktů před válkou a kontaktů se sousedními státy. Z mezinárodního pohledu, po roce 1948, naše reprezentace obnovuje styky se zahraničím a vzhledem k novému politickému rozdělení Evropy probíhá obvykle několik mezinárodních utkání (v té době velmi populární, dnes prakticky zrušené) s nově vzniklými lidovými demokratiemi SSSR, Maďarskem, Polskem, NDR a Rakouskem. Nutno podotknout, že tyto státy patřily mezi evropskou špičku.

Vybraní reprezentanti se zúčastňují mezinárodních závodů. Na vrcholné evropské podniky však cestovala vždy jen velmi malá skupina plavců. Českoslovenští reprezentanti patřili, až na pár výjimek, k průměru, občas se zaskvěli někteří jednotlivci (např. Svozil, Skupilová, Pazdírek).

Ve vodním pólu byla situace ještě horší. Dlouhá léta po válce, i únoru 1948, bylo pro naše pólisty jediným velkým podnikem jednorázově odehrané mistrovství ČSR. Jisté oživení přinesl turnaj v rámci závodů „O pohár Slovenského národního povstání“. Opět až v pol. 50. let probíhá lépe organizovaná soutěž pólové ligy, která dává pólistům více prostoru k soutěžení. Vzhledem k malému počtu oddílů se vodnímu pólu nevěnovala dostatečná pozornost.

Mezinárodní kontakt našich vodních pólistů se odehrává převážně v režii klubů v rámci mezistátních zápasů na klubové úrovni. Pro úzký okruh reprezentantů pak ještě několik zápasů, které byly součástí mezistátních utkání reprezentace. Reprezentační výběr tvořili převážně hráči mistrovského klubu.

Ve skocích do vody byla situace obdobná jako u vodního póla. Málo závodů a hlavně možností kvalitního tréninku mělo za důsledek, že se skokům věnovala jen úzká skupina sportovců. Nejlepší závodníci pak sbírali tituly mistrů ČSR celé roky bez přerušení. Ani snaha vedení, které pořádalo školení trenérů skoků do vody a zavedení skoků do vody do SHM, nevedlo k většímu rozšíření skokanské základny.

Na mezinárodním fóru byly skoky součástí oblíbených mezistátních utkání. Přestože na nich startovala čs. skokanská špička, nejsou zaznamenány výraznější úspěchy. V celém sledovaném období snad jen Tomáš Bauer snese přísnější měřítko i v mezinárodním poli.

V části příloh jsou uvedeny všechny dostupné výsledky z mistrovství ČSR v plavání, vodním pólu a skocích do vody. Byly otisknuty (ovšem zdaleka ne vždy v ucelené podobě) v periodiku „Plavectví“. Výsledky z roku 1945 a 1946 byly získány ze sportovního týdeníku „Naše cesta“.

Na závěr bych chtěl podotknout, že Český svaz plaveckých sportů, jakožto nejvyšší správní orgán plavání v ČR, si nevede žádnou statistiku mistrovství ČSR z těchto let. Po mé žádosti o poskytnutí některých výsledků jsem byl pouze odkázán na soukromý archiv p. Ladislava Chajdy, který pro svaz kdysi statistiku zpracovával. Po nemalém úsilí jsem získal telefonní číslo na p. Chajdu. V telefonickém rozhoru mi hned v úvodu sdělil, že některé chybějící výsledky ve svých archivech má, ale odmítá spolupracovat se studenty naší fakulty.

8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Neperiodika

1. ČECHOVSKÁ, I. *Úvod do problematiky plavání (Profily sportu – plavání)*. Praha: Sport report 1994, č. 7, s. 85.
2. ČERNUŠÁK, V. *Základy plavání*. Bratislava: Šport 1957
3. ČERNUŠÁK, V. a kol. *Základy plavání, skokov do vody, vodného pola*. Bratislava: Šport 1962
4. HANÁK, V. *Skoky do vody*. Praha: Komenium, 1972, s. 268
5. HARANT, F. *O plaveckém sportu*. Praha: Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport při vládě ČSR 1954
6. HOCH, M. a kol. *Plavání*. Praha SPN 1976
7. HOCH, M. a kol. *Plavání (teorie a didaktika)*. Praha SPN 1983
8. JUNK, I. *Vodní pólo*. Olomouc, 1992, s. 32
9. KLEČKOVÁ, J. *Synchronizované plavání*. Olomouc, 1992, s.46, ISBN 80-7067-088-6
10. KOUDELKA, J. a kol. *Plavání mládeže*. Praha: APN 1960
11. KRAJÍČEK, S. *Po stopách plaveckého sportu*. Česká Lípa: Ministerstvo školství a osvěty, 1947, s.115
12. MOTYČKA, J. *Teorie plaveckých sportů*. Brno: MU, 2001, s.121
13. NEDOROST, K. *Vodní pólo v souvislostech*. Praha: ČSPS, s.71
14. ŠTORKÁN, R. *Plavání*. Praha: SPN, 1958. s. 63

Periodika

15. *Plavectví: časopis Českého amateurského plaveckého svazu v Praze*
rok 1947, č. 1-12
rok 1948, č. 1-12
16. *Plavectví: odborný měsíčník pro plavání, skoky do vody a vodní pólo*. Praha: Československá obec sokolská, 1949
1949, roč. 1, č. 1-12
1950, roč. 2, č. 1-12
1951, roč. 3, č. 1-12
1952, roč. 4, č. 1-12
1953, roč. 5, č. 1-12

1954, roč. 6, č. 1-12
1955, roč. 7, č. 1-12
1956, roč. 8, č. 1-12
1957, roč. 9, č. 1-12
1958, roč. 10, č. 1-12

17. *Vodní sporty: časopis Československého svazu tělesné výchovy*. Praha: Sportovní a turistické nakladatelství, 1959

1959, roč. 12, č. 1-12
1960, roč. 13, č. 1-12
1961, roč. 14, č. 1-3

Poznámka: Časopis „Plavectví“, vydávaný v letech 1947 - 1948, byl obdobou stejnojmenného časopisu vydávaného již v roce 1923. Od roku 1949 se vydával stejnojmenný časopis s novým číslováním a novým vydavatelem (ČOS). Od roku 1953 je vydavatelem Státní výbor tělesné výchovy a sportu v Praze. V roce 1957 se znovu mění majitel, resp. vydavatel časopisu na Československý svaz tělesné výchovy a sportu. A konečně od roku 1959 se časopis přejmenoval na „Vodní sporty“, číslování navázalo na časopis „Plavectví“ a vydavatel zůstal stejný. Časopis „Vodní sporty“ pak již vycházel až do 90. let 20. století.

Internetové odkazy:

www.fina.org

<http://plavani.cstv.cz>

www.olympic.cz

9. PŘÍLOHY

OBSAH

9.1. Mistrovství republiky – plavání 1945 – 1960	116
9.2. Mistrovství republiky – vodní pólo 1945 – 1960	137
9.3. Mistrovství republiky – skoky do vody 1945 – 1960	141

9.1. Mistrovství republiky – plavání 1945 – 1960

- jsou zde v přehledných tabulkách uvedeny mistři letního mistrovství republiky v plavání ve sledovaném období. V roce 1948 nebyly zveřejněny v tisku výkony jednotlivých přeborníků. V roce 1953 uvádím pouze jména přeborníků (mimo štafet) bez výkonů a klubové příslušnosti (nebyly zveřejněny v tisku). Výsledky z roku 1955 taktéž nebyly zveřejněny v tisku, byly poskytnuty ze soukromého archivu p. V. Svozila.

9.2. Mistrovství republiky – vodní pólo 1945 – 1960

- v tomto přehledu bohužel chybí roky 1945, 1948 a 1960, které nebyly nezveřejněny v tisku, v roce 1953 nebyla pólová soutěž vůbec dohrána. V roce 1953 byl zveřejněn pouze vítěz (viz. kapitola 3.2.2.), a proto není v přehledu konečná tabulka. U roku 1955 předkládám pouze tabulku ligy vodního póla po 2 odehraných kolech. Tabulka konečná již nebyla v periodiku Plavectví zveřejněna. Proto uvádím jen první tři mužstva tohoto ročníku ligy.

9.3. Mistrovství republiky – skoky do vody 1945 – 1960

- mezi těmito výsledky chybí tabulka z roku 1946 (jen vítěz jedné disciplíny) a 1952, kdy nebyly výsledky zveřejněny. U roku 1948 předkládám jen vítěze jednotlivých skokanských disciplín. V roce 1953 a 1954 je tabulka bez klubové příslušnosti závodníků. V přehledech z roku 1958 - 1960 jsou v tabulkách i mistři ČSR ve skocích z 1 m prkna, přestože se tento závod konal v jinou dobu (v zimě) než skoky z 3 m prkna a skoky z věže.

SEZNAM ZKRATEK POUŽITÝCH V PŘÍLOZE

ČPK	Český plavecký klub
PPK	Piešťanský plavecký klub
LTC	Lawn Tennis Club
SPK	Slovenský plavecký klub
KVS	Klub vodních sportů
ŠK	Športovní klub
GZ	Gottwaldovy závody
NV	Národní výbor
ATK	Armádní tělovýchovný klub
ÚDA	Ústřední dům armády
DA	Dům armády
VTa AZ	Vojenská technická akademie Antonína Zápotockého
VA AZ	Vojenská akademie Antonína Zápotockého
ČKD	Českomoravská Kolben Daněk
ZJŠ	Závody Jana Švermy
ITVS	Institut tělesné výchovy a sportu
VŠ	Vysoká škola
Sl.	Slavia
S.	Sokol
Sp.	Spartak
PK	Plavecký klub
min.	minuty
s	sekund
Hr. Kr.	Hradec Králové
m	metry

9.1. Mistrovství republiky mužů a žen v plavání 1945 - 1960

Mistrovství ČSR v plavání 1945 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Landkammer	ČPK Praha	1:02,6 min.	100 m v. zp.	Kubisová	Sokol Přerov	1:21,5 min.
200 m v. zp.	Landkammer	ČPK Praha	2:23,5 min.	400 m v. zp.	Havlíková	Slavia Praha	6:49,0 min.
400 m v. zp.	Landkammer	ČPK Praha	5:19,3 min.	100 m znak	Čechová	Slavia Praha	1:34,2 min.
200 m prsa	Komadel	PPK Piešťany	2:53,6 min.	200 m prsa	Frágnerová	LTC Praha	3:31,0 min.
100 m znak	Kovář	Slavia Praha	1:14,9 min.				
4x100 m prsa		PPK Piešťany	5:38,8 min.	4x100 m prsa		Sokol Přerov	6:53,0 min.
4x200 m v. zp.		ČPK Praha	10:28,9 min.	4x100 m v. zp.		LTC Praha	6:04,5 min.
3x100 m poloh.		Slavia Praha I.	3:44,4 min.	3x100 m poloh.		LTC Praha	4:44,1 min.
Celkové pořadí muži		ČPK Praha	119 b.	Celkové pořadí ženy		LTC Praha	91 b.
		Piešťanský plavecký klub	96 b.			Sokol Přerov	52 b.
		Slavia Praha	91 b.			SPK Bratislava	48 b.

Týdeník Naše Cesta roč. II. č. 31 ze dne 6.8. 1946

Mistrovství ČSR v plavání 1946 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Bubník	Slavia Praha	1:03,0 min.	100 m v. zp.	Kubisová	Sokol Přerov	1:21,8 min.
400 m v. zp.	Bartůšek	Sparta Praha	5:18,1 min.	400 m v. zp.	Múková	SPK Bratislava	6:35,6 min.
1500 m v. zp.	Landkammer	ČPK Praha	22:13,8 min.	100 m znak	Hrušková	SPK Bratislava	1:34,5 min.
200 m prsa	Skovajsa	SPK Bratislava	2:51,0 min.	200 m prsa	Prášilová	ČPK Brno	3:23,0 min.
100 m znak	Kovář	Slavia Praha	1:12,2 min.				
4x100 m prsa		ŠK Piešťany	5:27,4 min.	4x100 m prsa		ČPK Brno	6:29,4 min.
4x200 m v. zp.		ČPK Praha	10:19,6 min.	4x100 m v. zp.		LTC Praha	5:37,4 min.
3x100 m poloh.		Slavia Praha	3:38,8 min.	3x100 m poloh.		LTC Praha	4:29,2 min.
Celkové pořadí muži		ČPK Praha	83 b.	Celkové pořadí muži + ženy		SPK Bratislava	
		Slavia Praha	76 b.			ČPK Brno	
		ŠK Piešťany	62 b.				

Mistrovství ČSR v plavání 1947 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Mařík	ČPK Praha	1:02,2 min.	100 m v. zp.	Kubisová.	ČPK Brno	1:19,3 min.
400 m v. zp.	Bartůšek	Sparta Praha	5:09,7 min.	400 m v. zp.	Bečvárovská Z	ČPK Brno	6:42,5 min.
1500 m v. zp.	Bartůšek	Sparta Praha	20:47,8 min.	100 m znak	Pišťeláková	ČPK Brno	1:32,5 min.
100 m znak	Kovář	Slavia Praha	1:12,5 min.	200 m prsa	Prášilová	ČPK Brno	3:11,4 min.
200 m prsa	Komadel	Piešťany	2:53,2 min.				
4x100 m prsa		SPK Bratislava	5:17,3 min.	4x100 m prsa		ČKP Brno I.	6:29,3 min.
4x200 m v. zp.		ČPK Praha	10:04,4 min.	4x100 m v. zp.		ČPK Brno I.	5:41,2 min.
3x100 m poloh.		Slavia Praha I.	3:30,5 min.	3x100 m poloh.		ČPK Brno I.	4:30,5 min.
Celkové pořadí muži		Slavia Praha	96 b.	Celkové pořadí ženy		ČPK Praha	66 b.
		Sparta Praha	76 b.			Sokol Ústí nad Labem	52 b.
		Armádní plavecký klub	44 b.			Sokol Plzeň a Radbuza Plzeň	50 b.

Mistrovství ČSR v plavání 1948 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Mařík	Sokol Vinohrady		100 m v. zp.	Kubišová	Sokol Brno IV.	
200 m v. zp.	Bartůšek	Sparta Praha		400 m v. zp.	Kubišová	Sokol Brno IV.	
400 m v. zp.	Bartůšek	Sparta Praha		100 m znak	Pištěláková	Sokol Brno IV.	
1500 m v. zp.	Bartůšek	Sparta Praha		200 m prsa	Kozová	Sokol Vinohrady	
100 m motýlek	Bočan	NV Bratislava					
200 m prsa	Linhart J.	Armádní plavecký klub Žižkov					
100 m znak	Kovář	Slavia Praha					
200 m znak	Kovář	Slavia Praha					
4x100 m prsa		Slavia Praha		4x100 m prsa		Sokol Brno IV.	
4x200 m v. zp.		Sokol Vinohrady		4x100 m v. zp.		Sokol Brno IV.	
3x100 m poloh.		Slavia Praha		3x100 m poloh.		Sokol Brno IV.	
Celkové pořadí muži		Sokol Slavia Praha VII.		Celkové pořadí ženy		Sokol Brno IV.	

Mistrovství ČSR v plavání 1949 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Mařík	Armádní tělových. klub Praha	1:01,0 min.	100 m v. zp.	Bečvárovská Zd.	Sokol GZ Brno	1:16,5 min.
400 m v. zp.	Bartůšek	Sparta Praha	5:11,3 min.	400 m v. zp.	Bečvárovská Zd.	Sokol GZ Brno	6:15,1 min.
1500 m v. zp.	Bartůšek	Sparta Praha	21:25,5 min.	100 m motýlek	Protušová	Sokol NV Bratislava	1:39,1 min.
100 m motýlek	Skovajsa	NV Bratislava	1:12,5 min.	200 m prsa	Prášilová	Sokol GZ Brno	3:09,4 min.
200 m prsa	Skovajsa	NV Bratislava	2:50,5 min.	100 m znak	Pištělákova	Sokol GZ Brno	1:29,8 min.
100 m znak	Došek	ATK Praha	1:15,4 min.				
4x100 m prsa	Urban	Sokol NV Bratislava	5:02,6 min.	4x100 m prsa	Múková	Sokol NV Bratislava	6:23,0 min.
	Teplý				Tomečková		
	Skovajsa				Magulová		
	Bočan				Protušová		
4x200 m v. zp.	Balažík	ATK Praha	9:59,0 min.	4x100 m v. zp.	Bečvárovská S	Sokol GZ Brno I.	5:23,0 min.
	Jaška				Kubisová		
	Puchalský				Bečvárovská Z		
	Mařík				Pištělákova		
3x100 m poloh.	Stahl	Sokol NV Bratislava	3:33,2 min.	3x100 m poloh.	Pištělákova	Sokol GZ Brno III.	4:17,4 min.
	Skovajsa				Bečvárovská Z		
	Teplý				Prášilová		
Celkové pořadí muži		Sokol NV Bratislava	156 b.	Celkové pořadí ženy		Sokol Gottwaldovy závody Brno	203 b.
		ATK Praha	100 b.			Sokol NV Bratislava	92 b.
		Dynamo Slavia Praha	55 b.			Sokol Vinohrady	34 b.

Celkový bodový výsledek soutěže jednot 1949	Sokol NV Bratislava	248 b.
	Sokol Gottwaldovy závody Brno	206 b.
	Armádní tělovýchovný klub Praha	100 b.

Mistrovství ČSR v plavání 1950 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Pacina	Dynamo Slavia Praha	1:02,9 min.	100 m v. zp.	Bečvárovská Zd.	Sokol Vinohrady	1:17,1 min.
400 m v. zp.	Bartůšek	Bratrství Sokol Praha	5:13,8 min.	400 m v. zp.	Maagová	Dynamo Slavia Praha	6:15,0 min.
1500 m v. zp.	Bartůšek	Bratrství Sokol Praha	21:15,8 min.	100 m motýlek	Šimová	Zbrojovka Brno	1:36,5 min.
100 m motýlek	Bočan	Sokol NV Bratislava	1:15,1 min.	200 m prsa	Kozová	Sokol Vinohrady	3:12,3 min.
200 m prsa	Skovajsa	Sokol NV Bratislava	2:53,6 min.	100 m znak	Nagovská	Dynamo Slavia Praha	1:26,9 min.
100 m znak	Stahl	Sokol NV Bratislava	1:16,2 min.				
4x100 m prsa	Macko	Sokol NV Bratislava	5:16,7 min.	4x100 m prsa	Křížová	Sokol Vinohrady	6:37,6 min.
	Teplý				Bečvárovská Z		
	Skovajsa				Lauřimová		
	Bočan				Kozová		
4x200 m v. zp.	Hlíňák	ATK Praha	10:10,2 min.	4x100 m v. zp.	Jedličková	Sokol Vinohrady	5:43,9 min.
	Jaška				Lauřimová		
	Musil				Bečvárovská Z		
	Puchalský				Hudečková		
3x100 m poloh.	Stahl	Sokol NV Bratislava	3:35,2 min.	3x100 m poloh.	Nagovská	Dynamo Slavia Praha	4:21,4 min.
	Bočan				Pospíšilová		
	Teplý				Maagová		
Celkové pořadí muži		Sokol NV Bratislava	130 b.	Celkové pořadí ženy		Dynamo Slavia Praha	115 b.
		ATK Praha	93 b.			Sokol Vinohrady	110 b.
		Dynamo Slavia Praha	80 b.			Sokol Gottwaldovy závody Brno	70 b.

Mistrovství ČSR v plavání 1951 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Bubník	Dynamo Slavia Praha	1:02,0 min.	100 m v. zp.	Maagová	Dynamo Slavia Praha	1:17,6 min.
400 m v. zp.	Musil	Armádní těl. klub	5:10,4 min.	400 m v. zp.	Maagová	Dynamo Slavia Praha	6:07,9 min.
1500 m v. zp.	Kopřiva	Zbrojovka Brno	21:15,0 min.	100 m prsa	Pospíšilová	Dynamo Slavia Praha	1:28,5 min.
100 m prsa	Šťiavnický	ATK Praha	1:19,7 min.	100 m motýlek	Šimová	Zbrojovka Brno	1:32,8 min.
200 m prsa	Skovajsa	ATK Praha	2:48,5 min.	200 m prsa	Pospíšilová	Dynamo Slavia Praha	3:10,6 min.
100 m motýlek	Bubník	Dynamo Slavia Praha	1:12,5 min.	100 m znak	Nagovská	Dynamo Slavia Praha	1:21,4 min.
200 m motýlek	Linhart	Dynamo Slavia Praha	2:51,2 min.	4x100 m v. zp.	Prášilová	Zbrojovka Brno I	5:42,6 min.
100 m znak	Hlíňák	ATK Praha	1:18,7 min.		Pišťeláková		
200 m znak	Doskočil	Zbrojovka Brno	2:52,4 min.		Tesáčková		
					Šimová		
4x200 m v. zp.	Štorkán	Dynamo Slavia Praha	9:58,1 min.	4x100 m prsa	Maagová	Dynamo Slavia Praha	6:42,4 min.
	Puchalský				Záleská		
	Pacina				Lánská		
	Bubník				Pospíšilová		
4x100 m prsa	Šťiavnický	ATK Praha I.	5:15,6 min.	3x100 m poloh.	Pišťeláková	Zbrojovka Brno I.	4:32,0 min.
	Hlíňák				Prášilová		
	Skovajsa				Šimová		
	Ziegler						
3x100 m poloh.	Pacina	Dynamo Slavia Praha	3:33,5 min.				
	Bubník						
	Puchalský						

Mistrovství ČSR v plavání 1952 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Bubník	Praha	1:02,5 min.	100 m v. zp.	Lauřimová	Praha	1:19,0 min.
400 m v. zp.	Bad'ura	Armádní těl. klub	4:58,8 min.	1000 m v. zp.	Maagová	Praha	15:12,3 min.
1500 m v. zp.	Kopřiva	ATK	20:39,6 min.	100 m prsa	Pospíšilová	Praha	1:26,6 min.
100 m motýlek	Komadel	Bratislava	1:12,1 min.	200 m prsa	Kozová	Praha	3:06,4 min.
200 m motýlek	Komadel	Bratislava	2:40,7 min.	100 m motýlek	Prášilová	Brno	1:32,0 min.
100 m prsa	Skovajsa	ATK	1:16,9 min.	100 m znak	Bubníková	Praha	1:21,2 min.
200 m prsa	Skovajsa	ATK	2:49,2 min.				
100 m znak	Stircinger	Košice	1:17,1 min.				
200 m znak	Doskočil	Brno	2:51,8 min.				
4x100 m poloh.	Potužník	ATK I.	4:49,4 min.	4x100 m prsa	Lauřimová	Praha I.	6:09,3 min.
	Skovajsa				Lánská		
	Starý				Kozová		
	Tirpák				Pospíšilová		
4x100 m prsa	Puchalský	ATK I.	5:03,7 min.	4x100 m poloh.	Pospíšilová	Praha I.	5:48,0 min.
	Přívora				Bubníková		
	Skovajsa				Lánská		
	Starý				Maagová		
4x200 m v. zp.	Tirpák	ATK	9:37,3 min.				
	Drnovec						
	Kopřiva						
	Bad'ura						

Mistrovství ČSR v plavání 1953 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Chorvát			100 m v. zp.	Maagová		
400 m v. zp.	Bad'ura			1000 m v. zp.	Maagová		
1500 m v. zp.	Kopřiva			100 m prsa	Pospíšilová		
100 m motýlek	Starý			200 m prsa	Pospíšilová		
200 m motýlek	Komadel			100 m motýlek	Prášilová		
100 m prsa	Skovajsa			100 m znak	Bubníková		
200 m prsa	Skovajsa						
100 m znak	Bačík						
200 m znak	Bačík						

Mistrovství ČSR v plavání 1954 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Deák	Ústřední dům Armády	59,3 s.	100 m v. zp.	Maagová	Dynamo	1:12,9 min.
200 m v. zp.	Šmerda	ÚDA	2:15,5 min.	200 m v. zp.	Váňová	Slavia	1:27,3 min.
400 m v. zp.	Bad'ura	ÚDA	4:48,7 min.	400 m v. zp.	Maagová	Dynamo	5:41,5 min.
1500 m v. zp.	Kopřiva	ÚDA	20:17,2 min.	800 m v. zp.	Maagová	Dynamo	11:53,8 min.
100 m prsa	Vrba	ÚDA	1:17,5 min.	100 m prsa	Váňová	Slavia	1:27,8 min.
200 m prsa	Skovajsa	Slavia	2:48,5 min.	200 m prsa	Helešicová	Slavia	3:04,0 min.
400 m prsa	Skovajsa	Slavia	6:06,0 min.	400 m prsa	Helešicová	Slavia	6:23,8 min.
100 m motýlek	Samuhel	Slavia	1:08,0 min.	100 m motýlek	Šubrová	ÚDA	1:25,1 min.
200 m motýlek	Hudec	ÚDA	2:46,2 min.	200 m motýlek	Šubrová	ÚDA	3:15,0 min.
100 m znak	Bačík	ÚDA	1:08,9 min.	100 m znak	Bubníková	Dynamo	1:22,8 min.
200 m znak	Bačík	ÚDA	2:30,1 min.	200 m znak	Bubníková	Dynamo	2:59,7 min.
400 m znak	Bačík	ÚDA	5:26,5 min.				
4x100 m poloh.	Svozil	ÚDA I.	4:42,8 min.	4x100 m poloh.	Bubníková	Dynamo I.	5:44,4 min.
	Hudec				Pokorná		
	Bačík				Lánská		
	Deák				Maagová		
4x200 m v. zp.	Bad'ura	ÚDA I.	9:16,6 min.	4x200 m prsa	Černá	Slavia	13:03,3 min.
	Hejl				Czibová		
	Deák				Tlamková		
	Šmerda				Helešicová		
4x200 m prsa	Krejčí	ÚDA I.	11:34,8 min.	4x100 m motýlek	Helešicová	Slavia	6:00,6 min.
	Svozil				Lacknerová		
	Rozum				Váňová		
	Vrba				Bláhová		
4x100 m motýlek	Chalabala	ÚDA	4:42,5 min.	4x100 m v. zp.	Konečná	Slavia III.	5:12,5 min.
	Kukulenka				Bláhová		
	Kutil				Lacknerová		
	Hudec				Křišťůfková		

Konečná tabulka družstev 1954

Celkově družstva	ÚDA	57 680 b.	Celkově družstva	Slavia	36 100 b.
muži	Slavia	35 096 b.	ženy	Dynamo	20 448 b.
	Spartak	22 949 b.		Spartak	7 722 b.

Celkový bodový výsledek soutěže jednot 1954	Slavia	71 196 b.
	ÚDA	61 182 b.
	Spartak	30 761 b.

Mistrovství ČSR v plavání 1955 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Chorvát	Slavia Bratislava	1:00,6 min.	100 m v. zp.	Marková	Dynamo Praha	1:10,6 min
400 m v.zp.	Bad'ura	UDA Praha	4:58,2 min.	400 m v.zp.	Marková	Dynamo Praha	5:32,0 min.
1500 m v.zp.	Kutil	UDA Praha	21:25,0min.				
100 m znak	Bačík	UDA Praha	1:08,3 min.	100 m znak	Šperlová	Slavoj Ústí	1:23,4 min.
100 m motýlek	Samuhel	UDA Praha	1:08,9 min.	100 m motýlek	Šubrová	Dynamo Praha	1:23,2 min.
200 m motýlek	Samuhel	UDA Praha	2:43,0 min.	200 m motýlek	Šubrová	Dynamo Praha	3:18,1 min.
100 m prsa	Svozil	UDA Praha	1:15,1 min.	100 m prsa	Helešicová	Slavia Brno	1:26,0 min.
200 m prsa	Skovajsa	Slavia Bratislava	2:50,4 min.	200 m prsa	Helešicová	Slavia Brno	3:05,0 min.
4x200 m v. zp.		UDA Praha	9:27,6 min.				
4x100 m v.zp.		Dynamo Praha	5:11,1 min.				
4x100 m poloh.		UDA Praha	4:40,9 min.	4x100 m poloh.		Dynamo Praha	5:36,2 min.

Mistrovství ČSR v plavání 1956 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Bačík	Slovan Piešťany	1:00,4 min.	100 m v. zp.	Šubrová	Slavia Brno	1:12,2 min.
200 m v. zp.	Bad'ura	Lokomotiva Přerov	2:16,1 min.	400 m v. zp.	Polášková	Slovan Piešťany	5:45,4 min.
400 m v. zp.	Bad'ura	Lokomotiva Přerov	4:57,8 min.	100 m znak	Šperlová	Slavoj Ústí Severotuk	1:22,6 min.
1500 m v. zp.	Neumann	Dům armády Praha	20:05,2 min.	100 m motýlek	Šubrová	Slavia Brno	1:22,8 min.
100 m znak	Bačík	Slovan Piešťany	1:09,3 min.	100 m prsa	Králová	Dynamo Hr. Kr.	1:26,4 min.
100 m motýlek	Pazdírek	Dům armády Brno	1:06,1 min.	200 m prsa	Králová	Dynamo Hr. Kr.	3:05,4 min.
200 m motýlek	Herber	Slavoj Opava	2:44,1 min.				
100 m prsa	Krejčí	Dům armády Praha	1:15,5 min.				
200 m prsa	Krejčí	Dům armády Praha	2:42,9 min.				
4x200 m v. zp.	Kováč	Slovan Piešťany	9:22,5 min.	4x100 m v. zp.	Lacknerová	Slavia Bratislava	5:02,4 min.
	Frič				Konečná		
	Bačík				Váňová		
	Šmerda				Šubrová		
4x100 m motýlek	Dubrovay	Slavia Bratislava	4:41,5 min.	4x100 m motýlek	Lacknerová		5:47,3 min. čs. rek.
	Hopka				Urbanová		
	Skovajsa				Váňová		
	Čády				Šubrová		
4x100 m prsa	Polák	Slavia Bratislava	5:19,0 min.	4x100 m prsa	Černá	Slavia Bratislava	6:03,2 min.
	Gerthoffer				Černošlávková		
	Monarth				Mahrová		
	Skovajsa				Šubrová		
4x100 m poloh.	Skovajsa	Slavia Bratislava	4:40,3 min.	4x100 m poloh.	Šperlová	Slavoj Ústí n. L.	5:43,2 min.
	Gerthoffer				Krsková		
	Čády				Štercllová		
	Deák				Fischerová		
Celkově družstva muži		Slavia Bratislava	117 b.	Celkově družstva ženy		Slavia Bratislava	146 b.
		Slovan Piešťany	111 b.			Dynamo Praha	99 b.
		Dům armády Praha	88 b.			Slavoj Ústí n. L.	76 b.

Mistrovství ČSR v plavání 1957 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Kováč	Slovan Piešťany	1:00,2 min.	100 m v. zp.	Skupilová	Slavia Bratislava	1:08,6 min.
200 m v. zp.	Pazdírek	VTA AZ Brno	2:15,9 min.	400 m v. zp.	Skupilová	Slavia Bratislava	5:12,0 min.
400 m v. zp.	Pazdírek	VTA AZ Brno	4:52,4 min.	100 m znak	Šperlová	Slavoj Ústí Severotuk	1:18,4 min.
1500 m v. zp.	Neumann	Dukla Brno	20:00,8 min.	100 m motýlek	Skupilová	Slavia Bratislava	1:17,5 min.
100 m znak	Bačík	Slovan Piešťany	1:08,0 min.	100 m prsa	Králová	Slavia Bratislava.	1:25,7 min.
100 m motýlek	Pazdírek	VTA AZ Brno	1:04,5 min.	200 m prsa	Králová	Slavia Bratislava	3:02,1 min.
200 m motýlek	Pazdírek	VTA AZ Brno	2:29,2 min.				
100 m prsa	Svozil	VTA AZ Brno	1:12,2 min.				
200 m prsa	Svozil	VTA AZ Brno	2:42,9 min.				
4x200 m v. zp.	Kováč	Slovan Piešťany	9:18,2 min.	4x100 m v. zp.	Vrbická	Slavia Bratislava	4:54,2 min.
	Frič M.				Králová		
	Bačík				Váňová		
	Frič Š.				Skupilová		
4x100 m motýlek	Dubrovay	Slavia Bratislava	4:36,4 min.	4x100 m motýlek	Skupilová	Slavia Bratislava	5:40,8 min.
	Hopka				Urbanová		
	Skovajsa				Váňová		
	Samuhel				Králová		
4x100 m prsa	Turčany	Slavia Bratislava	5:18,3 min.	4x100 m prsa	Černá	Slavia Bratislava	5:52,6 min.
	Gerthoffer				Skupilová		
	Krejčí				Váňová		
	Skovajsa				Králová		
4x100 m poloh.	Krček	VTA AZ Brno	4:30,1 min.	4x100 m poloh.	Skupilová	Slavia Bratislava	5:27,2 min.
	Svozil				Králová		
	Pazdírek				Vrbická		
	Kočář				Váňová		
Celkově družstva muži		Slavia Bratislava	162 b.	Celkově družstva ženy		Slavia Bratislava	233 b.
		VTA AZ Brno	159 b.			Stalingrad Praha	110 b.
		Slovan Piešťany	119 b.			VTA AZ Brno	83 b.

Celkový bodový výsledek soutěže družstev 1957	Slavia Bratislava	395 b.
	VTa AZ Brno	242 b.
	Slovan Piešťany	119 b.

Mistrovství ČSR v plavání 1958 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Kováč	Slovan Piešťany	0:59,5 min.	100 m v. zp.	Velecká	VT A AZ Brno	1:10,7 min.
200 m v. zp.	Plzák	Slavia VŠ Praha	2:16,5 min.	400 m v. zp.	Marková	Dynamo Praha	5:22,0 min.
400 m v. zp.	Pazdírek	VT A AZ Brno	4:54,5 min.	100 m znak	Šperlová	Slavoj Ústí Severotuk	1:19,2 min.
1500 m v. zp.	Skovajsa	Slavia Bratislava	20:09,4 min.	100 m motýlek	Skupilová	Slavia Bratislava	1:15,1 min.
100 m znak	Krček	VT A AZ Brno	1:08,8 min.	100 m prsa	Jelínková	Stalingrad Praha	1:24,9 min.
100 m motýlek	Pazdírek	VT A AZ Brno	1:04,4 min.	200 m prsa	Králová	Slavia Bratislava	3:03,9 min.
200 m motýlek	Pazdírek	VT A AZ Brno	2:27,3 min.				
100 m prsa	Svozil	VT A AZ Brno	1:12,8 min.				
200 m prsa	Svozil	VT A AZ Brno	2:44,5 min.				
4x200 m v. zp.	Kochar	VT A AZ Brno I.	9:13,3 min.	4x100 m v. zp.	Kašparová	VT A AZ Brno I.	5:00,6 min.
	Krček				Trojanová		
	Humpolík				Brnická		
	Pazdírek				Velecká		
4x100 m motýlek	Žízala	Dukla Praha	4:34,6 min.	4x100 m motýlek	Skupilová	Slavia Bratislava	5:36,3 min.
	Pivoda				Vrbická		
	Vajík				Váňová		
	Šťastný				Králová		
4x100 m prsa	Monarth	Dukla Praha	5:19,2 min.	4x100 m prsa	Čížíková	Slavia Bratislava	5:52,8 min.
	Jelínek				Drožilová		
	Schindler				Váňová		
	Kuchař				Králová		
4x100 m poloh.	Krček	VT A AZ Brno	4:31,6 min.	4x100 m poloh.	Skupilová	Slavia Bratislava	5:26,2 min.
	Svozil				Králová		
	Pazdírek				Vrbická		
	Humpolík				Váňová		
Celkově družstva		VT A AZ Brno	207 b.	Celkově družstva		Slavia Bratislava	158 b.
muži		Slavia Bratislava	98 b.	ženy		VT A AZ Brno	128,5 b.
		Dukla Praha	96 b.			Stalingrad Praha	79 b.

Celkový bodový výsledek soutěže družstev 1958	VTA AZ Brno	335,5 b.
	Slavia Bratislava	256 b.
	Slavia Praha	117 b.

Mistrovství ČSR v plavání 1959 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Danihel	Dukla Praha	1:00,0 min.	100 m v. zp.	Marková	Dynamo Praha	1:09,7 min.
200 m v. zp.	Plzák	Slavia Praha	2:15,0 min.	400 m v. zp.	Marková	Dynamo Praha	5:18,5 min.
400 m v. zp.	Plzák	Slavia Praha	4:51,6 min.	100 m znak	Skřivanová	Slavia Praha	1:18,5 min.
1500 m v. zp.	Plzák	Slavia Praha	19:44,6 min.	100 m motýlek	Skupilová	Slavia Bratislava	1:14,9 min.
100 m znak	Bačík	Slovan Piešťany	1:07,9 min.	100 m prsa	Jelínková	Stalingrad Praha	1:23,7 min.
100 m motýlek	Pazdírek	VA AZ Brno	1:04,3 min.	200 m prsa	Čechová	Lokomotiva Hadec Králové	3:01,6 min.
200 m motýlek	Pazdírek	VA AZ Brno	2:27,9 min.				
100 m prsa	Svozil	VA AZ Brno	1:12,5 min.				
200 m prsa	Svozil	VA AZ Brno	2:42,8 min.				
4x200 m v. zp.	Žizala	Dukla Praha I.	9:16,4 min.	4x100 m v. zp.	Vrbická	Slávia Bratislava	4:48,9 min.
	Danihel				Ragazová		
	Hopka				Váňová		
	Kočar				Skupilová		
4x100 m motýlek	Žizala	Dukla Praha	4:29,6 min.	4x100 m motýlek	Kottková	Stalingrad Praha	5:30,9 min.
	Berlanský				Tilkovská		
	Hopka				Vaničková		
	Dubrovay				Jelínková		
4x100 m prsa	Šurc	Slávia Praha	5:13,3 min.	4x100 m prsa	Čížíková	Slavia Bratislava	5:53,3 min.
	Lukáš				Drožilová		
	Žižlavský				Váňová		
	Svoboda				Skupilová		
4x100 m poloh.	Krček	VA AZ Brno	4:32,4 min.	4x100 m poloh.	Skupilová	Slavia Bratislava	5:26,2 min.
	Svozil				Králová		
	Pazdírek				Vrbická		
	Humpolík				Váňová		
Celkově družstva muži		Dukla Praha	170 b.	Celkově družstva ženy		Slavia Bratislava	182 b.
		VTA AZ Brno	117 b.			Stalingrad Praha	135 b.
		Slavia Praha	101 b.			Slavia Praha	75 b.

Celkový bodový výsledek soutěže družstev 1959	Slavia Bratislava	216 b.
	Slavia Praha	176 b.
	Dukla Praha	170 b.

Mistrovství ČSSR v plavání 1960 – mistři ČSR

Muži				Ženy			
100 m v. zp.	Kováč	Slovan Piešťany	0:59,5 min.	100 m v. zp.	Kottková	Stalingrad Praha	1:08,2 min.
200 m v. zp.	Plzák	Dukla Praha	2:13,1 min.	400 m v. zp.	Marková	Dynamo Praha	5:23,4 min.
400 m v. zp.	Šajch	Dynamo Praha	4:49,2 min.	100 m znak	Skřivanová	Slavia Praha	1:17,6 min.
1500 m v. zp.	Šajch	Dynamo Praha	19:33,0 min.	100 m motýlek	Skupilová	Slavia Bratislava	1:16,4 min.
100 m znak	Ferák	Slavia Bratislava	1:06,3 min.	100 m prsa	Kadlecová	Slavia Praha	1:22,6 min.
100 m motýlek	Hopka	Slavia Bratislava	1:02,9 min.	200 m prsa	Kadlecová	Slavia Praha	2:59,0 min.
200 m motýlek	Pazdírek	Dukla Praha	2:26,5 min.				
100 m prsa	Svozil	VA AZ Brno	1:12,7 min.				
200 m prsa	Svozil	VA AZ Brno	2:43,2 min.				
4x200 m v. zp.	Žížala	Dukla Praha	9:04,9 min.	4x100 m v. zp.	Tobišová	Slavia Bratislava	4:45,0 min.
	Pazdírek				Šeböková		
	Plzák				Váňová		
	Kočář				Skupilová		
4x100 m motýlek	Pazdírek	Dukla Praha	4:28,0 min.	4x100 m motýlek	Kottková	Stalingrad Praha	5:31,4 min.
	Berlanský				Tilkovská		
	Hopka				Vaníčková		
	Dubrovay				Jelínková		
4x100 m prsa	Šurc	Slavia Praha	5:18,4 min.	4x100 m prsa	Špeldová	VA AZ Brno	5:48,5 min.
	Reiger				Olšerová		
	Žižlavský				Haaseová		
	Svoboda				Schmidtová		
4x100 m poloh.	Ferák	Slavia Bratislava	4:28,3 min.	4x100 m poloh.	Němcová	VA AZ Brno	5:16,3 min.
	Hegyí				Schmidtová		
	Hopka				Špeldová		
	Schmuck				Neumannová		

9.2. Mistrovství republiky – vodní pólo 1945 - 1960

Mistrovství ČSR 1946

1.	ČPK Praha	9 b.
2.	SPK Bratislava	7 b.
3.	ŠK Piešťany	3 b.
4.	Slavia Praha	2 b.
5.	ČPK Brno	1 b.

Mistrovství ČSR 1947

	klub	výhra	remíza	prohra	skóre	body
1.	ČPK Praha	4	1	0	26:5	9 b.
2.	Sparta Praha	4	1	0	26:6	9 b.
3.	SPK Praha	3	0	2	33:9	6 b.
4.	KVS Brno	2	0	3	15:14	4 b.
5.	Slavia Praha	1	0	4	6:18	2 b.
6.	Železničáři Tnava	0	0	5	0:55	0 b.

Mistrovství ČSR 1949

	klub	výhra	remíza	prohra	skóre	body
1.	Sokol Vinohrady	5	1	0	32:5	11
2.	Sokol NV Bratislava	4	2	0	29:8	10
3.	ATK Praha	3	1	2	22:17	7
4.	Sokol Zbrojovka Brno	2	2	2	20:13	6
5.	Sokol Piešťany	2	1	3	21:19	5
6.	Sokol Bratrství Sparta	1	1	4	7:24	3
7.	Dynamo Slavia	0	0	6	5:48	0

Mistrovství ČSR 1951

1.	Sokol NV Bratislava I.
2.	Sokol Vinohrady I.
3.	Sokol NV Bratislava II.
4.	Sokol Sparta ČKD Sokolovo
5.	Sokol Vinohrady II.

Mistrovství 1952

Skupina o 1. - 4. místo

	klub	skóre	body
1.	Bratislava I.	58:6	10 b.
2.	Praha I.	42:8	6 b.
3.	Bratislava II.	28:13	6 b.
4.	Brno	24:30	0 b.

Skupina o 5. - 7. místo

	klub	skóre	body
5.	Praha II.	27:28	4 b.
6.	Olomouc	9:42	2 b.
7.	Nitra	4:65	0 b.

Mistrovství 1954

Skupina o 1. - 4. místo

	klub	výhra	remíza	prohra	skóre	body
1.	Slavia Bratislava I.	3	0	0	22:4	6 b.
2.	ÚDA Praha	2	0	1	19:12	4 b.
3.	Slavoj Praha	1	0	2	10:13	2 b.
4.	Slavia Bratislava II.	0	0	3	3:25	0 b.

Skupina o 5. - 8. místo

	klub	výhra	remíza	prohra	skóre	body
1./5.	Spartak Brno ZJŠ	3	0	0	31:5	6 b.
2./6.	Spartak Košice	2	0	1	15:16	4 b.
3./7.	Slavia Ústí Severotuk	1	0	2	11:17	2 b.
4./8.	Slavia Plzeň	0	0	3	3:22	0 b.

Mistrovství 1955 – stav po 2. kole

	klub	výhra	remíza	prohra	skóre	body
1.	Tatran Střešovice Praha	5	0	0	39:4	10 b.
2.	Slavia Bratislava I.	5	0	0	39:5	10 b.
3.	Spartak Brno ZJŠ	4	0	1	36:9	8 b.
4.	Slavia Praha	4	0	1	30:13	8 b.
5.	Slavia Bratislava II.	1	0	4	22:26	2 b.
6.	Lokomotiva Přerov	1	0	4	16:40	2 b.
7.	Slavoj Ústí nad Labem	0	0	5	4:42	0 b.
8.	DA Brno	0	0	5	0:47	0 b.

Mistrem ČSR se stalo družstvo Slavie Bratislava, na druhém a třetím místě skončili Tatran Střešovice a Spartak Brno ZJŠ.

Mistrovství 1956

	klub	výhra	remíza	prohra	skóre	body
1.	Slavia Bratislava I.	12	0	0	99:9	24 b.
2.	Spartak Brno ZJŠ	8	1	3	51:27	17 b.
3.	Tatran Střešovice Praha	7	2	3	52:38	16 b.
4.	Spartak Košice	6	1	5	38:69	13 b.
5.	Slavia Praha ITVS	5	0	7	44:44	10 b.
6.	Slavia Bratislava II.	2	0	10	20:46	4 b.
7.	Lokomotiva Přerov	0	0	12	17:88	0 b.

Mistrovství 1957

	klub	výhra	remíza	prohra	skóre	body
1.	Slavia Bratislava I.	12	1	1	76:23	25 b.
2.	Slovan Piešťany	9	2	3	55:38	20 b.
3.	Tatran Střešovice Praha	8	1	5	55:37	17 b.
4.	Slavia Praha ITVS	6	2	6	61:55	14 b.
5.	Jednota Košice	5	3	6	55:51	13 b.
6.	Spartak Brno ZJŠ	4	4	6	46:38	12 b.
7.	Slavia Bratislava II.	4	3	7	38:39	11 b.
8.	Dynamo Praha	0	0	14	9:114	0 b.

Mistrovství 1958

	klub	výhra	remíza	prohra	skóre	body
1.	Slavia Bratislava II.	16	1	1	121:36	33 b.
2.	Tatran Praha	14	2	2	109:14	30 b.
3.	Jednota Košice	12	2	4	99:64	26 b.
4.	Slovan Piešťany	11	1	6	93:51	23 b.
5.	Dukla Praha	9	4	5	106:62	22 b.
6.	Slavia Bratislava I.	8	1	9	61:59	17 b.
7.	Slavia Praha VŠ	6	1	11	80:89	13 b.
8.	Spartak Brno	5	1	12	66:72	11 b.
9.	VTA AZ Brno	1	1	16	37:138	3 b.
10.	Dynamo Praha	1	0	17	13:170	2 b.

Mistrovství 1959

	klub	výhra	remíza	prohra	skóre	body
1.	Slavia Bratislava I.	14	1	1	114:36	29 b.
2.	Tatran Praha	13	0	3	91:34	26 b.
3.	Dukla Praha	11	1	4	91:47	23 b.
4.	Slovan Piešťany	11	1	4	91:50	23 b.
5.	Jednota Košice	9	1	6	86:55	19 b.
6.	Spartak Brno ZJŠ	4	0	12	47:91	8 b.
7.	Slavia Bratislava II.	3	1	12	36:118	7 b.
8.	Slavia Praha VŠ	3	0	13	46:86	6 b.
9.	VA AZ Brno	1	1	14	26:111	3 b.

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1945

Muži				Ženy			
Prkno 3 m	1. Nesvadba	Slavia Praha	134,63 b.	Prkno 3 m	1. Kačenová	LTC	82,58 b.
	2. Kácl	LTC	128,61 b.		2. Čermáková	KVS Brno	79,72 b.
	3. Krčma	KVS Brno	113,26 b.		3. Nikodémová	LTC	67,77 b.
Věž	1. Kácl	LTC	109,89 b.	Věž	1. Kačenová	LTC	
	2. Tomášek	Slavia Praha	91,32 b.				
	3. Krčma	KVS Brno	85,09 b.				
Konečné pořadí družstev mužů: 1. Slavia Praha 29 b.				Konečné pořadí družstev žen: 1. LTC 34 b.			
2. LTC 22 b.				2. KVS Brno 8 b.			
3. KVS Brno 13 b.				-----			

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1946

Věž	1. Kácl	LTC Praha	93,54 b.
-----	---------	-----------	----------

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1947

Muži				Ženy			
Prkno 3 m	1. Kácl	ČPK Praha	134,05 b.	Prkno 3 m	1. Kačenová	Slavia Praha	78,18 b.
	2. Nesvadba	PK Teplice	123,18 b.		2. Čermáková	KVS Brno	70,98 b.
	3. Krčma	KVS Brno	119,80 b.		---		
Věž	1. Kácl	ČPK Praha	106,12 b.	Věž	1. Kačenová	Slavia	60,57 b.
	2. Tomášek	Slavia Praha	97,05 b.		---		
	3. Krčma	KVS Brno	90,45 b.		---		
Konečné pořadí družstev mužů: 1. Slavia Praha 29 b.				Konečné pořadí družstev žen: 1. LTC 34 b.			
2. LTC 22 b.				2. KVS Brno 8 b.			
3. KVS Brno 13 b.							

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1948

Muži				Ženy			
Prkno 1 m	1. Kácl	Zbrojovka Brno		Prkno 1 m	1. Bémová	Sokol Vinohrady	
Prkno 3 m	1. Kácl	Zbrojovka Brno		Prkno 3 m	1. Čermáková	Zbrojovka Brno	
Věž	1. Kácl	Zbrojovka Brno		Věž	1. Bémová	Sokol Vinohrady	
Celkově družstva		Zbrojovka Brno		Celkově družstva		Sokol Vinohrady	

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1949

Muži				Ženy			
Prkno 3 m	1. Krčma	Zbroj. Židenice	153,39 b.	Prkno 3 m	1. Čermáková	Zbroj. Židenice	103,51 b.
	2. Kácl	Sokol Vinohrady	146,87 b.		2. Straussová	Dynamo Košice	92,95 b.
	3. Štěrba	Zbroj. Židenice	130,27 b.		3. Kottíková	Sokol Jablonec	86,32 b.
Věž	1. Kácl	Sokol Vinohrady	114,44 b.	Věž	1. Bémová	Sokol Vinohrady	36,48 b.
	2. Rudiš	Dynamo Slavia	92,40 b.		---		
	3. Krčma	Zbroj. Židenice			---		
Konečné pořadí družstev mužů: 1. Zbrojovka Židenice 27 b.				Konečné pořadí družstev žen: 1. Sokol Vinohrady 19 b.			
2. Sokol Vinohrady 21 b.				2. Zbrojovka Židenice 13 b.			
3. Dynamo Slavia Praha 13 b.				3. Sokol Dynamo Košice 8 b.			

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1950

Muži				Ženy			
Prkno 3 m	1. Kácl	Sokol Vinohrady	141,74 b.	Prkno 3 m	1. Čermáková	Zbrojovka Brno	82,32 b.
	2. Čelko	ATK Praha	126,23 b.		2. Kottíková	Sokol Jablonec	71,54 b.
	3. Štěrba	Zbrojovka Brno	119,56 b.		3. Bémová	Sokol Vinohrady	86,32 b.
Věž	1. Kácl	Sokol Vinohrady	111,14 b.	Věž	1. Bémová	S. Vinohrady	33,14 b.
	2. Holub	Dynamo Slavia	89,79 b.		---		
	3. Rudiš	Dynamo Slavia	88,12 b.		---		

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1951

Muži				Ženy			
Prkno 3 m	1. Kácl	Sokol Vinohrady	151,76 b.	Prkno 3 m	1. Čermáková	Zbrojovka Brno	92,17 b.
	2. Čermák	ATK Praha	146,13 b.		2. Kohoutová	Dynamo Slavia	79,14 b.
	3. Čelko	ATK Praha	143,05 b.		3. Bémová	Sokol Vinohrady	65,43 b.
Věž	1. Kácl	Sokol Vinohrady	118,14 b.	Věž	1. Bémová	S. Vinohrady	37,00 b.
	2. Holub	Dynamo Slavia	85,87 b.		---		
	3. Rudiš	Dynamo Slavia	75,30 b.		---		

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1953

Muži				Ženy			
Prkno 1 m	1. Bauer		128,32 b.	Prkno 1 m	1. Čermáková		104,60 b.
	2. Kácl		118,01 b.		2. Kaslová		80,76 b.
	3. Krčma		116,12 b.		3. Boušková		62,58 b.
Prkno 3 m	1. Bauer		148,31 b.	Prkno 3 m	1. Čermáková		100,96 b.
	2. Kácl		133,62 b.		2. Kottíková		87,11 b.
	3. Čelko		132,03 b.		3. Kaslová		85,56 b.
Věž	1. Kácl		133,13 b.	Věž	1. Čermáková		50,34 b.
	2. Bauer		107,41 b.		2. Kaslová		45,04 b.
	3. Rudiš		104,22 b.		3. Černá		42,04 b.

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1954

Muži				Ženy			
Prkno 1 m	1. Bauer	ÚDA	137,07 b.	Prkno 1 m	1. Švábová		85,96 b.
	2. Krčma		130,41 b.		2. Čelková		79,31 b.
	3. Kácl		126,04 b.		3. Kaslová		73,59 b.
Prkno 3 m	1. Bauer	ÚDA	155,66 b.	Prkno 3 m	1. Čelková		106,59 b.
	2. Kácl		135,77 b.		2. Kaslová		97,53 b.
	3. Krčma		133,28 b.		3. Švábová		85,38 b.
Věž	1. Bauer		141,35 b.	Věž	1. Kaslová		52,57 b.
	2. Kácl		133,85 b.				
	3. Rudiš		121,59 b.				

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1955

Muži				Ženy			
Prkno 1 m	1. Kácl	Slovan Pražské tiskárny	111,90 b.	Prkno 1 m	1. Čermáková	Slavia ITVS	101,12 b.
	2. Krčma	Slavia ITVS Praha	98,38 b.		2. Čelková	Spartak ZJŠ Brno	86,55 b.
	3. Altmann	DA Olomouc	90,48 b.		3. Škaroupková	Sp. ZJŠ Brno	69,27 b.
Prkno 3 m	1. Bauer	Dynamo Praha	145,59 b.	Prkno 3 m	1. Čermáková	Slavia ITVS	108,63 b.
	2. Čelko	Spartak Tatra Kolín	126,29 b.		2. Čelková	Sp. ZJŠ Brno	92,70 b.
	3. Kácl	Sl. Pr. tiskárny	117,88 b.		3. Mikolajová	Spartak Košice	88,60 b.
Věž	1. Kácl	Sl. Pr. tiskárny	115,96 b.	Věž	1. Švábová	Slavia VŠA Brno	55,16 b.
	2. Rudiš	Dynamo Praha	108,91 b.		2. Čermáková	Slavia ITVS	50,05 b.
	3. Kerber	Dynamo Praha	99,36 b.		3. Mikolajová	Spartak Košice	46,21 b.

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1956

Muži				Ženy			
Prkno 1 m	1. Bauer	Dynamo Praha	114,78 b.	Prkno 1 m	1. Čermáková	ITVS Praha	85,80 b.
	2. Kácl	Slovan Praha	103,37 b.		2. Mertensová	ZJŠ Brno	72,11 b.
	3. Císař	Spartak Praha	93,84 b.		3. Švábová V.	DA Brno	65,56 b.
Prkno 3 m	1. Bauer	Dynamo Praha	142,83 b.	Prkno 3 m	1. Čermáková	ITVS Praha	100,32 b.
	2. Kácl	Slovan Praha	115,01 b.		2. Sovová	Dynamo Praha	90,75 b.
	3. Čelko	Dynamo Praha	114,62 b.		3. Švábová J.	Slavia Brno	83,38 b.
Věž	1. Kácl	Slovan Praha	115,62 b.	Věž	1. Švábová J.	Slavia Brno	50,79 b.
	2. Altmann	DA Brno	83,68 b.		2. Švábová V.	DA Brno	45,34 b.
	3. Rek	Baník Ostrava	81,07 b.		3. Machatová	DA Brno	35,13 b.

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1957

Muži				Ženy			
Prkno 1 m	1. Krčma	Slavia ITVS Praha	90,12 b.	Prkno 1 m	1. Čermáková	Slavia ITVS Praha	85,19 b.
	2. Glos	Slavia ITVS Praha	87,71 b.		2. Jetmarová L.	Dynamo Praha	71,97 b.
	3. Císař	Sp. Stalingrad Praha	82,64 b.		3. Povolná	Slavoj Ústí n.L.	68,33 b.
Prkno 3 m	1. Krčma	Sl. ITVS Praha	112,17 b.	Prkno 3 m	1. Čermáková	ITVS Praha	105,82 b.
	2. Cuprák	Jednota Košice	104,11 b.		2. Čelková	Sp. ZJŠ Brno	97,02 b.
	3. Altmann	Slavoj Ústí n. L.	97,24 b.		3. Jetmarová L.	Dynamo Praha	80,73 b.
Věž	1. Hejl	Dynamo Praha	103,78 b.	Věž	1. Švábová V.	VT A Brno	48,38 b.
	2. Altmann	Slavoj Ústí n. L.	94,84 b.		2. Jetmarová L.	Dynamo Praha	44,68 b.
	3. Brunclík	Dukla Malá Strana	93,23 b.		3. Mertensová	Sp. ZJŠ Brno	38,95 b.

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1958

Muži				Ženy			
Prkno 1 m	1. Bauer	Dynamo Praha	124,23 b.	Prkno 1 m	1. Povolná	Slavoj Ústí n. L.	74,30 b.
	2. Krčma	Slavia VŠ Praha	94,65 b.		2. Jetmarová L.	Dynamo Praha	74,14 b.
	3. Hejl	Dynamo Praha	90,27 b.		3. Švábová V.	VT A AZ Brno	72,50 b.
Prkno 3 m	1. Bauer	Dynamo Praha	131,85 b.	Prkno 3 m	1. Švábová V.	VT A AZ Brno	93,86 b.
	2. Čelko	Dynamo Praha	106,51 b.		2. Švábová J.	VT A Brno	87,83 b.
	3. Krčma	Slavia VŠ Praha	104,15 b.		3. Čelková	Spartak Brno ZJŠ	87,14 b.
Věž	1. Hejl	Dynamo Praha	116,50 b.	Věž	1. Švábová J.	VT A AZ Brno	53,16 b.
	2. Pekař	Dukla Praha	107,00 b.		2. Streitová	VT A AZ Brno	46,44 b.
	3. Kerber	Dynamo Praha	87,65 b.		3. Švábová V.	VT A AZ Brno	45,64 b.

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1959

Muži				Ženy			
Prkno 1 m	1. Bauer	Dynamo Praha	109,69 b.	Prkno 1 m	1. Povolná	Slavoj Ústí n. L.	79,79 b.
	2. Altmann	Slavoj Ústí n. L.	84,21 b.		2. Šváblová V.	VA AZ Brno	78,08 b.
	3. Hejl	Dukla Praha	83,16 b.		3. Streitová	VA AZ Brno	72,22 b.
Prkno 3 m	1. Bauer	Dynamo Praha	144,80 b.	Prkno 3 m	1. Povolná	Slavoj Ústí n. L.	108,92 b.
	2. Hejl	Dukla Praha	116,93 b.		2. Šváblová V.	VA AZ Brno	103,04 b.
	3. Krčma	Slavia VŠ Praha	116,63 b.		3. Šváblová J.	VA AZ Brno	98,23 b.
Věž	1. Bauer	Dynamo Praha	128,91 b.	Věž	1. Šváblová J.	VA AZ Brno	55,77 b.
	2. Hejl	Dukla Praha	115,38 b.		2. Povolná	Slavoj Ústí n. L.	52,70 b.
	3. Altmann	Slavoj Ústí n. L.	98,26 b.		3. Streitová	VA AZ Brno	51,05 b.

Mistrovství ČSR – skoky do vody 1960

Muži				Ženy			
Prkno 1 m	1. Bauer	Dynamo Praha	121,70 b.	Prkno 1 m	1. Šmoková	Slavoj Ústí n. L.	94,25 b.
	2. Hejl	Dynamo Praha	111,75 b.		2. Budínová	VA AZ Brno	82,71 b.
	3. Altmann	Slavoj Ústí n. L.	98,24 b.		3. Martiňáková	Dynamo Praha	77,49 b.
Prkno 3 m	1. Bauer	Dynamo Praha	157,17 b.	Prkno 3 m	1. Budínová	VA AZ Brno.	108,20 b.
	2. Hejl	Dynamo Praha	124,35 b.		2. Šmoková	Dynamo Praha	100,67 b.
	3. Severa	Dukla VA AZ Brno	108,43 b.		3. Martiňáková	Dynamo Praha	96,00 b.
Věž	1. Bauer	Dynamo Praha	146,09 b.	Věž	1. Šváblová V.	VA AZ Brno	58,20 b.
	2. Hejl	Dynamo Praha	127,59 b.		2. Šváblová J.	VA AZ Brno	57,00 b.
	3. Severa	Dukla VA AZ Brno	109,76 b.		3. Streitová	VA AZ Brno	55,30 b.